

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 24 Μαρτίου 2013

www.kathimerini.com.cy

Έτος 5ο ■ Αρ. φύλλου 232

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΕΙΣΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 5,90 (ΜΕ ΤΟ CD)

Ζώντας ένα δράμα με ανοιχτό τέλος

Όλο το 7ήμερο θρίλερ, σε Βρυξέλλες, Λευκωσία, Μόσχα, Αθήνα και στο τρίγωνο Προεδρικού, Βουλής και κομμάτων

- Η νύχτα του «κουρέματος» στις Βρυξέλλες
- Τι ζητούσε η Μόσχα από τον Μιχ. Σαρρή
- Γιατί το Βερολίνο έθεσε το θέμα τραπεζών
- Η λίρα δεν μπορεί να αποτελέσει επιλογή
- 10 πληγές εξόδου της Κύπρου από το ευρώ
- Εκπληξη τραπεζιτών για τη χιονοστιβάδα
- Πώς χάθηκε το 25% του ΑΕΠ και τι έπεται
- 24ωρος συναγερμός σήμανε στο Μαξίμου
- Τα γκρίζα σύννεφα Ελλάδας-Κύπρου
- Τι προέχει για την Αθήνα από αύριο

Σελ. 4, 5, 6, 7, 14 Οικονομική 3, 4

The New York Times

Κύπρος: όλα τα οικονομικά λάθη σε ένα

• Του PAUL KRUGMAN
Οικονομική, σελ. 4

Η απόγνωση στα πρόσωπα των εργαζομένων της Λαϊκής αντανακλά και την οδύνη όλου του κόσμου της Κύπρου. Πρέπει, όμως, χάριν των παιδιών μας, να ανακαλέσουμε στη μνήμη τον ποιητή: Ομπρός βοηθάτε να σηκώσουμε τον ήλιο... πάνω από την Κύπρο.

Το κρυφό παζάρι ανάμεσα σε Μόσχα – Βερολίνο

Στο επίκεντρο ενός σύνθετου γεωπολιτικού παζλ βρίσκεται ακόμη μία φορά η Κύπρος, αλλά η «παρτίδα πόκερ» που επικείμενη να παίξει η Λευκωσία δεν της βγήκε. Δύο ήταν τα «χαρτιά» της: οι προσδοκίες για την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων και η πιθανότητα να συμμαχήσει με τη Ρωσία. Όμως τα τελευταία 20 χρόνια που έχουν οδηγήσει σε μια απίστευτη αλληλοεξάρτηση τα συμφέροντα Γερμανίας, Ρωσίας, ΗΠΑ και άλλων μεγάλων δυνάμεων, η εντυπωσιακά χαμηλών τόνων πολιτική της Άγκυρας καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης και η εξίσου πικρή σιωπή του Ισραήλ υπήρξαν οι παράγοντες που καθόρισαν τις εξελίξεις. Η Κύπρος βρέθηκε απομονωμένη σε μια δύσκολη γεωπολιτική συγκυρία μάλλον θεώρησε ότι μπορούσε να τραβήξει τα πράγματα με τους Βορειοευρωπαίους στα άκρα χωρίς πραγματικό ρίσκο. Σελ. 16

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Απαιτούμε

Όταν η κ. Μέρκελ έρχόταν στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στη Λεμεσό, λίγο πριν από τις προεδρικές εκλογές για να στηρίξει τον Νίκο Αναστασιάδη, πήρε πολύ καλά τι θα του ζητούσε αν και όταν εκλεγόταν. Διότι η σκληροτράχηλη καγκελάριος, όπως και όλοι οι πολιτικοί σοβαρών χωρών πολιτεύονται βάσει σχεδιασμών, ψυχρών υπολογισμών και συμφερόντων. Αντίθετα, οι δικοί μας, ευκολόπιστοι έως και αφελείς αφήνονται σε συναισθηματικές εξάρσεις και ενίοτε σε γεωπολιτικούς μεγαλιδεατισμούς. Συχνά απροσάρμοστοι, χωρίς συμβούλους έμπειρους και δοκιμασμένους στο διεθνές γεωπολιτικό παίγνιο και τη διπλωματία, σπεύδουν ανείτοιμοι και άνευ εναλλακτικών σχεδίων στο τραπέζι της διαπραγματεύσεως, θεωρώντας ότι η αβρότητα των τυπικών συναντήσεων τους δίνει ίσο πλεονέκτημα με την άλλη πλευρά. Εξού και ο όλεθρος του Eurogroup της 15 Μαρτίου στις Βρυξέλλες, που οδήγησε την Κύπρο προ του φάσματος μιας άτακτης χρεοκοπίας. Η βδομάδα που διέρρευσε ήταν εξίσου ενδεικτική της ανεπάρκειας του πολιτικού προσωπικού του τόπου, με μια μικρή ελπίδα να απομένει, ότι θα κατορθώσουν τελικά να βάλουν φραγμό στην ολοκληρωτική διολίσθηση της οικονομίας προς το βάραθρο. Όπως όμως και να έχουν τα πράγματα, πρέπει εμείς, ο κόσμος της Κύπρου, να σταθούμε στα πόδια μας, ως πολίτες, ως γονείς και ως λαός. Ναι, χωρίς την όποια ανοχή πλέον έναντι των πολιτικών μας ηγεσιών, με την ενεργό όμως συμμετοχή όλων μας στον έλεγχο των εξουσιών και στην ανοικοδόμηση της πατρίδας μας. Ενωμένοι και αλληλέγγυοι, να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα της ζωής μας, για να δημιουργήσουμε τις συνθήκες για επανεκκίνηση της οικονομίας. Από την πολιτική ηγεσία απαιτούμε, με όση σοφία μπορεί να επιτραπεί, όπως εκπονήσει στρατηγική ανοικοδόμησης, σχέδια κοινωνικής προσαρμογής και να δρομολογήσει διαδικασία έρευνας και απόδοσης ευθυνών για την παρατεταμένη αυτή τραγωδία στην οποία έσυραν την Κύπρο.

ΣΗΜΕΡΑ

ΤΕΧΝΕΣ

Στην ουσία κυβερνούν οι διεθνείς αγορές

Ο φιλόσοφος Σάιμον Κρίστολεϊ δηλώνει ότι δεν πιστεύει στο ευρώ και τονίζει ότι οι Βόρειοι απολαμβάνουν να τιμωρούν τον Νότο. Σελ. 18

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Φθνός, όχι όμως ευκαταφρόνητος

Ο υπολογιστής των 35 δολαρίων ψηφίστηκε ως η καινοτομία της χρονιάς. Ένα τεχνολογικό «θαύμα» σε μέγεθος παλάμης. Αθλητισμός, σελ. 7

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η υποχώρηση της «Κυρίας»

Οι επιδόσεις της Ανόρθωσης στον β' γύρο έχουν πέσει πολύ σε όλους τους τομείς.

Ανοικτό ρωσικό παράθυρο για το αέριο

Ενδιαφέρει το ενδιαμέσο

Προς το παρόν, οι Ρώσοι απέρριψαν πρόταση της Κύπρου για έλεγχο του τερματικού σταθμού LNG. Μας είπαν ότι θα πρέπει να αρκεστούμε σε μια συνεργασία για το ενδιαμέσο αέριο. Noble Energy, Eni-Kogas και Total εκφράζουν συμπάθεια στην Κύπρο και συνεχίζουν κανονικά το πρόγραμμα των ερευνών τους. Σελ. 6

Μάχη στη Συρία για τα χημικά

Κατηγορούν αλλήλους

Για χρήση χημικών όπλων στην επαρχία Χαλέπι, ανταλλάσαν κατηγορίες από την περασμένη Τρίτη, καθεστωτικοί και αντάρτες στη Συρία. Τελευταία επίθεση με χημικά όπλα καταγγέλλεται από τους αντάρτες στη βορειοδυτική Συρία. Πέραν των «εγχώριων» κατηγοριών, φωτογράφος του Reuters ανέφερε ότι στο νοσοκομείο συνάντησε παιδιά με αναπνευστικά προβλήματα. Σελ. 17

Κόσμος με κουρεμένη αξιοπρέπεια

Οι πολίτες φοβούνται το αύριο, αλλά θα μάθουν, να ζουν με τα στοιχειώδη

Ωριμότερη απ' την πολιτική ηγεσία και από όλους μαζί τους ειδήμονες που συρρέουν στα κανάλια με «μαγικές συνταγές» για έξοδο από το αδιέξοδο, αποδεικνύεται η κυπριακή κοινωνία. Βγήκαμε στον δρόμο και συναντήσαμε κόσμο όλων των

ηλικιών. Ανέμεναν, λένε, σοφότερη διαχείριση της κρίσης από την ηγεσία. Τώρα εκφράζουν στην «Κ» φόβους πρώτα για το μέλλον του τόπου και μετά ο καθένας για τον εαυτό του και την οικογένειά του. Σελ. 7

Το απόγευμα της Παρασκευής, λίγα λεπτά πριν αναχωρήσει από το Ισραήλ ο Ομπάμα, ο Νετανιάου τηλεφώνησε στον Ερντογάν και του ζήτησε συγγνώμη για «τυχόν λάθος»...

Προσέγγιση Ισραήλ - Τουρκίας μέσω Ομπάμα

Η επαναπροσέγγιση Ισραήλ - Τουρκίας ήταν το κυριότερο αποτέλεσμα της τριήμερης επίσκεψης του Μπαράκ Ομπάμα στη Μέση Ανατολή. Ύστερα από μεσολάβηση του Αμερικανού προέδρου, οι πρωθυπουργοί Μπέντζαμιν Νετανιάου και Ταγίπ Ερντογάν συμφώνησαν να αποκαταστήσουν πλήρως τις διπλωματικές τους σχέσεις, που είχαν διακοπεί ύστερα από τη ρήξη του 2010, με την επίθεση Ισραηλινών κομάντος στο τουρκόφωνο πλοίο Μαβί Μαρμαρά και τον θάνατο οκτώ Τούρκων ακτιβιστών. Σελ. 17

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΣ

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σελ. 20

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΟ 2° CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Κουρεύοντας ζωές

Πριν από δύο μισι χιλιάδες χρόνια, ο Αθηναίος πολιτικός και στρατηγός Αλκιβιάδης είχε πει ότι, «το διοικείν εστί προβλέπειν». Οι δικοί μας πολιτικοί έχουν αποδείξει ότι όχι μόνο δεν προβλέπουν αλλά ούτε το προφανές δεν βλέπουν. Και ο λόγος είναι απλός. Η ημίμαθεια και ο υπερτροφικός εγωισμός τους τους προκαλεί αρχικά μεγάλη πολιτική μυωπία που εξελίσσεται στο τέλος σε τύφλωση. Σύνεπεια των συμπεριλαμβανόμενων αυτών είναι οι εθνικές τραγωδίες τις οποίες πληρώνει ο κόσμος, με αίμα το 1974, στην «Ηλιος» και στο Μαρί, και με χρέη στην αλγερινή εποχή του ΧΑΚ και τώρα με το αλγερινό Eurogroup της 15ης Μαρτίου και τις σαρωτικές συνέπειές του. Ξεκινώντας από την αποκόλληση του Αρχιεπισκόπου, ο οποίος είπε πως ο Πρόεδρος Αναστασιάδης του εξομολογήθηκε ότι πήγαν στις Βρυξέλλες απροετοίμαστοι και ούτε λίγο ούτε πολύ φταίνε γι' αυτό οι αρμόδιοι του Υπουργείου Οικονομικών... Μα είναι δυνατόν ένας Πρόεδρος πριν φύγει για μια τόσο σοβαρή αποστολή να μην εξετάσει το οπλοστάσιό του; Να μην ελέγξει τον βασικό σχεδιασμό και τα εναλλακτικά του σενάρια; Είναι δυνατόν ένας Πρόεδρος να ηγηθεί στο Eurogroup χωρίς να έχει δίπλα του ένα συνταγματολόγο που να ξεσκονίζει το ευρωπαϊκό δίκαιο; Χωρίς να έχει μαζί του ένα ειδικό των διεθνών αγορών ή έστω χωρίς να έχει στο παρασκήνιο μια συγκροτημένη ομάδα ενόσ από τους διεθνείς οίκους που κάνουν αυτή τη δουλειά δεκαετίες τώρα; Κι όμως είναι δυνατόν. Ωστόσο, όταν γνωρίζεις ότι πας σε μια Σύνοδο καθοριστική για το μέλλον της χώρας σου απροπαρασκευαστος, είτε αφήνεις τον υπουργό σου να πάει κι εσύ μόνος στην Κύπρο για να έχεις και το περιθώριό της απόστασης είτε λες δεν μπορώ και πας οπτι σου. Το μεγάλο δυστύχημα είναι πως ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δεν γνώριζε καν ότι πάει απροπαρασκευαστος. Το ζήτημα παύει όμως και άλλες πολύ αντιφραστικές -έως και ύποπτες- διαστάσεις αν λάβει κανείς υπόψη ότι από το Υπουργείο Οικονομικών την Τετάρτη 13 Μαρτίου εστάλη στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο νομοσχέδιο για «κούρεμα». Τι έγινε δηλαδή; Ο Πρόεδρος γνωρίζε για το «κούρεμα» ή κάποιος του την είπαν στημένη; Αν ισχύει το πρώτο σημαίνει ότι η κυβέρνηση πριν είχε στήμένη σε όλο τον λαό. Αν ισχύει το δεύτερο, τότε να βγει και να τους καπνομάσει. Εκτός πια κι αν ισχύουν και οι πληρο-

φορίες που αναφέρονται σε πολιτικούς, που καθορίζουν τις εξελίξεις, και που είναι δεμένοι χειροπόδαρα από Ρώσους ολιγάρχες, των οποίων τα συμφέροντα θίγονται με το «κούρεμα» και οι οποίοι, όπως είναι γνωστό δεν αστεϊεύονται, όταν κάποιος βάζει χέρι στα διακατομυρία τους. Στο σημείο που φτάσαμε και τα σημεία και τέρατα που έχουμε βιώσει από το '60 και εντεύθεν, όλα είναι πιθανά. Το κακό όμως έγινε κι αυτή τη φορά και η διαχείρισή του ήταν εξίσου κακή με την κυβέρνηση να παρουσιάζει εικόνα αποσυντονισμού και σύγχυσης, που η διαχείριση της τραγωδίας του Μαρί έμοιαζε πταίσιμα. Πρώτα και κύρια έγινε πλήρως αντιληπτό και στον τελευταίο πολιτή ότι οι πολιτικοί ηγέτες του τόπου ζουν σε ένα κόσμο που υπάρχει μόνο στους δικούς τους εγκεφάλους. Σενάρια βασισμένα σε ψευδαισθήσεις περί συνασπισμών και συμμετάχων που θα βρεθούν στο πλευρό μας καθορίζουν την πολιτική μας δράση με αποτέλεσμα να πέφτει η Κύπρος από τον ένα γκρεμό στον άλλο. Οι χειρισμοί των τελευταίων ημερών απέδειξαν ότι η Λευκωσία αγνοεί το βάθος του πλέγματος συμφερόντων της Ρωσίας με την Ε.Ε. και τη Γερμανία, καθώς και τις ΗΠΑ, αλλά και σε δεύτερη ανάλυση με το Ισραήλ και την Τουρκία. Φανταστήκαμε ότι με μια κίνηση μας η Μόσχα θα μας άνοιγε τις πόρτες και θα μας έστρωνε τους αεροδιάδρομους με διακατομυρία χωρίς να λάβει υπόψη τις οικονομικές της συναλλαγές -διακατομυριών ετησίως- με τους προαναφερθέντες παίκτες που με τον ένα ή το άλλο τρόπο βρέθηκαν απέναντί μας. Δεν είδαμε καν πως μέσα σε ένα δειλινό, και με ένα τηλεφώνημα του Νετανιάου -στην παρουσία Ομπάμα- στον Ερντογάν διαλύθηκε σαν ανοιξιάτικο συννεφάκι ο μεγαλόπνοος σχεδιασμός μας για συνασπισμό με το Ισραήλ, τον εκθρόνιστη Τουρκία όπως είχαμε καταλήξει να πιστεύουμε. Έτσι, πέφτοντας αιφνίδια, από τα συννεφάκια που έφτιαχναν με το φωτικό τους μυαλό -και μαζί τους κι εμείς οι πόπολοι- βρέθηκαν μπροστά στο φάσμα της άτακτης χρεοκοπίας της Κύπρου. Τότε βάλανε μπρος για να σώσουμε ό,τι σώζεται, κουρεύοντας αυτοβούλως τράπεζες, Ταμεία Προνοίας, Ταμεία Συντάξεων και ζωές. Τις ζωές των άλλων...

paraschosa@kathimerini.com.cy
Σκολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

ΕΚΣΠΕΡΙΜΕΝΤ

ΣΚΙΤΟΣ: Μιχάλης Τσικαλάς

454 π.Χ.: Όλη η φύση σουκάζει, δύο Alectoris chukar παίζουν κοντά στα βράχια της παραλίας ενώ την ίδια στιγμή δυο άνθρωποι, ένας άντρας και μία γυναίκα, περπατούν δίπλα-δίπλα φρωτωμένοι με στάχια στην πλάτη και τα πόδια τους γυμνά πάνω στα λιμνίσια-στρα, στις σιλνές, στην παραθαλάσσια γαλατσίδα και στο θαλασσόκρνο. Ψηλά πάνω από την αναπαρκτη οκιά, ένας αφορπτος ήλιος του καλοκαιριού, ένας ήλιος που ενσωματώνει την αρμονία του εφικτού με την ισορροπία του προβλεψιμού ώστε η ζωή να μην βγει ποτέ από τη μέχρι τότε ρουτίνα της, καθώς το ζευγάρι που περνάει, βγήκε για άλλη μία μέρα στα χωράφια κάνοντας αυτό που κάνει πάντα.

Στην άλλη πλευρά του νησιού της Δήλου, εδραζόταν ο πολύβουος Ναός του Απόλλωνου όπου εκεί βρήκαν στέγη μετά από μια μικρή περιπλάνηση οι θησαυροί της συνομοσπονδίας των Ελληνικών πόλεων-κρατών κάτω από την ηγεσία της Αθήνας. Το γεγονός αυτό, της φύλαξης του θησαυρού, λέει πως είχε λειτουρηήσει ευεργετικά ακόμη και για τα χωράφια, εφόσον οι αγρότες έπαρναν όρκο ότι από τότε που ο Απόλλωνος «έδωσε» να καταλύσει εκεί το... ρευστό, ακόμη και τα στάχια, σαν να ήταν πιο χρυσά από πριν. Μιλάμε, με άλλα λόγια, για την πρώτη τράπεζα της ιστορίας εφόσον το ποσό της οικονομικής συμβολής καθοριζόταν από την Αθήνα, η οποία όταν αργότερα στράβωσε το θέμα, πήρε πίσω το θησαυροφυλάκιο της Συμμαχίας από τη Δήλο, επιστροφή κεφαλαίων θα λέγαμε σήμερα, καθώς πολύ σύντομα η Διηλιακή Συμμαχία εξελίχθηκε σε Αθηναϊκή Ηγεμονία.

Στα βάθη του Ναού, φυλασσόταν το τεράστιο ποσό των εισφορών των συμμάχων και εκεί γίνονταν οι συναντήσεις των αντιπροσώπων, μετόχων σήμερα, εφόσον οι πόλεις-κράτη συνέβαλλαν στο ταμείο με τη μορφή χρημάτων αλλά και στρατευμάτων καθώς και πλοίων. Κεφαλή της όλης υπόθεσης ήταν ο Αριστέιδης που καθόρισε πρώτος το ποσό της εισφοράς για κάθε πόλη με τόσο δίκαιο τρόπο που οι σύμμαχοι τον ονόμασαν «τον δικαίτερο από όλους τους ανθρώπους». Το 454 π.Χ., λοιπόν, και ενώ η περιφημη αθηναϊκή συμμαχία έχει ανασταθεί, 13 πόλεις-κράτη προχώρησαν σε δανεισμό από τον Ναό της Δήλου. Οι δέκα πόλεις-κράτη, όμως, δεν μπορούσαν να αποπληρώσουν τα χρέη

“Όσο είχε κάποιος ένα δανεικό από την τράπεζα σουπερ αυτοκίνητο, κανείς δεν του έκανε καμιά γιατί το είχε αλλά προσπαθούσε να πάρει δάνειο για να το εξασφαλίσει και ο ίδιος

τους γεγονότος που ανάγκασε τις δύο από τις δέκα στην πρώτη άμεση... στάση πληρωμών της παγκόσμιας ιστορίας, ενώ οι υπόλοιπες οκτώ ζήτησαν αυτό που αποκαλείται... επαναδιαπραγμάτευση χρέους, μόνο που τότε δεν υπήρχε -ίσως και καλύτερα- ένας μηχανισμός στήριξης τύπου Τρόικας για να επέμβει μέσα στα εσωτερικά της χώρας και να κάνει τα κουμάντα του ένας φρένελος αλλά μάλλον προπέτης νέος όπως ο Ντάσελμπλουμ από να καταστρέψει εν έθνος με μια απόφασή του, συνεπικουρούμενος από μία Μέρκελ που αποφάσισε να τασκίσει τα πάντα στο πέρασμά της.

σωτερικούς νταβατζήδες που είχαν συστήσει ένα τραπεζικό σύστημα νταβατζή, όπως και άλλες χώρες σε αυτό τον κόσμο και το σύστημα αυτό κατέρρευσε. Ήταν μια από τις πρώτες μου απορίες όταν άρχισα να καταλαβαίνω τι γίνεται πριν από περίπου από 12 χρόνια. Τι θα γίνει αν πέσουν οι τράπεζες; «Οι τράπεζες δεν πέφτουν», μου απάντησαν με σιγουριά. Τελικά οι τράπεζες πέφτουν αλλά επιβλήθηκε τέλος του, θα αρχίσει να δημιουργεί νησιτικούς. Το επόμενο βήμα που πρέπει να αποφύγουμε πάση θυσία, είναι η dog eat dog κατάσταση. Όσο είχε κάποιος ένα δανεικό από την τράπεζα σουπερ αυτοκίνητο, κανείς δεν του έκανε καμιά γιατί το είχε αλλά προσπαθούσε να πάρει δάνειο για να το εξασφαλίσει και ο ίδιος. Αυτή η αντιστοιχία με στομαχικούς όρους πια, είναι επισφαλής και επικίνδυνη. Ψυχραιμία. Θα ζήσουμε, όπως ζήσανε και άλλοι με τις βόμβες να πέφτουν δίπλα τους. Θα συνεχίσουμε, επαναπροσδιορίζοντας τον εαυτό μας, τη ζωή μας, τις αξίες μας και το τι πραγματικά πρέπει να κάνουμε για να δημιουργήσουμε μια χειροπιαστή παραγωγική διαδικασία μέσω της οποίας οι τράπεζες θα διεκπεραιώνουν αλλά δεν θα είναι πια, εκ των πραγμάτων, ο βασικός πυλώνας της οικονομίας μας. Αυτό δεν είναι ευχολόγιο, είναι μονόδρομος. Η μόνη καινοτομία αναφορικά με τις τράπεζες την οποία θεωρώ πετυχημένη είναι τα ATM, είτε κάποτε ένας τραπεζίτης. Πλέον, μόνο πάνω πρέπει να κοιτάμε, αφού πίσω μας, μόνο πάνω πλέον. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος και η Κύπρος των ανθρώπων το ξέρει.

Το πείραμα της Κύπρου κράτησε πολλά χρόνια, δημιούργησε χορτάτους και τώρα με το αποτυχημένο (και από όλα τα εκτός χώρας εμπλεκόμενα μέρη) επιβλήθηκε τέλος του, θα αρχίσει να δημιουργεί νησιτικούς. Το επόμενο βήμα που πρέπει να αποφύγουμε πάση θυσία, είναι η dog eat dog κατάσταση. Όσο είχε κάποιος ένα δανεικό από την τράπεζα σουπερ αυτοκίνητο, κανείς δεν του έκανε καμιά γιατί το είχε αλλά προσπαθούσε να πάρει δάνειο για να το εξασφαλίσει και ο ίδιος. Αυτή η αντιστοιχία με στομαχικούς όρους πια, είναι επισφαλής και επικίνδυνη. Ψυχραιμία. Θα ζήσουμε, όπως ζήσανε και άλλοι με τις βόμβες να πέφτουν δίπλα τους. Θα συνεχίσουμε, επαναπροσδιορίζοντας τον εαυτό μας, τη ζωή μας, τις αξίες μας και το τι πραγματικά πρέπει να κάνουμε για να δημιουργήσουμε μια χειροπιαστή παραγωγική διαδικασία μέσω της οποίας οι τράπεζες θα διεκπεραιώνουν αλλά δεν θα είναι πια, εκ των πραγμάτων, ο βασικός πυλώνας της οικονομίας μας. Αυτό δεν είναι ευχολόγιο, είναι μονόδρομος. Η μόνη καινοτομία αναφορικά με τις τράπεζες την οποία θεωρώ πετυχημένη είναι τα ATM, είτε κάποτε ένας τραπεζίτης. Πλέον, μόνο πάνω πρέπει να κοιτάμε, αφού πίσω μας, μόνο πάνω πλέον. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος και η Κύπρος των ανθρώπων το ξέρει.

«Τι θα γίνει αν πέσουν οι τράπεζες; «Οι τράπεζες δεν πέφτουν», μου απάντησαν. Τελικά οι τράπεζες πέφτουν αλλά εκείνο που κάνει τον πραγματικό κρότο είναι η πτώση της κοινωνίας εξεζητίας των τραπεζών».

tsikalasm@sppmedia.com

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πριν στην «Κ»
25.ΙΙΙ.1964

Ο πίνακας του Ευγενίου Ντελακουά «Σκηνή από τις σφαγές της Χίου».

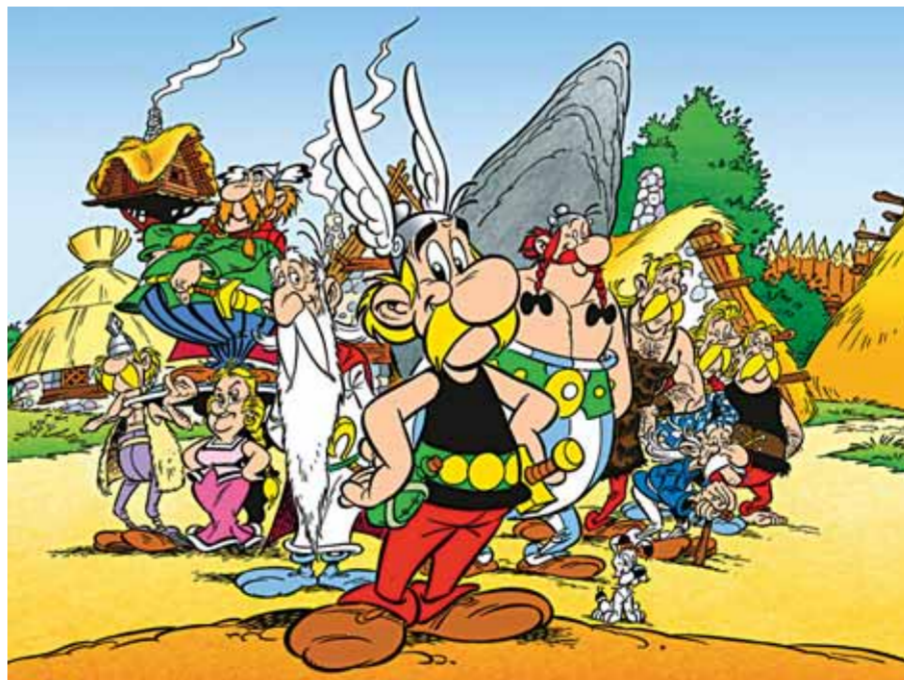
Η ΑΝΔΡΕΙΑ: (Από ομότιτλη επιφυλλίδα του Κώστα Ε. Τσιφόπουλου.) «Όσο περνά ο χρόνος, τόσο με τον αέναο χιματισμό του ωθεί το Εικοσένο όλα και πιο μακριά από τη σημερινή πραγματικότητα. [...] Η ανδρεία του μας φαίνεται κυριολεκτικά αλλόπλητη, κάτι το «αλλότριο» που τα σημερινά δεδομένα της ζωής δεν μπορούν να στηρίξουν για να αποκριστογραφίσουν το πνεύμα που ψιχώνει τις ατσάλινες, τις δοκιμασμένες μορφές, που ήξεραν μονάχα τούτο: να σιωπούν και να παλεύουν. Κι όμως εκείνες ακριβώς οι μορφές κατόρθωσαν να παραβιάσουν τις θύρες της ανωνυμότητας διαθέτοντας και προβάλλοντας την ύψιστη ανθρωπινή αρετή, την αυταπάτηση. Αυτή αποτέλεσε την θεμελιώδη καταβολή της ανδρείας γιατί καταφέρει να μεταθέσει το κέντρο του κόσμου από το εγώ, το τόσνο βασανιστικό, στο συ στον περίπτωσή του Εικοσένο αντιπροσωπεύεται από ολόκληρο το Γένος. Η στρόφι προς το Συ -προς την μοίρα και το μέλλον του Γένους- συνθέτει έναν αγώνα μεγαλειώδη, πρωτόγνωρο, γιατί θάχει τα στήνορα του σπιτιού, της οικογένειας και μετατρέπεται τον πόλεμο από υπόθεση αντρών σε υπόθεση όλων των Ελλήνων, γυναικών, γερόντων και παιδιών. Λίγες φορές μέσα στην ιστορία του κόσμου θρόφονταν με το σκληρό ψομί της ανδρείας υπόζωες δυνάμεις, νήτια και γέροντες, γυναίκες που δεν γνώριζαν παρά μονάχα τις χάρες και τους πόνοους του σπιτιού. Ήταν η άγια φωνή της Ελευθερίας που αναστάτωσε κυριολεκτικά το Γένος [...].»

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

- 1 Στην εθνική μας μοναξιά.** Παρατημένο σε κάποια γωνιά του πλανήτη, ένα γαλακτικό χωριό πολεμάει ΜΟΝΟ του για την επιβίωσή του. Χωρίς συμμάχους, χωρίς συνεταιρούς, χωρίς «φίλους». Το γαλακτικό χωριό όμως τα ξαναέζησε αυτά και επέζησε και αναστήθηκε. Αυτή είναι η διαφορά του από τους άλλους της ίδιας φυλής που έχουν μάθει να είναι αραχτοί και να τρώνε από την αυτοκρατορία.
- 2 Στη Ρωσία.** Έχει από τον 17ο αιώνα που περιμένουμε να έρθουν οι ρωσικές κανονιοφόροι κάθε φορά που έχουμε σοβαρό πρόβλημα. Κάθε φορά ακόμη έρχονται. Η Κύπρος είναι μακριά (και ανήκει σε άλλο).
- 3 Στην Ελλάδα.** Όχι μόνο μας κρέμασαν, όχι μόνο πληρώνουμε την πτώχευσή τους και το κούρεμά τους, τώρα στήσαμε το τραπεζικό τους σύστημα με τη δική μας πτώχευση, μισοτιμής. Η Κύπρος είναι μακριά.
- 4 Στον εαυτό μας.** Η απληστία κάποιων λογιστών, τραπεζιτών και των δικηγόρων - πολιτικών μας έφεραν στην πτώχευση. Πτώχευση πρώτα από όλα του συστήματος εξουσίας που στήθηκε μετά το 1974. Πτώχευση των αξιών και της εξυπηλάδας που μας διακατείχε εδώ και τόσα χρόνια και γλυτώνωμε από τέτοιες καταστάσεις.
- 5 Στον κακό μας τον καιρό.** Δεν έφταναν όλα όσα περνάμε, έχει και μία βδομάδα που μας διακατείχε εδώ και τόσα χρόνια και γλυτώνωμε από τέτοιες καταστάσεις.

Ενώνουμε Δυνάμεις

Ένα γαλακτικό χωριό αντιστέκεται...

- 6 Στο Προεδρικό.** Λέγαμε πως ο πάτος ήταν επί Χριστόφια στο Προεδρικό, τώρα ζούμε ένα βαρέλι χωρίς πάτο από πλευράς ανοναγνουσιάς, έλλειψης ομάδας, έλλειψης ικανοτήτων και διαχείρισης. Αναστό, ΟΦΕΙΛΕΙΣ να κυβερνήσεις και η χώρα δεν κυβερνιέται όπως κυβερνούσε τον ΔΗΣΥ. NOW GOVERN.
- 7 Στους πρωτοκλασάτους.** Την ώρα της κρίσης βλέπεις και ποιοι κρύβονται και ποιοι βγαίνουν μπροστά. Όσοι κρύβονται στα υπουργικά γραφεία άλλα και πίσω από τη μετριότητα της (ανεκδήγητης) Βουλής να ξέρουν πως τέλειωσαν πολιτικά. Όσοι βγήκαν μπροστά θα έχουν την επείκειά μας άλλα και την ευκαιρία μας στη Νέα Κύπρο.
- 8 Στον Αναστό.** Όταν οι χώρες πάνε σε πόλεμο, ο αρχηγός του κράτους είναι συνεχώς μπροστά και δείχνει πως κατευθύνει τον στρατό, ασκέτως αν τον κατευθύνει στη σφαγή. Βγάλαμε τον Healthy Πρόεδρο για να μην ξαναζήσουμε μία πολιτική απούσας στις μεγάλες στιγμές, όπως επί Χριστόφια, και τώρα ψάχνουμε τον Πρόεδρο και δεν τον βρίσκουμε (πάλι). Τι τους δίνουν μόλις μπουν εκεί μέσα;
- 9 Στον Λαζαρίδη.** Αν θέλετε να ψάξετε τον πρώτο υπαίτιο της σημερινής κατάστασης, σας θυμίζω πως ο πρώην πρόεδρος και βασικός δημιουργός της Λαϊκής Τράπεζας, απέναντι στη δυσφορία του τότε βασικού μετόχου της τράπεζας HSBC για το στυλ διαχείρισης της τράπεζας από τον ίδιο

Κάποιος να τον μαζέψει asap.

(Βασικά δεν τους έδινε κανένα λογαριασμό), έφερε τον μέγα ευεργέτη της χώρας, Ανδρέα Βγενόπουλο, να την αγοράσει και να ξεφορτωθεί τον «νοχλητικό» τραπεζικό κολοσσό, που νόμιζε πως μπορούσε με 20% να διώξει τον κ. Λαζαρίδη (μέτοχο του 2%). Ο Βγενόπουλος κατά τον Λαζαρίδη τότε θα ήταν sleeping partner, και εύκολος στο να τύχει διαχείρισης. Τα λοιπά είναι ιστορία.

10 Στον Καρεκλά. Επειδή η στήλη ασχο-νεία, καταγράφει τη συμπεριφορά του διευθυντή Ειδήσεων και Επικοινωνίας του ΡΙΚ απέναντι στο άζιο μέλος της Βουλής και δημοκρατικά εκλεγμένου λαοφιλοφούς Ζαχαρία Κουλιά. Είτε ψηφίζεις Κουλιά είτε γελάς μαζί του, αυτός παραμένει βουλευτής, λαϊκό εκλεγμένο, που λειτουργεί εντός του θεσμού της Βουλής. Ο διευθυντής Ειδήσεων και Επικοινωνίας λειτουργεί ως να είναι ο ιδιοκτήτης του Οργανισμού με βοναπαριστινό που θα ζήλεσε ακόμη και ο Βγενό. Με την πτώση του συστήματος, των τραπεζών και λοιπών σταθερών εξουσιών στον τόπο, καιρός να ηγηθεί και ο κύριος νομιζώ (btw πόσος είναι ο μισθός του κ. Δντή?).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχιουιντάκτις: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΗΛΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Αετιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΑΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΙΝΕΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

Διαπραγματεύσεις για γερά νεύρα μέχρι την υστίατη

Σκληρή στάση της Τρόικας για την Τράπεζα Κύπρου, κόκκινη γραμμή για την κυβέρνηση

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**, Λευκωσία
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ, Βρυξέλλες

«Αυτή τη στιγμή η προσπάθειά μας είναι να οδώσουμε την Τράπεζα Κύπρου και κατ'επέκταση την κυπριακή οικονομία» ήταν η δραματική δήλωση στελέχους της κυβέρνησης προς την «Κ», αργά χθες το απόγευμα την ώρα που οι διαπραγματεύσεις με την Τρόικα είχαν διακοπεί, χωρίς κανένα από τα μέλη της διαπραγματευτικής ομάδας να είναι σε θέση να προβλέψει την έκβαση του «σκληρού πόκερ» όπως το χαρακτηρίζουν, παρά τις «ενδείξεις για πρόοδο» που υπήρχαν.

Με την Τρόικα να επιμένει ότι καλύτερη λύση είναι η υπαγωγή και της Τράπεζας Κύπρου σε σχέδιο αναδιάρθρωσης –παρόμοιο με τη Λαϊκή Τράπεζα– και τη Λευκωσία να αντιπροτείνει άλλους τρόπους αντίληψης κεφαλαίων για την κάλυψη των αναγκών, οι διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν με την ανταλλαγή στοιχείων μέχρι αργά χθες, και οι τελευταίες πινελιές επιφυλάχθηκαν για σήμερα, χωρίς όμως κανείς να είναι σε θέση

Βήματα πρόδου στις διαπραγματεύσεις αλλά όλα θα κριθούν οριστικά σήμερα

να προεξοφλήσει το αποτέλεσμα της προσπάθειας για κατάληξη ώστε τα σχετικά νομοσχέδια να υποβληθούν τάχιστα στη Βουλή για ψήφιση. «Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο όλα πρέπει να τελειώσουν σήμερα» σημειώνει πηγή του Υπουργείου Οικονομικών. Η Τρόικα φέρεται να αποδέχεται την πρόταση της Λευκωσίας για «κούρεμα» των καταθέσεων στην Τράπεζα Κύπρου μέχρι και 25% σε καταθέσεις άνω των 100.000, πλην όμως θεωρεί ότι το ποσό που θα συγκεντρωθεί δεν αρκεί και θέτει στο τραπέζι την εισήγηση για «κούρεμα» σε όλες τις τράπεζες. Επίσης, η Τρόικα αποδέχεται τη θέση της κυπριακής πλευράς όπως εξαιρούνται από το κούρεμα τα Ταμεία Πρόνοιας των εργαζομένων, αλλά ειδικά το ΔΝΤ τηρεί σκληρή γραμμή και αποδέχεται την εισήγηση μόνο αν υπάρξει βαθύτερο «κούρεμα»

στις καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ. «Έχει γίνει σημαντική πρόοδος προς την κατεύθυνση του να επιτευχθεί μια συμφωνία, τουλάχιστον στο επίπεδο της Τρόικας, η οποία θα κάνει τις δικές της εισηγήσεις στο Eurogroup» δήλωσε ο Κύπριος υπουργός Μιχάλης Σαρρός το μεσημέρι, πριν από την επανέναρξη της προγραμματισμένης διαπραγματεύσεων με την Τρόικα, η οποία ζήτησε χρόνο για να επεξεργαστεί τις υπαλλακτικές προτάσεις της Λευκωσίας. Ωστόσο, η Τρόικα αποσύρθηκε στην Κεντρική Τράπεζα και δεν επανήλθε στο Υπουργείο Οικονομικών, όπου έξω είχαν συγκεντρωθεί χιλιάδες υπάλληλοι τραπεζών μετά από πρωτοβουλία της συντεχνίας τους, ΕΤΥΚ. Η διακοπή της διαπραγματεύσεων ανέτρεψε και τον προγραμματισμό που έγινε χθες για σύγκληση της Βουλής και μετάβαση της πολιτικής ηγεσίας υπό τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη στις Βρυξέλλες, μετά από πρόσκληση του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Χέρμαν Βαν Ρομπάι. Ο Ν. Αναστασιάδης κάλεσε εσπευσμένα χθες τους πολιτικούς αρχηγούς στο Προεδρικό.

Οι πληροφορίες ότι από την τύχη της Τράπεζας Κύπρου εξαρτάται εν πολλοίς το αίτημα της Λευκωσίας για υπαγωγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ενόψει και της συνεδρίασης του Eurogroup που είναι προγραμματισμένη για σήμερα Κυριακή στις 7 το βράδυ, επιβεβαιώνονται και από τις Βρυξέλλες. Αργά χθες το απόγευμα, πηγές της Τρόικας μετέφεραν στην «Κ» «κλίμα βελτίωσης και πρόοδο» στις διαπραγματεύσεις. Ωστόσο, το ερώτημα του αν θα τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης και η Τράπεζα Κύπρου, όπως συνέβη με τη Λαϊκή, κάτι που θα συνεπάγεται απόλυτα όλων των καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ, παρέμεινε ακαθόριστο. Η Κυπριακή αντιπρόταση για επιβολή εισφοράς 25% στο κεφάλαιο των καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ στην Τράπεζα Κύπρου και μικρότερης εισφοράς στις καταθέσεις των υπολοίπων τραπεζών, βρισκόταν υπό συζήτηση χωρίς να έχει απορριφθεί. Εφόσον εγκρινόταν, θα συνεπάγεται ενδεχομένως απώλειες και στις ανασφαλισμένες καταθέσεις που διατηρούνται στα κυπριακά υποκαταστήματα των ελληνικών τραπεζών.

Χιλιάδες τραπεζικοί υπάλληλοι συγκεντρώθηκαν χθες έξω από το Υπουργείο Οικονομικών, μετά από πρωτοβουλία της οργάνωσής τους, με αποτυχημένη στα πρόσωπά τους την αγωνία για την εργασία τους.

«Η τύχη της Λαϊκής ήταν προδιαγεγραμμένη»

Η κυπριακή πλευρά προσέρχεται στις διαπραγματεύσεις «οπλισμένη» με τα δύο νομοσχέδια που ψήφισε η Βουλή την Παρασκευή, τα οποία η Τρόικα θεωρούσε εκ των ων ουκ άνευ για την έγκριση του Κυπριακού Μνημονίου: το πρώτο αφορούσε την επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, ώστε όταν ανοίξουν οι τράπεζες της χώρας, να μη σημειωθεί «επιδρομή» και μαζική εκροή καταθέσεων. Το δεύτερο νομοσχέδιο που εγκρίθηκε ήταν η «εκκαθάριση» της Λαϊκής Τράπεζας, διαδικασία από την οποία αναμένεται να διασωθούν μόνο οι καταθέσεις ύψους έως 100.000 ευρώ. Όλα τα επιπλέον κεφάλαια θεωρούνται επί της ουσίας επισφάλειες, και μεταφέρονται σε μία «κακή τράπεζα» προς εξαφάνιση. Όπως έλεγαν στην «Κ» εκπαιρωί Ευρωπαίοι αξιωματικοί καθ' όλη τη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας, η τύχη της Λαϊκής ήταν προδιαγεγραμμένη μετά την απόφαση του Eurogroup, με την οποία ξεκίνησε ουσιαστικά «επιδρομή» σε μία τράπεζα που ήδη λειτουργούσε στα όριά της. «Δεν αναμένουμε να μείνει σχεδόν τίποτα σε όσους έχουν πάνω από 100.000 ευρώ

στη Λαϊκή» έλεγαν. Εξάλλου, η τράπεζα άρχισε να κάνει τεράστιο όγκο κεφαλαίων από τον Φεβρουάριο, όταν και αποκαλύφθηκε ότι είναι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων η λύση του «κούρεματος» στις καταθέσεις. Παρά το γεγονός ότι με τα δύο παραπάνω νομοσχέδια έγινε, σύμφωνα πάντα με την Τρόικα, ένα σημαντικό βήμα για τη σταθεροποίηση της Κυπριακής οικονομίας, το χρηματοδοτικό κενό του κυπριακού προγράμματος, ύψους 5,8 δισεκατομμυρίων ευρώ, δεν έκλεισε. Τουναντίον, η Τρόικα φέρεται να διεμήνυσε στις κυπριακές αρχές ότι λόγω της αβεβαιότητας, των καθυστερήσεων και του πλήγματος που δέχθηκε η κυπριακή οικονομία λόγω του πολυήμερου κλεισίματος των τραπεζών, το κενό είχε διευρυνθεί σε σχέση με την προηγούμενη Παρασκευή, και τη μοιραία, όπως αποδείχθηκε, ομόφωνη απόφαση του Eurogroup να επιβληθεί εισφορά σε όλες τις καταθέσεις, από το πρώτο ευρώ. Η Λευκωσία διεκδικούσε να καλυφθεί μέρος του χρηματοδοτικού κενού με τη σύσταση Ταμείου Αλληλεγγύης, στο οποίο θα ενταχθούν,

μεταξύ άλλων, τα Αποθεματικά των Ασφαλιστικών Ταμείων. Ωστόσο, τόσο το ΔΝΤ όσο και το Βερολίνο αντιδρούσαν σε μία τέτοια προοπτική, θεωρώντας ότι απλώς μεταθάλπει το πρόβλημα στο μέλλον. Μέχρι το Σάββατο το πρωί, η κυπριακή πλευρά πίπιζε ότι περί το ενάμιση δισεκατομμύριο ευρώ από το Ταμείο Αλληλεγγύης θα γίνει δεκτό από την Τρόικα. Μαζί με τις εξοικονομήσεις που προέκυψαν από το κλείσιμο της Λαϊκής, το κενό μεταξύ των χρηματοδοτικών αναγκών της Λευκωσίας και των 10 δισεκατομμυρίων που είναι διατεθειμένη να προσφέρει η Τρόικα, θα μειωθεί. Η μεγάλη μάχη το Σάββατο δινόταν για το υπόλοιπο ποσό. Τόσο το ΔΝΤ όσο και η Γερμανία θεωρούσαν ότι θα πρέπει να μπει σε καθεστώς εκκαθάρισης και η Τράπεζα Κύπρου. Από την πλευρά της, η Κομισιόν θεωρούσε ότι η Τράπεζα Κύπρου θα μπορούσε ενδεχομένως να διασωθεί. Το ίδιο επιθυμούσαν δικαστικά οι κυπριακές αρχές, αφού η «εξαφάνιση» όλων των καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ στη μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας αντιμετωπίζεται ως καταστροφή.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης συζήτησε εκτάκτως χθες το Συμβούλιο Πολιτικών Αρχηγών για να τους ενημερώσει.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Λαϊκή και Κύπρου στο κατάρωμα του Τιτανικού

Η απόφαση που ελήφθη για τη Λαϊκή Τράπεζα να έχει ισχυρές επιπτώσεις για την οικονομία. Από την Τρίτη θα διαφανεί το εύρος του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί με το οργανωμένο κλείσιμο της τράπεζας, το οποίο θα οδηγήσει σε ισχυρές πιέσεις σε επιχειρήσεις, νοικοκυριά και κράτος, αφού σταματά, αμέσως και ριζικά, η χρηματοπιστωτική διαμεσολίσθηση σε ένα τεράστιο ποσοστό της οικονομίας. Θα πρέπει να σημειωθεί όμως, πως για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα είχε καταστεί προφανές πως η Τράπεζα θα κατέληγε σε αυτό το σημείο, αν δεν λαμβάνονταν τολμηρά μέτρα για ευρεία αναδιάρθρωσή της, αφού οι ρωγμές που είχαν δημιουργηθεί τραυμάτιζαν ανεπανόρθωτα την τράπεζα. Σημειώνεται, μάλιστα, πως ακόμα και η διάσωση της Λαϊκής από το κράτος, με 1,8 δισ. ευρώ, έγινε μόνο μετά από σχεδόν εκβιαστικές πιέσεις που άσκησε ο ελεγκτικός οίκος PWC, ο οποίος αρνήθηκε να εγκρίνει τα αποτελέσματα χωρίς υποσημείωση, αν δεν γινόταν η διάσωση. Από εκείνο το σημείο, πριν από περίπου 12 μήνες, άρχισε να γίνεται όλο και πιο προφανές πως το πρόβλημα της τράπεζας έφτασε τόσο βαθιά, που δεν ήταν πλέον συμβατό με την επιβίωση. Η πρώτη υποψία ήταν το ύψος της βοήθειας που λάμβανε η τράπεζα από την Κεντρική Τρά-

πεζα, η οποία έφτασε σε δυσθεώρητα ύψη. Αυτό ήταν η πρώτη ισχυρή ένδειξη πως το πρόβλημα ρευστότητας έκρυβε πίσω του προβλήματα ευρωστίας. Όλα αυτά είναι σημαντικά για την επόμενη ημέρα, όταν οι πολίτες θα δουν ότι λείπουν χρήματα και κάρτες να μη λειτουργούν, όταν επιχειρήσεις θα δουν πως επιταγές δεν μπορούν να εξαργυρωθούν και όταν εισαγωγείς θα δουν πως τα ράφια τους μπορεί να μείνουν άδεια: Αν η Τράπεζα και η Κεντρική προχωρούσαν πριν από μερικούς μήνες στις αποφάσεις που τελικά ελήφθησαν το βράδυ της Κυριακής, η εικόνα θα ήταν παρόμοια, αλλά σε μια πολύ πιο ήπια μορφή. Πιο απλά, αυτό που έγινε ήταν αναπόφευκτο. Δεν είναι δυνατόν αυτό να αποτελεί παρηγοριά, αλλά είναι ταυτόχρονα σημαντικό να γίνει κατανοητό από τους επηρεαζόμενους πως ακόμα και χωρίς την επιτάχυνση των εξελίξεων που προκλήθηκε από το Eurogroup, μια απόφαση που να διαχωρίζει την Τράπεζα σε «καλή» και «κακή» θα ερχόταν για τη Λαϊκή. Αν και η «Κ» προειδοποίησε επανειλημμένα για την κατάσταση στη Λαϊκή –προκαλώντας μάλιστα το μένος ορισμένων– το mea culpa του γράφοντος αφορά στην Τράπεζα Κύπρου, όπου το προσωπείο-Ροτεμκίν ήταν πολύ όμορφο και έκρυβε καλύτερα την πραγματικό-

τητα. Ακόμα και σήμερα, όμως, το δεδομένο είναι πως, αν η Λαϊκή είναι πέρα από την επιβίωση, η Τράπεζα Κύπρου μπορεί ακόμα να σωθεί, όχι όμως με όμορφο τρόπο. Θα συνεπάγεται σημαντικές απώλειες για τους καταθέτες της, τουλάχιστον εκείνους που έχουν άνω των 100 χιλιάδων ευρώ που είναι το ασφαλισμένο ποσό. Οι πρώτες εκτιμήσεις της «Κ» θέτουν το ύψος της «ανταλλαγής» στα 32% με 35%. Μια συγχώνευση, πάντως, της «καλής» Λαϊκής, που θα κρατήσει τα υγιή δάνεια της τράπεζας και τις ασφαλισμένες της καταθέσεις, μαζί με την Τράπεζα Κύπρου, θα ήταν ένα πολύ λογικό επόμενο βήμα. Ωστόσο, την ίδια ώρα πρέπει να ξεκαθαρίσει κατά πόσον οι υποκρεώσεις της Λαϊκής προς το ΕΛΑ θα παραμείνουν στην «καλή Λαϊκή». Αν συμβαίνει αυτό, τότε μια συγχώνευση της καλής Λαϊκής με την Τράπεζα Κύπρου θα ήταν καταστροφική για το νέο σχήμα. Όσον αφορά συγκεκριμένα στην Τράπεζα Κύπρου, πρέπει να είναι πλέον ξεκάθαρο πως

και αυτή θα προχωρήσει σε λύση παρόμοια μεν με εκείνη της Λαϊκής, αλλά σε λιγότερο «βίαιη» μορφή. Η τράπεζα οφείλει να προχωρήσει σε ριζικές αλλαγές και εκτενή αναδιάρθρωση που θα διαφέρει από τη λύση της Λαϊκής μόνο στο ύψος και στη ταχύτητα υλοποίησης, όχι όμως στην ουσία. Σε κάθε περίπτωση, βασικό ζήτημα παραμένει το γεγονός πως, τόσο στην Τράπεζα Κύπρου όσο και στη νέα, καλή Λαϊκή, οι επισφάλειες πλέον θα αυξηθούν, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στους όποιους υπολογισμούς. Περιορισμοί κεφαλαίων Όσον αφορά στους περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων, κι αυτή η κίνηση θα οδηγήσει σε επώδυνες καταστάσεις. Όπως έγινε με την απόφαση για τη Λαϊκή αλλά και την προδιαγεγραμμένη συμφωνία για «υποχρεωτικά ανταλλάγματα» στην Τράπεζα Κύπρου, ο περιορισμός στην κίνηση κεφαλαίων δεν είναι, ούτε «καλή» ούτε «κακή» απόφαση, αλλά αναγκαία. Οι περιορισμοί που θα επιβληθούν ανά τραπεζικό οίκο θα αφήσουν πολύ λίγες τράπεζες «ελεύθερες» να προχωρήσουν σε συναλλαγές χωρίς να υπόκεινται σε περιορισμούς. Η επίδραση και αυτού του (θεωρητικά προσωρινού) μέτρου θα είναι επίσης ουσιαστική στην πραγ-

ματική οικονομία. Ο στόχος του μέτρου είναι να διατηρηθούν οι καταθέσεις στην Κύπρο – και δη στην Τράπεζα Κύπρου που αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο άμεσο πρόβλημα φυγής κεφαλαίων – και να αποφευχθούν τα χειρότερα στο μέτρο του δυνατού. Την ίδια ώρα, ωστόσο, πρέπει να είναι σαφές πως αυτή η κίνηση έχει ως στόχο την αποτροπή της υποτροπής και όχι τη θεραπεία: Η κίνηση αυτή δεν μπορεί να τονώσει την πιστωτική επέκταση, ούτε να δώσει ανδίες στην οικονομία. Η αντιδιαμεσολίσθηση που αναμένεται, πλέον στην οικονομία, με τις συναλλαγές να μεταφέρονται πλέον στην βάση των μετρητών, επίσης θα επηρεάσει σημαντικά τους πολίτες, αλλά και το όλο ύψος της οικονομίας σε βάθος χρόνου. Το μόνο βέβαιο είναι πως η Κύπρος έχει χάσει ήδη πολλά χρόνια ανάπτυξης και δεν πρέπει να αναμένεται πως τα επόμενα χρόνια θα είναι εύκολα για κανέναν. Την ίδια ώρα, όμως, έστω και κάτω από αυτές τις συνθήκες, αν χάθηκε πλέον η ευκαιρία για να γίνουν τα όσα θα έπρεπε να είχαν γίνει πριν από μερικούς μήνες και χρόνια, υφίστανται στο τραπέζι πολλές άλλες διαρθρωτικές αλλαγές που σε βάθος χρόνου θα μπορούσαν να επηρεήσουν την επαναφορά της Κύπρου στην ανάπτυξη – κι αυτή τη φορά να είναι, να το επιδιώξουμε, βιώσιμη.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

Οι ώρες που έκριναν το μέλλον της Κύπρου

Το παρασκήνιο μετά την απόφαση του Eurogroup, οι δραματικές στιγμές του Νίκου Αναστασιάδη και ο ρόλος του Μάριου Καρογιάν

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Σάββατο 16 Μαρτίου, λίγο μετά τις 3 το απόγευμα. Το τηλεφώνημα του Αβέρωφ Νεοφύτου κτύπησε. Ήταν ο Πρόεδρος που ζήτησε να τον δει. Ο Νίκος Αναστασιάδης μόλις είχε επιστρέψει από τις Βρυξέλλες με τη συμφωνία για «κούρεμα» καταθέσαν στη βαλίτσα. Επιθυμούσε να συζητήσει όλες τις εξελίξεις με τον Αβέρωφ Νεοφύτου, τον επί σειρά ετών υπεύθυνο για την οικονομική πολιτική του ΔΗΣΥ και τον άνθρωπο που ο Νίκος Αναστασιάδης σίγουρα θα ήθελε να είχε δίπλα του στο Eurogroup, αλλά θέλοντας να τηρήσει το πρωτόκολλο απέφυγε να τον προσκαλέσει. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προχώρησε σε μια αξιολόγηση της κατάστασης εντοπίζοντας «το τι πήγε στραβά» και πώς «έμπλεξε» μέσα σε μια τέτοια απόφαση, την οποία εκ των προτέρων είχε αναγάγει ο ίδιος ως «κόκκινη γραμμή» και εκτός συζήτησης. Οι επιλογές πλέον δεν ήταν πολλές. Η Κύπρος θα έπρεπε να αποφασίσει, είτε να αποδεχτεί το «κούρεμα» καταθέσεων είτε να προχωρήσει σε αναζήτηση μια «ολικής λύσης» εκτός Τρόικας. Οι επιπτώσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα θα ήταν τεράστιες

Αναστασιάδης προς Σαρρή

«Μιχάλη, εσύ άλλα έλεγες στις Βρυξέλλες. Πες μας επιτέλους τι ισχύει... ούτε θα φύγεις ούτε θα παραιτηθείς. Θα πάρεις το αεροπλάνο να φέρεις χρήματα και αν δεν τα εξασφαλίσεις μην επιστρέψεις»

Καρογιάν προς Αναστασιάδη

«Εάν επιμένεις στην απόφαση για κούρεμα χωρίς να εξεταστούν άλλες εναλλακτικές είμαι έτοιμος να αποχωρήσω και από την κυβέρνηση. Να ψάξουμε για ολική λύση στη Μόσχα. Να προσπαθήσουμε»

έτσι κι αλλιώς. Τα ξένα ΜΜΕ και όλος ο κόσμος μιλούσε για «ενδεχόμενο κούρεμα καταθέσεων στις τράπεζες της Κύπρου». Η εμπιστοσύνη κανόταν από ώρα σε ώρα και έπρεπε να παρθούν αποφάσεις, Τρόικα ή «συνολική λύση» εκτός Τρόικας; Ανοικτές οι τράπεζες ή κλειστές;

«Μαντάρα» από Σαρρή

Η πρώτη επιβεβαίωση ότι η απόφαση του Eurogroup ήταν καταστροφική για την Κύπρο ήρθε από τον Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος στην κατ' ιδίαν συνάντηση ανέλυσε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τα υπέρ και τα κατά, επιβεβαιώνοντας έτσι τους φόβους του Νίκου Αναστασιάδη, ότι η απόφαση που πάρθηκε τα χαράματα του Σαββάτου ήταν «ασοική». Η δε απόρριψή της, ίσως να οδηγούσε την Κύπρο σε μεγαλύτερες περιπέτειες.

Η πρώτη σύσκεψη με τους οικονομικούς συμβούλους του Νίκου Αναστασιάδη επίσης επιβεβαίωσε τα «άσχημα που έπονται» για την Κύπρο. Μεταξύ άλλων παρόντες ήταν Χ. Μαυρέλλης, Χ. Πισσαριδής, Μ. Σαρρής, Φ. Σαββίδης. Όταν ρωτήθηκε ο Πρόεδρος από τους παρόντες γιατί αποδέχτηκε μια τέτοια πρόταση και αφού υποδείχτηκε ότι το Eurogroup δεν μπορεί να λάβει απόφαση για κλείσιμο των τραπεζών αλλά ακόμη και στην περίπτωση που ασκούνταν πιέσεις προς την ΕΚΤ να προχωρήσει στο κλείσιμο της «έκτακτης χρηματοδότησης των τραπεζών» μέσω του ΕΛΑ αυτό απαιτούσε προειδοποίηση προς την Κυπριακή Δημοκρατία, ο Νίκος Αναστασιάδης απευθύνθηκε στον υπουργό Οικονομικών: «Μιχάλη, εσύ άλλα έλεγες στις Βρυξέλλες. Πες μας επιτέλους τι ισχύει». Ο Μιχάλης Σαρρής, σύμφωνα με

πληροφορίες, αφού έδωσε τις δικές του εξηγήσεις αποδέχτηκε στο τέλος ότι «όντως επρόκειτο για απειλή, η οποία δεν μπορούσε να υλοποιηθεί αμέσως αλλά θα μπορούσε να γίνει πράξη μετά από μία εβδομάδα». Δηλαδή επαρκής χρόνος για τον Νίκο Αναστασιάδη για να διαβουλευτεί με την πολιτική ηγεσία του τόπου για τα επόμενα βήματα. Ήταν τότε που στη σύσκεψη έγινε χαμός. Ο Νίκος Αναστασιάδης είχε εξοργιστεί με τον Μιχάλη Σαρρή να αφήνει να αιωρείται το ενδεχόμενο παραίτησής του, για να προκαλέσει τη μήνη του Προέδρου, ο οποίος σε αυστηρό ύψος απάντησε: «Ούτε θα παραιτηθείς ούτε θα φύγεις. Θα πάρεις το αεροπλάνο και θα πας Ρωσία να φέρεις χρήματα. Και αν δεν βρεις χρήματα μην επιστρέψεις».

«Νιτ» από Μόσχα

Ο Μάριος Καρογιάν ήταν από τους πρώτους ανθρώπους που συνομιλόναν με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αμέσως μετά την απόφαση στις Βρυξέλλες. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ ήταν καταβεβλημένος. Μετά την ανταλλαγή απόψεων, οι δύο άντρες άφησαν τα περαιτέρω για την κατ' ιδίαν συνάντησή τους με την επιστροφή του Προέδρου στην Κύπρο. Στην πρώτη συνάντηση ο Μάριος Καρογιάν, σύμφωνα με πληροφόρηση, ήταν κάθεται: «Πρέπει να εξετάσουμε εναλλακτική λύση. Το κούρεμα είναι καταστροφικό, με το που θα ανοίξουν οι τράπεζες θα αδειάσουν τα ταμεία, θα μας παρέχει χρηματοδότηση / ρευστότητα ο ΕΛΑ για να δίνουμε σε αναλήψεις, θα βρεθούμε με οφειλές πέραν των 10 δισ. στο ταμείο, θα καταρρεύσουν οι τράπεζες, θα βρεθεί υπερχρεωμένο το κράτος και θα βάλουμε τους πολίτες να πληρώνουν πέντε ζωές», ήταν η προέγχιση του προέδρου του ΔΗΚΟ. Στο μεταξύ τα μηνύματα από Μόσχα ήταν ανησυχητικά. Ο Πούτιν αλλά και η ρωσική ηγεσία φέρεται να ήταν έξω φρενών από την απόφαση του Νίκου Αναστασιάδη με αποτέλεσμα, όσες προσπάθειες και αν γίνονταν, να μην υπήρχε γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ Προεδρικού και Μόσχας. Ενδεικτικό του κλίματος ήταν η προσπάθεια του υπουργού Εξωτερικών, Ιωάννη Κασουλίδη να επικοινωνήσει με τον Ρώσο ομόλογό του, και με το μήνυμα από πλευράς του γραφείου του κ. Λαβρόφ «κύριε Κασουλίδη σημειώθηκε το αίτημά σας, θα επικοινωνήσουμε μαζί σας σε δύο μέρες».

Γεφυρωτικό ρόλο ανέλαβε ο Μάριος Καρογιάν μέσω ισχυρών νομικών και επιχειρηματικών κύκλων, οι οποίοι διατηρούν άριστες σχέσεις με τη Μόσχα, ενώ ρόλο διαδραμάτισε και ο Αρχιεπίσκοπος μέσω της Εκκλησίας της Μόσχας. Κατόπιν πολλών προσπαθειών, το μήνυμα από το Κρεμλίνο ήταν λίγο – πολύ: «πρώτα απορρίψετε το κούρεμα και μετά μιλάμε». Διευθετήθηκε τηλεφωνική συνομιλία μεταξύ Πούτιν – Αναστασιάδη και επιβεβαιώθηκαν οι συναντήσεις του υπουργού Οικονομικών στη Μόσχα, η οποία ωστόσο ήταν άκρως επιφυλακτική για το πρόσωπο του Μιχάλη Σαρρή, μιας και στο Κρεμλίνο γνώριζαν ότι ο κ. Σαρρής ήταν αυτός που οδήγησε τον Νίκο Αναστασιάδη στο «κούρεμα» των καταθέσεων με αποτέλεσμα να επηρεάζονται τα ρωσικά κεφάλαια. Επίσης, το Προεδρικό πλέον διατηρούσε επιφυλάξεις και το ίδιο για τον κ. Σαρρή και ως εκ τούτου διευθετήθηκε να συνοδεύεται από πρόσωπα της εμπιστοσύνης του Προέδρου αλλά και που χαιρούν εκτίμησής στη Μόσχα όπως μεταξύ άλλων και ο κ. Μαυρέλλης. Ο κ. Σαρρής, πάντως, δεν άργησε και πολύ να «επιβεβαιώσει» και πάλι τις φοβίες Λευκοσίας και Μόσχας», αφού με το που αfixθη στη ρωσική πρωτεύουσα και μόλις η Βουλή απέρριψε το Νομοσχέδιο για «κούρεμα» προέβη σε δηλώσεις (στο ΣΠΓΜΑ) ότι είναι «προβληματισμένος από την απόρριψη», δήλωση που ουσιαστικά ερμηνεύτηκε από πολλά ρωσικά ΜΜΕ ότι «ο υπουργός Οικονομικών της Κύπρου, ο οποίος βρίσκεται στη Μόσχα για αναζήτηση κεφαλαίων, δηλώνει προβληματισμένος που δεν κούρεψαν τα ρωσικά κεφάλαια».

Τα στιγμιότυπα από το εξωτερικό στα οποία προσέβλεπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν ήρθαν ποτέ. Στην κρίσιμη ώρα η Κύπρος βρέθηκε εντελώς βροδοηπτη. Όταν το συνειδητοποίησε ο Ν. Αναστασιάδης και η υπόλοιπη πολιτική ηγεσία, ήταν ήδη αργά.

Το «Σχέδιο Β» και η εμπλοκή

Οι διαβουλεύσεις με την Τρόικα όλη τη βδομάδα ήταν συνεχείς και εντατικές. Από στιγμή σε στιγμή οι εξελίξεις άλλαζαν, τα δεδομένα ήταν εντελώς διαφορετικά και η κατάσταση ήταν «ασοική». Μετά και το «τέλος ελπίδας από Μόσχα» η κυβέρνηση θα έπρεπε πλέον να ακολουθήσει την οδό της Τρόικας, η οποία και «εμφράστηκε» πιο ξεκάθαρα ως προς τις προθέσεις της για το ποια θα ήταν η «καλύτερη λύση». Σύμφωνα με πληροφορίες η Τρόικα έκανε σαφές τόσο στη Βουλή όσο και στο Προεδρικό ότι «πρέπει να μπουν εκκαθαριστές και στις δύο τράπεζες και να σώσετε ό,τι σώζεται από το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα». Μια προσέγγιση, η οποία

θα σήμαινε αυτομάτως και την οριστική οικονομική καταστροφή του νησιού και η οποία απορριφθηκε από την κυβέρνηση. Τα πράγματα μπήκαν σε ένα κάπως καλύτερο δρόμο διαπραγματεύσεων μετά τη συνάντηση της Τρόικας με τον Αβέρωφ Νεοφύτου στα γραφεία του ΔΗΣΥ, και ο οποίος φαίνεται να έπαισε την Τρόικα να αρχίσουν οι διαβουλεύσεις για το «Σχέδιο Β» της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στο τελικό στάδιο της διαπραγματεύσεως ωστόσο υπήρξε εμπλοκή, στο κατά πόσο η Ε.Ε. αλλά και η Τρόικα αποδέχονται το «κούρεμα» καταθέσεων ώστε να μπουβουν να διασωθεί η Τράπεζα Κύπρου, αφού για τη Λαϊκή έχει προδιαγραφεί η μοίρα της. Στο

παιχνίδι μπήκαν και τα «καθαρά πολιτικά πρόσωπα της Ε.Ε.» με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Χέρμαν Βαν Ρομπέ, να επικοινωνεί το βράδυ της Παρασκευής με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη δύο φορές και να τον προσκαλεί να μεταβεί στις Βρυξέλλες για συνομιλίες. Ο κ. Ρομπέ έθεσε στη διάθεσή του κ. Αναστασιάδη στρατιωτικό αεροσκάφος της Ε.Ε. για να τον μεταφέρει αμέσως στην πρωτεύουσα της Ε.Ε. Ο κ. Αναστασιάδης ζήτησε διαβεβαιώσεις ότι η Ε.Ε. αποδέχεται την πρόταση της Λευκοσίας με την Ευρωπαϊκή ηγεσία ωστόσο να δηλώνει πως «βρισκόμαστε σε καλό δρόμο αλλά πρέπει να μιλήσουμε και με την κ. Λαγκάρντ».

Τα δύο σφάλματα της κυβέρνησης στο καθοριστικό Eurogroup της 15ης Μαρτίου

Αντιμέτωπη με μια πολιτική, οικονομική και κοινωνική καταρρίδα βρίσκεται η νέα κυβέρνηση η οποία ανέλαβε την εξουσία την 1η Μαρτίου με στοίχημα τη διαχείριση της δεινής κατάστασης της οικονομίας που παρέλαβε από την απελθούσα κυβέρνηση. Η απόφαση διέψευσε με εκκωφαντικό τρόπο τις διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης αλλά και του ίδιου του Προέδρου Αναστασιάδη ότι ουδέποτε θα δεχθεί «κούρεμα» καταθέσεων. Επιπλέον όμως, έπληξε καίρια την αξιοπιστία του σε βαθμό που δημιουργεί πολλαπλά εμπόδια στην κυβερνητική διαδρομή από τούδε και εις το εξής και μάλιστα σ' αυτή την κρίσιμη περίοδο, με την κοινωνία να βρίσκεται σε κατάσταση σοκ και το πολιτικό σύστημα σε αμηχανία.

Έλλειψη στοιχειώδους προετοιμασίας, ανυπαρξία εναλλακτικού σχεδίου

Ο ίδιος ο Πρόεδρος κάνει λόγο για οδυνηρή επιλογή με στόχο να αποτρέψει την άτακτη χρεοκοπία, όπως σημείωσε στο δραματικό διάγγελμα του την περασμένη Κυριακή, κάτι που αναγνωρίζουν όλες οι δυνάμεις, με την αντιπολίτευση να του καταλογίζει κακού χειρισμούς.

Οι πληροφορίες για το τι συνέβη στις Βρυξέλλες τις πρώτες ώρες της 16ης Μαρτίου οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η κυπριακή αντιπροσωπεία διέπραξε δύο κορυφαία σφάλματα. Αφενός δεν ανέγνωσε τις προθέσεις-προειδοποιήσεις της Γερμανίας και του ΔΝΤ για την επιβλή «κούρεμα» στις καταθέσεις και αφετέρου ο Πρόεδρος υπερτίμησε τις δισυνομιλίες με Ευρωπαίους ηγέτες, πιστεύοντας ότι θα τον πίστωναν με στοιχειώδη περίοδο χάριτος. Εξού και η παντελής προετοιμασία για τα χειρότερα. Άλλο σοβαρό σφάλμα της κυβέρνησης είναι η ανυπαρξία εναλλακτικού σχεδίου για αντιμετώπιση του χειριστού σεναρίου, που επαληθεύτηκε τα ζημιώματα του περασμένου Σαββάτου στις Βρυξέλλες και οδήγησε την κυβέρνηση αλλά και το σύνολο του πολιτικού και οικονομικού συστήματος σε αμηχανία. Η στροφή προς τη Μόσχα έγινε πολύ αργά, αφού ήδη το Κρεμλίνο ήταν ενοχλημένο που βρέθηκε προεπιλεγμένων αποφάσεων, ενώ η αποστολή του υπουργού Οικονομικών στη Μόσχα είχε υποκαταφεί εν τη γενέσει της από την ίδια τη Λευκοσία, μιας και συνεργάτες του Προέδρου Αναστασιάδη χρέωναν στον υπουργό Οικονομικών την παραγωγή αποτυχία στις Βρυξέλλες και μάλιστα τον έφεραν προ αναδομήσεως.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πώς χάθηκε σε μια νύχτα το 25% του ΑΕΠ και τι ακολουθεί

Της ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ

Όταν τα ημερήσια του προηγούμενου Σαββάτου πάρθηκε η γνωστή απόφαση στο Eurogroup, που έφερε τα πάνω κάτω στην Κύπρο, πολύς κόσμος επέστησε απροετοίμαστος. Ξεκίνησε εξαλλου το πρώτο από τα τρία στη σειρά εορταστικά τριήμερα, της Καθαρής Δευτέρας, της 25ης Μαρτίου αλλά και της 1ης Απριλίου, της Εθνικής εορτής του αγώνα της ΕΟΚΑ εναντίον των Αγγλων. Έτσι πολύ Κύπριοι βρίσκονταν σε διακοπές στη Λεμεσό για το καρναβάλι, κάποιοι στα εξοχικά τους στα ορεινά και λιγότεροι στο εξωτερικό για διακοπές.

Δεν ήταν όμως όλοι απροετοίμαστοι. Έντονη είναι η συζήτηση στο νησί για την περιβόητη λίστα που περιλαμβάνει ονόματα καταθετών που φέρονται να έβγαλαν τις τελευταίες μέρες σημαντικά ποσά στο εξωτερικό. Ο κόσμος και πολιτικά στελέχη ζητούν να δημοσιοποιηθούν τα ονόματά τους. Πέρα όμως

από το αν υπήρχε πληροφόρηση ή όχι, εβδομάδες πριν από την απόφαση του Eurogroup έντονος ήταν ο φήμης ότι σχεδιάζεται «κούρεμα» των καταθέσεων. Τις οποίες, όμως, στελέχη της κυβέρνησης, που μόλις είχε εκλεγεί, έσπευδαν να τις διαψεύσουν. Στην Κύπρο κυκλοφορούν τα βίντεο στο Διαδίκτυο από τις δηλώσεις τόσο του υπουργού Οικονομικών Μιχάλη Σαρρή αλλά και του Προέδρου Αναστασιάδη που διαβεβαίωναν κατηγορηματικά ότι «κούρεμα» δεν θα γίνει. Ήταν όμως αυτές οι φήμες αλλά και οι διαψεύσεις που φαίνεται ότι οδήγησαν κάποιους στην απόφαση να βγάλουν χρήματα έξω.

Ο κόσμος ακόμα δεν μπορεί να κενέψει πως η Γερμανία φέρθηκε κατά αυτόν τον τρόπο στην κυβέρνηση Αναστασιάδη, η οποία μόλις είχε εκλεγεί με ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Η ίδια η καγκελάριος Μέρκελ μάλιστα, λίγες μέρες πριν από τις κυπριακές εκλογές, είχε επισκεφτεί την Κύπρο για να υπο-

στηρίξει την υποψηφιότητά του. Κοινή βδομάδες πριν από την απόφαση του Eurogroup έγιναν τα πειραματόζωα της Ευρώπης. Πολλός κόσμος πιστεύει επίσης ότι η κίνηση της Τρόικας είχε σαν σκοπό τα έσοδα από το φυσικό αέριο. Ωστόσο, δεν βλέπει με κακό μάτι να πουληθεί το φυσικό αέριο στους Ρώσους. Όπως εξηγεί ένας Κύπριος χαρακτηριστικά: «Αν έχεις 15 σκόπεδα – αναφερόμενος στα ανάλογα θαλάσσια οικόπεδα προς εξόρυξη – και τα παιδιά σου πεινάνε, δεν θα πουλήσεις ένα από αυτά».

Η συζήτηση για το ξέπλυμα «βρώμικου» χρήματος των Ρώσων στο νησί πολύς κόσμος θεωρεί ότι ήταν άλλη μία δικαιολογία των ξένων για να επιβάλουν την απόφασή τους. Πιστεύουν ότι οι Ευρωπαίοι, κυρίως οι Γερμανοί, θέλουν να πλήξουν την Κύπρο ως χρηματοπιστωτικό κέντρο έτσι ώστε να πάρουν εκείνοι τις εταιρείες που θα φύγουν. Γεγονός αποτελεί ότι η Λεμεσός, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη στην Κύπρο, έχει μετατραπεί σε ρωσικό προ-

Έντονη συζήτηση πως κάποιος ήξεραν και έβγαλαν σημαντικά ποσά – Στο Διαδίκτυο βίντεο με... καθουσα-στικές δηλώσεις.

αστίο. Οι βίλες, τα ξενοδοχεία, τα καταστήματα και τα μπαρ συντηρούνται από πλούσιους Ρώσους που έχουν επιλέξει το νησί για τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους και τις διακοπές τους. Και μπορεί κάποια από τα χρήματα που διακινούνται να είναι προϊόν ξέπλυματος και φοροδιαφυγής, όμως διενθεις εκθέσεις δεικνουν πως στην αντιμέτωπη του «βρώμικου» χρήματος η Κύπρος βρίσκεται πιο ψηλά στην κατάταξη από τη Γερμανία και την Ολλανδία, εποσημαίνου στην «Κ» πολιτικού και οικονομικοί παράγοντες στο

νησί. Ήδη αυτές τις μέρες ήταν προγραμματισμένο να γίνει έρευνα από ανεξάρτητο ιδιωτικό οίκο για το ξέπλυμα «βρώμικου» χρήματος στο νησί σε συνεργασία με την επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Σε κάθε περίπτωση, το μεγαλύτερο πλήγμα στην Κύπρο, μετά την απόφαση του Eurogroup, το δέχτηκε ο τομέας των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που μαζί με τον τουρισμό, αποτελούν τους δύο βασικούς πυλώνες της οικονομίας του νησιού. Παρόντες που δραστηριοποιούνται στον χώρο πιστεύουν ότι μέσα σε μία νύχτα χάθηκε το 25% του ΑΕΠ της χώρας. Στην Κύπρο δραστηριοποιούνται διεθνείς ελεγκτικοί και λογιστικοί οίκοι αλλά και γνωστά δικηγορικά γραφεία, που προσφέρουν φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ξένους πελάτες και βοηθούν να ιδρυθούν κυπριακές εταιρείες ξένων συμφερόντων, απασχολώντας χιλιάδες εργαζόμενους.

Στελέχη που δουλεύουν σε αυτές τις

υπηρεσίες, δέχονται τις τελευταίες μέρες ακατάπαυστα τηλεφωνήματα από τους πελάτες τους, που θέτουν ερωτήσεις από το τι θα γίνουν τα ποσά που είχαν στείλει στην Κύπρο για διάφορες φορολογικές πληρωμές, λίγες μέρες πριν κλείσουν οι τράπεζες, αλλά και από εταιρείες που σκέφτονται να φύγουν από το νησί και να μεταφέρουν τα χρήματά τους σε άλλα κράτη. Στελέχη των εταιρειών θεωρούν πως η κυβέρνηση πρέπει άμεσα να κάνει κινήσεις για να διαχειριστεί την κρίση. Θα πρέπει η Κύπρος να τονώσει και να διαβεβαιώσει τους ξένους επιχειρηματίες και τις ξένες εταιρείες ότι τα φορολογικά πλεονεκτήματα παραμένουν στο νησί. Στην Κύπρο δεν υπάρχει φόρος στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, τα μερίσματα δεν φορολογούνται, σε τυχόν πώληση της κυπριακής εταιρείας, το κέρδος από την πώληση δεν φορολογείται, ενώ υπάρχει και διακριτική συμφωνία με τη Ρωσία για την αποφυγή διπλής φορολογίας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

Το θρίλερ των Βρυξελλών για το «κούρεμα»

Το χρονικό μιας προαναγγελθείσας συμπαιγνίας ΔΝΤ και Βερολίνου στο Eurogroup της 15ης Μαρτίου με την Κύπρο να τίθεται προ διλήμματος

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Οι ανεξέλεγκτες διαστάσεις του Κυπριακού προβλήματος είχαν διαφανεί από τη συνεδρίαση του Eurogroup της 3ης Δεκεμβρίου, όταν ο επικεφαλής του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, είχε καταστήσει σαφές στους Ευρωπαίους υπουργούς Οικονομικών ότι το Ταμείο θεωρεί το χρέος του νησιού μη βιώσιμο και, ως εκ τούτου, δεν πρόκειται να συμμετάσχει σε τυχόν πρόγραμμα διάσωσης. Μολονότι τα στοιχεία από την έρευνα της εταιρείας Pimco για τις ανάγκες των κυπριακών τραπεζών μετά το πλήγμα που δέχθηκαν λόγω της ελληνικής αναδιάρθρωσης χρέους, δεν είχαν γίνει ακόμη γνωστά, οι εκτιμήσεις έκαναν λόγο για 10 δισεκατομμύρια ευρώ. Σε αυτό το ποσό θα έπρεπε να προστεθούν και οι ανάγκες για την αναخرματοδότηση του υφιστάμενου χρέους, κάτι που ανέβαζε τον συνολικό λογαριασμό του αναγκαίου δανείου στα 17,5 δισεκατομμύρια ευρώ, όσο δηλαδή και το συνολικό ΑΕΠ του νησιού! Ήταν προφανές ότι ένα τέτοιο δάνειο δεν θα μπορούσε να αποπληρωθεί. Όσοι —ευλόγως— υποστήριζαν τότε ότι η Κύπρος «είναι πολύ μικρή για να αποτελέσει πρόβλημα για την Ευρωζώνη» επρόκειτο να διαψευστούν.

Τις επόμενες εβδομάδες, η Κομισιόν έλαβε εντολή να εξετάσει τις διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις. Εξάλλου, οι διαφωνίες μεταξύ της προηγούμενης κυπριακής κυβέρνησης και της Τρόικας για τα μέτρα του Μνημονίου (ιδιωτικοποιήσεις, κ.λπ.), αλλά και το θέμα του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, αποτέλεσαν ιδανικές δικαιολογίες, ώστε να καθυστερεί η υπογραφή Μνημονίου μέχρι να βρεθεί λύση στο φλέγον ζήτημα της βιωσιμότητας του χρέους. Η εναλλακτική της αναδιάρθρωσης γρήγορα απορρίφθηκε, αφού πέραν του δεύτερου κακού προηγούμενου που θα δημιουργούσε (μετά την Ελλάδα), θα έπληττε τους βασικούς πιστωτές του κυπριακού κράτους, οι οποίοι δεν ήταν άλλοι από τις τράπεζες του —δηλαδή αυτές ακριβώς που είχαν την ανάγκη χρημάτων. Επιπλέον, η επιλογή της διαγραφής των αξιώσεων των πιστωτών των κυπριακών τραπεζών επίσης δεν θα απέδιδε σημαντικά οφέλη, αφού τα ποσά που θα εξασφαλιζόνταν από τους ομολογιούχους ήταν απειροελάχιστα. Στις αρχές Φεβρουαρίου, οι Financial Times αποκάλυψαν ότι ανάμεσα στα σενάρια που εξετάζονταν ήταν και η διαγραφή μέρους των τραπεζικών καταθέσεων. Παρά την επίσημη διάψευση της Κομισιόν, η ελληνική έκδοση της «Κ» της 12ης Φεβρουαρίου έγραφε

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14.3

Αργά το απόγευμα η διευθύντρια του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ ασκεί πιέσεις για «κούρεμα» μέχρι 17%, ενώ η Κομισιόν ζητεί κούρεμα από 3-5%, στις μη εγγυημένες καταθέσεις (πέραν των 100 χιλ. ευρώ). Η Λευκωσία δεν δέχεται.

ΣΑΒΒΑΤΟ 15.3 / 01:00:

ΔΝΤ και Κομισιόν προτείνουν στον ΥΠΟΙΚ Μ. Σαρρή «κούρεμα» 12,5% στις μη εγγυημένες καταθέσεις. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ενημερώνεται από τον Μ. Σαρρή και του δίδει οδηγίες να προειδοποιήσει με αποχώρηση.

01:10

Ο πρόεδρος του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, ζητεί από τον Μ. Σαρρή συνάντηση

ότι «το σχετικό «χαρτί» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πράγματι είναι αυθεντικό», ενώ με ολοσέλιδο αφιέρωμα στην 3η σελίδα της 13ης Φεβρουαρίου προειδοποιούσε ότι ο κίνδυνος απώλειών στις κυπριακές καταθέσεις είναι απολύτως υπαρκτός και δεν πρόκειται για «μυλόφα». Σε δύο διαδοχικά Eurogroup, ο επικεφαλής του σώματος, Γερούν Ντάισελμπλουμ, απέφυγε να δεσμευθεί ρητώς, ή έστω εμμέσως, για την ασφάλεια των κυπριακών καταθέσεων.

Μετά τις κυπριακές εκλογές, η νέα κυβέρνηση στη Λευκωσία έκανε δεκτά όλα τα αιτήματα της Τρόικας αναφορικά με το περιεχόμενο του Μνημονίου και τον έλεγχο για το «ξεπλύμα μαύρου χρήματος», κάτι που σήμαινε ότι πε-

Οι κρίσιμες ώρες

με τον Ν. Αναστασιάδη, ο οποίος βρίσκεται στον 7ο όροφο του κτηρίου.

02:00

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης συναντάται με τον Ντάισελμπλουμ, παρουσία του Γερμανού υπ. Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, και τού ε-

ριθώρια αντιπερισπασμών δεν υπήρχαν πλέον. Εξάλλου, ο χρόνος πιέζε, καθώς οποιαδήποτε πολιτική απόφαση του Eurogroup θα έπρεπε να περάσει στη συνέχεια από τα 16 κοινοβούλια της Ευρωζώνης και να εγκριθεί εγκαίρως πριν από την επόμενη λήξη κυπριακού ομολόγου, στις αρχές Ιουνίου. Η έκτακτη συνεδρίαση του Eurogroup, όπου αποφασίστηκε τελικά το «κούρεμα» στις καταθέσεις, ορίστηκε Παρασκευή με δεδομένη και την αργία της Δευτέρας που ακολουθούσε.

Η Λευκωσία σε κλοιό πιέσεων

Μέχρι και την Πέμπτη το βράδυ, κυπριακές διπλωματικές πηγές εμφανίζονταν βέβαιες

κτελεστικού συμβουλίου της ΕΚΤ, Γεργκ Α-μουσεν. Τους εκφράζει την έντονη διαφωνία του με το προτεινόμενο «κούρεμα» και αποσύρεται για να αποχωρήσει από το κτήριο.

02:00

Ο πρόεδρος του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, ζητεί από τον επικεφαλής της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, να προειδοποιήσει τη Λευκωσία με διακοπή της παροχής ρευστότητας.

02:20

Η κυπριακή αντιπροσωπεία γίνεται δέκτης της πληροφορίας για τις προθέσεις Ντάισελμπλουμ. Ενημερώνεται ο πρόεδρος Αναστασιάδης κατά την αποχώρησή του από το κτήριο.

02:30

Ο Ν. Αναστασιάδης επιστρέφει στον 5ο όροφο όπου συνέρχεται το Eurogroup και σε λίγο γίνεται δέκτης της τελικής πρότασης από την Κριστίν Λαγκάρντ για κούρεμα 6,75% στις ασφαλισμένες καταθέσεις και 9,9% για καταθέσεις πάνω από 100 χιλ. ευρώ. Μετά από έντονη συζήτηση, η Λευκωσία συναίνει και στις 3 τα ζητήματα ανακοινώνεται η συμφωνία.

ότι το σενάριο «κουρέματος» στις καταθέσεις αποτελούσε απλώς μέσο πίεσης για να γίνουν δεκτά άλλα αιτήματα της Τρόικας.

Η ίδια άποψη επικρατούσε και μεταξύ αναλυτών και διπλωματών, αφού ο κλονισμός στην πίστη της ασφάλειας των καταθέσεων θεωρείτο αυτοκτονική επιλογή για την Ευρωζώνη. Την ίδια στιγμή όμως, άλλες επιλογές, όπως η μερική ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών από το ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, απορρίφθηκαν άνευ επιαιών.

Στη συνέντευξη Τύπου που ακολούθησε μετά τη Σύνοδο Κορυφής της Πέμπτης, ο Έλληνας πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, δή-

λωσε ότι «θέλουμε να βοηθήσουμε τους Κυπρίους αδελφούς μας, χωρίς όμως να εκτροχιαστεί η Ελλάδα».

Νωρίς το απόγευμα της Παρασκευής, η «Κ» πληροφορήθηκε από αξιόπιστη πηγή ότι θα επιβληθεί εισφορά, όχι μόνο στους τόκους, αλλά και στο κεφάλαιο των καταθέσεων. Εκ των υστέρων επιβεβαιώθηκε ότι τα ποσά που αντιστοιχούσαν στο ποσοστό της εισφοράς είχαν ήδη δεσμευθεί στους λογαριασμούς των κυπριακών τραπεζών.

Μέχρι το βράδυ, όλες οι πληροφορίες συνέκλιναν προς την κατεύθυνση του «κουρέματος». Στις 10 μ.μ. περίπου, έγινε άτυπη ενημέρωση δημοσιογράφων, όπου γνωστοποιήθηκε επί της ουσίας ότι η Λευκωσία αποδέχεται «μικρό κούρεμα».

«Η εναλλακτική είναι η άτακτη χρεοκοπία την Τρίτη» λέχθηκε, χωρίς να δοθούν περαιτέρω διευκρινίσεις. Αργότερα, έγινε γνωστό ότι χωρίς συμφωνία επί του Μνημονίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είχε διαμνύσει ότι θα διακοπή η παροχή ρευστότητας στις Κυπριακές τράπεζες μέσω του έκτακτου μηχανισμού ΕΛΑ. Η διάβαση του Ρουβίκωνα είχε συντελεστεί. Μοναδικό ζητούμενο παρέμενε το ύψος της εισφοράς, με την κυπριακή κυβέρνηση να πιέζει για τους μικρότερους δυνατούς συντελεστές, έστω και αν αυτό σήμαινε επιβάρυνση από το 1ο ευρώ και όχι από τις 100.000 ευρώ.

Το σκεπτικό τους ήταν ότι μεγάλη επιβάρυνση στους μεγαλοκαταθέτες θα οδηγούσε σε διάλυση του χρηματοπιστωτικού τομέα της νήσου. «Ο Σόιμπλε θέλει να διαλύσει την Κύπρο» έλεγαν Κύπριοι διπλωμάτες στην «Κ».

Ωστόσο, η Γερμανία και άλλες βορειοευρωπαϊκές χώρες υποστήριξαν ότι χωρίς τη συμμετοχή του ΔΝΤ, το Κυπριακό Μνημόνιο δεν θα περάσει από τα Κοινοβούλια τους. Και το ΔΝΤ από την πλευρά του υποστήριξε ότι χωρίς την παρέμβαση στις καταθέσεις, το κυπριακό χρέος δεν θα γινόταν βιώσιμο. Οι διαπραγματεύσεις κράτησαν μέχρι αργά τις μεταμεσονύκτιες ώρες. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε όμως προκάλεσε σάλο και δεν πέτυχε κανέναν από τους διακηρυγμένους στόχους: και είχε καταστροφικές επιπτώσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα του νησιού και έπληξε τους απλούς πολίτες και προκάλεσε επιδρομή στις τράπεζες.

Ήδη από το Σάββατο, ο καθένας από τους εμπλεκόμενους άρχισε να δείχνει με το δάχτυλο τον διπλανό του, επιρρίπτοντας αλλού τις ευθύνες για το αποτέλεσμα...

Follow the Cyprus Institute of Neurology & Genetics

CYPRUS SCHOOL of molecular medicine

A SCHOOL OF THE CYPRUS INSTITUTE OF NEUROLOGY & GENETICS

Excellence in Biomedical Sciences!

Open Day – Ημέρα Ενημέρωσης

Advice and guidance from faculty members, presentations and tours of the laboratories

Thursday 28 March 10am – 12pm & 1pm – 4pm

- ◆ MSc Medical Genetics
- ◆ MSc Molecular Medicine
- ◆ PhD Medical Genetics
- ◆ PhD Molecular Medicine

[Apply online](#) **MSc & PhD Programs**
28 January - 26 April 2013

+357 22 392840 | csmm@cing.ac.cy | www.cing.ac.cy/csmm/

MoneyGram
bringing you closer

Ασφαλής μεταφορά χρημάτων σε 197 χώρες, σε 10 μόνο λεπτά!

«...Η MoneyGram είναι κοντά στους καταναλωτές που επιθυμούν να στείλουν χρήματα, στους δικούς τους ανθρώπους, σε όλο το κόσμο, μέσα σε 10 λεπτά και με αμέριστη ασφάλεια...», ανέφερε η κ. Δοξοπούλου Μαριέττα. Περ. Διευθύντρια, Κύπρου, Ελλάδος & Βαλκανίων.

Ο κάθε καταναλωτής μπορεί να στείλει χρήματα σε 197 χώρες, με την ασφάλεια και την αξιοπιστία των υπηρεσιών MoneyGram International.

Στη Κύπρο η MoneyGram International συνεργάζεται με πάνω από 110 σημεία συναλλαγών συμπεριλαμβανομένου όλων των γραφείων των Κυπριακών Ταχυδρομείων αλλά και καταστήματα με το σήμα MoneyGram της εταιρείας Ellinas Finance σε όλα τα κεντρικά σημεία της Κύπρου, τα οποία είναι ανοικτά 7 ημέρες την εβδομάδα.

Η διαδικασία αποστολής είναι απλή: Επισκεφτείτε το κοντινότερο σας σημείο MoneyGram έχοντας μαζί σας την ταυτότητά σας. Δίνετε τα στοιχεία και τη χώρα που παραλήπτη στον πράκτορα, καθώς και το ποσό αποστολής. Ο πράκτορας θα σας δώσει ένα αριθμό αναφοράς τον οποίο θα πρέπει εσείς να στείλετε στο άτομο το οποίο επιθυμείτε να παραλάβει τα χρήματα. Σε 10 μόλις λεπτά τα χρήματα θα είναι έτοιμα για είσπραξη από τον παραλήπτη.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα στο κοντινότερο σε εσάς σημείο MoneyGram, στα τηλέφωνα 77778013 (Κυπριακά Ταχυδρομεία) και 22028217 (Ellinas Finance) ή στην ιστοσελίδα της moneygram.com

AVAILABLE AT:

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
CYPRUS POST

77778013

ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD
22028217

©2013 MoneyGram. All rights reserved.

Γρήγορη και ασφαλής μεταφορά χρημάτων σε όλο το κόσμο

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

Στα κέρια της γερμανικής ηγεσίας βρίσκονται εκθέσεις για την εικόνα του τραπεζικού συστήματος -πέρα της Κύπρου- σε Λίχτενσταϊν, Ελβετία και Λουξεμβούργο.

Γιατί το Βερολίνο έθεσε θέμα κυπριακών τραπεζών

Εκθεση των μυστικών υπηρεσιών αμφισβήτησε τη συμμόρφωση της Λευκωσίας στο «ξέπλυμα»

Του ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

Η σελίδα 10 της έκθεσης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου σχετικά με την προέλευση των κεφαλαίων που βρίσκονται στις κυπριακές τράπεζες παρουσιάζει ίσως το μεγαλύτερο ενδιαφέρον και εξηγεί σε μεγάλο βαθμό τη σύγκρουση που είδαμε να εξελίσσεται τις προηγούμενες ημέρες.

Εκεί, στην κατηγορία μη χρηματοδοτικές εταιρείες, βρίσκονται τοποθετημένα από εταιρείες τρίτων χωρών, εκτός Ε.Ε., 11,3 δισ. ευρώ. Ταυτόχρονα, τα δάνεια σε μη χρηματοδοτικές εταιρείες κατοίκων εκτός Ε.Ε. υπολογίζονται σε 6,1 δισ., ενώ τα δάνεια στις ίδιες εταιρείες «μέσα και έξω» από την Κύπρο έφταναν τα 33 δισ. Από το 2008 έως το 2011 εισέχθησαν από τη Ρωσία στην Κύπρο 130 δισ. δολ. και εξήχθησαν από την Κύπρο στη Ρωσία 120 δισ. δολ. Τον Δεκέμβριο η γερμανική υπηρεσία πληροφοριών (BND) παρουσίασε έκθεση με την οποία αμφισβήτησε τη συμμόρφωση της Κύπρου με τους κανονισμούς που διέπουν το ξέπλυμα «βρώμικου» χρήματος. Ενώ όμως τα κυβερνητικά κόμματα επέμεναν, μετά τη δημοσίευση της έκθεσης, ότι δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι η Κύπρος παραβιάζει τους κανόνες, η γερμανική σοσιαλδημοκρατία συνέδεσε την έκθεση με την παροχή βοήθειας προς τις χεριαζόμενες κυπριακές τράπεζες Λαϊκή και Κύπρου.

Η Κύπρος δεν είναι η μόνη περίπτωση για την οποία το Βερολίνο επιστρατεύει τις μυστικές υπηρεσίες ώστε να αποκτήσει ξεκάθαρη εικόνα τι συμβαίνει με το λεγόμενο «φορολογικό ντάμπινγκ» και το ξέπλυμα. Παρόμοιες επιχειρήσεις, που κατέληξαν στη συνέντευξη σχετικά

με τον κυβερνητικό και την ειδική επιτροπή της γερμανικής βουλής (συνοδριάζει μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας), έχουν γίνει για το Λίχτενσταϊν, την Ελβετία, ακόμα και για το Λουξεμβούργο. Με τη διαφορά ότι στην Κύπρο δεν τίθεται θέμα διαρροής γερμανικών αφορολόγητων εισοδημάτων, όπως στις άλλες τρεις περιπτώσεις.

Πηγή στο προεδρείο του χριστιανοδημοκρατικού κόμματος, που επιθυμεί να παραμείνει ανώνυμη επειδή δεν είχε εξουσιοδοτηθεί να μιλήσει, είπε στην «Κ» ότι «το θέμα προκλήθηκε από την αντιπολίτευση και πήρε μεγάλες διαστάσεις εξαιτίας του γερμανικού προεκλογικού αγώνα και της σημασίας

που αποδίδει στο θέμα της φοροδιαφυγής η γερμανική Αριστερά κτυπώντας την κ. Μέρκελ ότι δεν κάνει αρκετά εναντίον εκείνων που δεν πληρώνουν φόρους». Ο υπεύθυνος διεθνών σχέσεων της Ευρωβουλής και στενός συνεργάτης της κ. Μέρκελ, Ελμαρ Μπρόκ, αρνήθηκε πάντως ότι το θέμα έχει σχέση με τον γερμανικό προεκλογικό αγώνα. «Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ο Γερμανός φορολογούμενος πρέπει να πληρώσει για να διασφαλίσει την κατάθεση του Ρώσου ολιγάρχη», είπε.

Πηγές της γερμανικής κεντρικής τράπεζας πάντως υπογράμμισαν, μιλώντας στην «Κ», ότι η ίδια η κυπριακή κυβέρνηση και η κεντρική τράπεζα του νησιού έχουν αναγνωρίσει το με-

γάλο μέγεθος του κυπριακού τραπεζικού τομέα και έχουν συστήσει επιτροπή που μεταξύ των άλλων θα προτείνει μέτρα για τη μείωσή του. Στη σχετική εντολή (αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου σε ανύποπτο χρόνο) διαβάζει κανείς: «Ο τραπεζικός τομέας έδωσε ώθηση στην κυπριακή οικονομία, η οποία βασίζεται στις υπηρεσίες και έχει συμβάλει σημαντικά στην παραγωγή και την απασχόληση κατά τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, ο τομέας είναι πολύ μεγάλος σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας (το σύνολο του ενεργητικού του αντιπροσωπεύει 7-9 φορές το κυπριακό ΑΕΠ, αναλόγως του τρόπου υπολογισμού) και παρουσιάζει υψηλό βαθμό συγκέντρωσης...».

Όμως στην περίπτωση της Κύπρου υπήρχε και κάτι ακόμα. Η έκθεση μεγάλων ευρωπαϊκών τραπεζών στις κυπριακές τράπεζες είναι σχετικά ασήμαντη. «Με αυτή την έννοια, οι τράπεζες αυτές δεν είναι συστημικά κρίσιμες και άρα δεν πρέπει πάση θυσία να σωθούν, δεν πρέπει να ούσουμε όλες τις τράπεζες στην Ευρώπη», είπε στην «Κ» πηγή της γερμανικής κυβέρνησης.

Από την πλευρά της, πηγή της ΕΚΤ -που δεν εμπόδισε στο αρχικό Eurogroup της 15ης Μαρτίου τη φερόλογη καταθέσεων κάτω των 100.000 ευρώ- είπε στην «Κ» ότι «είχε παρατηρηθεί τις προηγούμενες δύο εβδομάδες μεγαλύτερες καταθέσεις να «σπάνε» σε διαφορετικούς λογαριασμούς, κάτι που μας έκανε να σκεφτούμε ότι κάποια διαρροή υπήρχε στην κυπριακή κυβέρνηση, καθώς όσο προνοούσαν οι μέρες "θόλων" η πραγματική εικόνα για το ποιο ήταν μικροί καταθέτες και ποιοί όχι».

Πόσες είναι οι καταθέσεις στην Κύπρο

Η έκθεση του BND για το ξέπλυμα «βρώμικου» χρήματος στην Κύπρο που παραδόθηκε στη Βουλή το 2012 υπολόγισε τις ρωσικές καταθέσεις σε 26 δισ. δολ. Το νούμερο είναι από πολλές απόψεις ανακριβές. Καταρχήν στο ποσό αυτό που είναι δημοσιευμένο στις στατιστικές της Κεντρικής Τράπεζας του νησιού περιλαμβάνονται και μη ρωσικές (π.χ. ουκρανικές) καταθέσεις. Ομικώς τα κεφάλαια των ξένων, εκτός ευρωζώνου (τα κεφάλαια του ευρωζώνου είναι 4,5 δισ.) ανέρχονται σύμφωνα με κυπριακές εκτιμήσεις σε πάνω από 40 δισ. ευρώ (από τα συνολικά 70) αν υπολογιστούν και οι μόνιμοι κάτοικοι που δεν είναι Κύπριοι ή το εταιρικό χρήματα σε εταιρείες με ντόπιο διαχειριστή. Η γερμανική πλευρά επιμένει ό-

τι το θέμα της συμμετοχής των καταθετών είχε τεθεί σε διάφορα επίπεδα στην προηγούμενη κυβέρνηση, καθώς οι μέτοχοι και οι ομολογιούχοι των τραπεζικών ιδρυμάτων δεν έφταναν για τη χρηματοδότηση της ανακεφαλαιοποίησής τους. Από την κυπριακή πλευρά τίθεται το ερώτημα γιατί δεν ενισχύθηκαν οι τράπεζες με χρήματα από τον μόνιμο μηχανισμό. Με ποσό που δεν θα εγγράφονταν στο χρέος και άρα δεν θα προκαλούσαν τις ενστάσεις του ΔΝΤ. «Δεν είναι συστημικές» λένε οι Γερμανοί δηλαδή συνδέονται λιγότερο από άλλες με το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα. Σε μία χώρα μάλιστα που από το 2009 οι αποταμιεύσεις των νοικοκυριών ανέβηκαν σύμφωνα με την Eurostat από 9 σε 30 εκατ. ευρώ...

Επιδείνωση της κατάστασης θα επηρεάσει την Ελλάδα

Συνέντευξη στον ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΑΣ

Για αρνητικές επιπτώσεις στην Ελλάδα, μετάδοση σε ευάλωτες χώρες της Ευρωζώνης της ανησυχίας για την ασφάλεια των καταθέσεων και ενδεχόμενη έξοδο της Κύπρου από το ευρώ προειδοποιεί, σε συνέντευξή του στην «Κ», ο Μοκάμεντ ελ Εριάν, επικεφαλής της Pimco, της μεγαλύτερης εταιρείας διαχείρισης ομολόγων στον κόσμο, η οποία εξέτασε σε βάθος τον τραπεζικό τομέα της χώρας και συνέταξε την έκθεση για την ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών.

— **Τι μπορεί να σημαίνει για την Ευρωζώνη η κρίση στην Κύπρο;**

— Οι συστημικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από το εάν οι Κύπριοι και Ευρωπαίοι αξιωματικοί θα καταφέρουν να επαναφέρουν με ταχύ, αξιόπιστο και βιώσιμο τρόπο το σχέδιο διάσωσης στη σωστή πορεία. Εάν απαιτούν, υπάρχουν δύο πιθανές πηγές που θα προκαλούσαν περιφερειακές διαταραχές: μια πολιτική και κοινωνική αναταραχή στην Κύπρο, που θα δυσχεράνει την παραμονή της χώρας στο ευρώ, και η πιθανότητα μετάδοσης σε άλλες ευάλωτες χώρες της ανησυχίας για την ασφάλεια των τραπεζικών καταθέσεων.

— **Πόσο θα επηρεαστεί η Ελλάδα;**

— Περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης στην Κύπρο θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις σε αρκετές ευρωπαϊκές οικονομίες, συμπεριλαμβανομένων και της ελληνικής. Θα αναζωογονηθούν οι

Μοκάμεντ ελ Εριάν: Η συνολική προσέγγιση ήταν ορθή, αλλά έσφαλαν στις λεπτομέρειες.

ανησυχίες σχετικά με τη σταθερότητα της Ευρωζώνης, τη συνεργασιμότητα και τον καθοριστικό ρόλο της ΕΚΤ.

— **Ήταν σωστή η προσέγγιση της Κομισιόν, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ;**

— Η συνολική προσέγγιση των αξιωματούχων των θεσμών αυτών ήταν ορθή, αλλά έσφαλαν δραματικά στις λεπτομέρειες. Είναι σωστό να κατανοούμε το βάρος με τρόπο που να περιλαμβάνει τη συμβολή των Κυπρίων, των επίσημων θεσμών και του ιδιωτι-

Ο Μοκάμεντ ελ Εριάν, επικεφαλής της Pimco, μιλάει στην «Κ» για τη στάση της Γερμανίας, του ΔΝΤ και τους κινδύνους

κού τομέα. Αλλά αυτό που ήταν πραγματικά ατυχές, ήταν η πρωτόγνωρη απόπειρα να συμπεριληφθούν στο PSI και εγγυημένες τραπεζικές καταθέσεις έως τις 100.000 ευρώ ή το «κούρεμα» του ιδιωτικού τομέα.

— **Υπήρχε καλύτερος τρόπος να επιτευχθεί ο ίδιος στόχος χωρίς να πληγούν οι καταθέσεις;**

— Ήταν ατυχής κίνηση να ακουμπήσουν απευθείας τους καταθέτες, χωρίς «κούρεμα» των πιστωτών που βρίσκονται πιο χαμηλά στην κεφαλαιακή δομή (κάτοχοι ομολόγων υψηλής εξασφάλισης), έστω και αν η συμβολή αυτών θα ήταν μικρή. Με την απόφαση να συμπεριληφθούν οι εγγυημένες καταθέσεις, η προσέγγιση που σχεδιάστηκε από την Κύπρο και τους Ευρωπαίους εταίρους της απώλεσε κάθε κοινωνική νομιμοποίηση. Παράλληλα, προκάλεσε αμέσως διεθνή κατακραυγή καθώς υποσκάπτει την ιερότητα της σημαντικής και ευρέως υποστηριζόμενης προσέγγισης σε ό,τι αφορά την ασφάλιση των καταθέσεων.

— **Ήταν σωστοί οι χειρισμοί Μέρκελ και Σόιμπλε;**

— Δεν είναι σαφές σε ποιον πρέπει να επιρριφθεί η ευθύνη. Είναι αξιοσημείωτο ότι μόλις λίγες ώρες από την ανακοίνωση της συμφωνίας, το παρασπασμένο Σάββατο, στους κόλπους του επισημού τομέα άρχισε το παιγνίδι της επίρριψης ευθυνών από τον ένα στον άλλο, που επεκτείνεται καθημερινά και φθάσαμε στο σημείο όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να αποποιούνται τη συμφωνία. Είναι άλλη μια ένδειξη του πόσο δύσκολο είναι για τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, την Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ να συμφωνήσουν από κοινού στη διάσωση μιας χώρας, και ιδιαίτερα όταν αφορά περιπτώσεις περιπτώσεις όπως αυτή της Κύπρου. Είναι ένα ακόμη παράδειγμα μεμονωμένων συμβιβασμών που γίνονται για να εξυπηρετήσουν τα συγκεκριμένα συμφέροντα των διάφορων μερών. Αυτοί οι συμβιβασμοί μπορεί να έχουν μια λογική ο καθένας από μόνος του, αλλά καθίστανται ακατανόητοι όταν συνδυάζονται.

— **Η στάση του ΔΝΤ;**

— Προκαλεί μάλλον έκπληξη το γεγονός ότι το ΔΝΤ συμφώνησε στη συγκεκριμένη προσέγγιση.

— **Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις των όσων συμβαίνουν;**

— Στο πολιτικό επίπεδο, το αποτέλεσμα όλων αυτών που συμβαίνουν είναι να πληγεί και πάλι η εμπιστοσύνη των πολιτών στην αποτελεσματικότητα της πολιτικής τάξης, των παραδοσιακών κομμάτων και των περιφερειακών και πολυμερών θεσμών.

Οι πολίτες φοβούνται τι θα τους ζημωώσει η επόμενη ημέρα. Είναι δε σίγουρο πως θα μάθουν να ζουν με τα στοιχεία δολ.

Κόσμος με «κουρεμένη» την αξιοπρέπεια

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΑΡΟΥ

Ανώτερη κι ωριμότερη απ' την πολιτική ηγεσία και από όλους μαζί τους «ειδικούς» που συρρέουν την τελευταία εβδομάδα στα πάνελ των καναλιών, παρουσιάζοντας «μαγικές συνταγές» για έξοδο από το αδιέξοδο, αποδεικνύεται η κυπριακή κοινωνία. Οι απλοί άνθρωποι, εργαζόμενοι ή άνεργοι, φοιτητές ή συνταξιούχοι, παρά τους φόβους τους, επέδειξαν κατ' αρχήν ψυχραιμία, αναμένοντας διαχείριση της πρότασης του Eurogroup απ' την εκλεγμένη ηγεσία. Χειροκρότησαν τη Βουλή για το βρογχερό της «όχι» στο κούρεμα καταθέσεων και περιμέναν να δουν τα επόμενα σχέδια της κυβέρνησης και των κομμάτων να ξετυλιχθούν. Αντ' αυτού, είδαν τους ερασιτεχνικούς χειρισμούς τους. Αναγκάστηκαν, έτσι, δυο μέρες μετά την «εθνική αντίσταση», να τρέχουν στις αυτόματες ταμειακές μηχανές για να πάρουν χρήματα, στα βενζινοδίκια για να βάλουν καύσιμα, στις υπεραγορές για να πάρουν προμήθειες. Ο κόσμος όλων των ηλικιών εκφράζει στην «Κ» ειλικρινείς φόβους πρώτα για το μέλλον του τόπου και μετά ο καθένας για τον εαυτό του και την οικογένειά του. Σταθήκαμε δίπλα τους στην ουρά στο ATM της Λαϊκής Τράπεζας, όπου περιμέναμε υπομονετικά μέχρι και μιάμιση ώρα για να περισώσουν όσα από τα χρήματά τους μπορούσαν, και τους ζητήσαμε να μοιραστούν μαζί μας τις σκέψεις τους. «Νιώθω αβεβαιότητα. Κανένας δεν μπορεί να ξέρει τι μπορεί να εημερώσει αύριο. Οι φόβοι προς το χειρότερο επιβεβαιώνονται κάθε μέρα. Φοβάμαι την δουλειά όλου του κόσμου. Όλοι είμαστε στην ίδια μοίρα», λέει η Ειρήνη, που περιμένει σκυθρωπή στην ουρά. Ο Ανδρέας φοβάται ότι θα χάσει τη λεφτά του και δεν θα έχει να αγοράσει τα στοιχεία δολ. «Στην αρχή δεν το πήραμε τόσο σοβαρά. Τώρα όμως, όπως βλέπετε, υπάρχει πανικός. Δεν ξέρω τι να πω. Δεν ξέρω τίποτα».

Η Μαρία, 22 ετών, φοιτήτρια, σκέφτεται ήδη να φύγει από την Κύπρο. «Σκέφτομαι το χειρότερο. Δεν πιστεύω ότι η Κύπρος έχει πλέον μέλλον. Τα έχω χαμένα όπως όλοι. Τι να πω; Σκέφτομαι να φύγω στο εξωτερικό». Ο Πέτρος χαρακτηρίζει ανεύθυνη την πολιτική ηγεσία. «Ο κόσμος ήταν μαζί τους στην καταψήφιση του νομοσχεδίου διότι πιστεύαμε ότι υπήρχε plan B. Έλα όμως που δεν υπήρχε... Η καταρρέουσα της χώρας είναι ο φόβος του. Και ο μεγαλύτερος προσωπικός του εφιάλτης να χάσει τη δουλειά του. Έχει δύο μικρά παιδιά. Αξιώνει καθαροσ σε επίπεδο τραπεζών. Αυτοί που έφεραν την χώρα ως εδώ, να πληρώσουν».

Για την Άντρη, πρώην τραπεζική υπάλληλο (όχι στη Λαϊκή), το αύριο της Κύπρου είναι τελειωμένο. «Επρεπε να βρουν τρόπο να σώσουν

με νύκτα και με δόντια τη Λαϊκή Τράπεζα. Αλλά όπως ήρθαν τα πράγματα οι ξένες καταθέσεις θα φύγουν. Χάσαμε την αξιοπιστία μας. Θα μείνει άνεργος ο κόσμος. Αυτή δεν είναι λύση. Έπρεπε να γίνει κούρεμα καταθέσεων. Όταν έλεγαν "όχι" στο κούρεμα, ένιωθαν όλοι ωραία, αλλά δεν είχαν εναλλακτικές λύσεις. Όταν λες "όχι", πρέπει να ξέρεις και τι θα κάνεις. Οι πολιτικοί μας αποδείχθηκαν μεγάλοι ερασιτέχνες».

Θα ζήσουμε με τα λίγα

Ο κ. Ανδρέας, 53 ετών, εργάζεται στη Λαϊκή Τράπεζα. Το ίδιο και η σύζυγός του. Δεν ξέρουν εάν θα επιστρέψουν και περιμέναν να εργαστούν και ξέρουν τι θα γίνει με το ταμείο προνοίας τους μετά από 28 χρόνια εργασίας. «Το κούρεμα ήταν καλύτερο από τις περιπτώσεις. Τη στιγμή φυσικά που απορρίφθηκε, ένιωθα εθνικά υπερήφανος. Αλλά μετά κατάλαβα πως δεν υπήρχε κανένα σχέδιο βίτα. Δυστυχώς στάθηκαν ανάξιοι των περιστάσεων». Η σκέψη του είναι στο πως θα καλύψει τις σπουδές των παιδιών του.

«Τη στιγμή που απορρίφθηκε το κούρεμα, ένιωθα εθνικά υπερήφανος. Αλλά μετά κατάλαβα πως δεν υπήρχε κανένα σχέδιο βίτα»

Η Ελένη πιστεύει πως πλέον το ζήτημα για όλους θα είναι ζήτημα επιβίωσης. «Είχαμε έως τώρα όλα τα καλά, κι αυτό ήταν πιστεύω το λάθος μας, τώρα πλέον θα μάθουμε να έχουμε τη απαραίτητα. Αναγκαστικά θα πρέπει να συμμαζευτούμε». Έχασε τη δουλειά της, αλλά ευτυχώς μόλις τα δυο παιδιά της επέστρεψαν από τις σπουδές τους. «Έχουν δουλειές τα παιδιά μου. Αλλά τίποτα δεν είναι σίγουρο. Εάν συμβεί κάτι, τα παιδιά θα επιστρέψουν στο σπίτι μαζί μας».

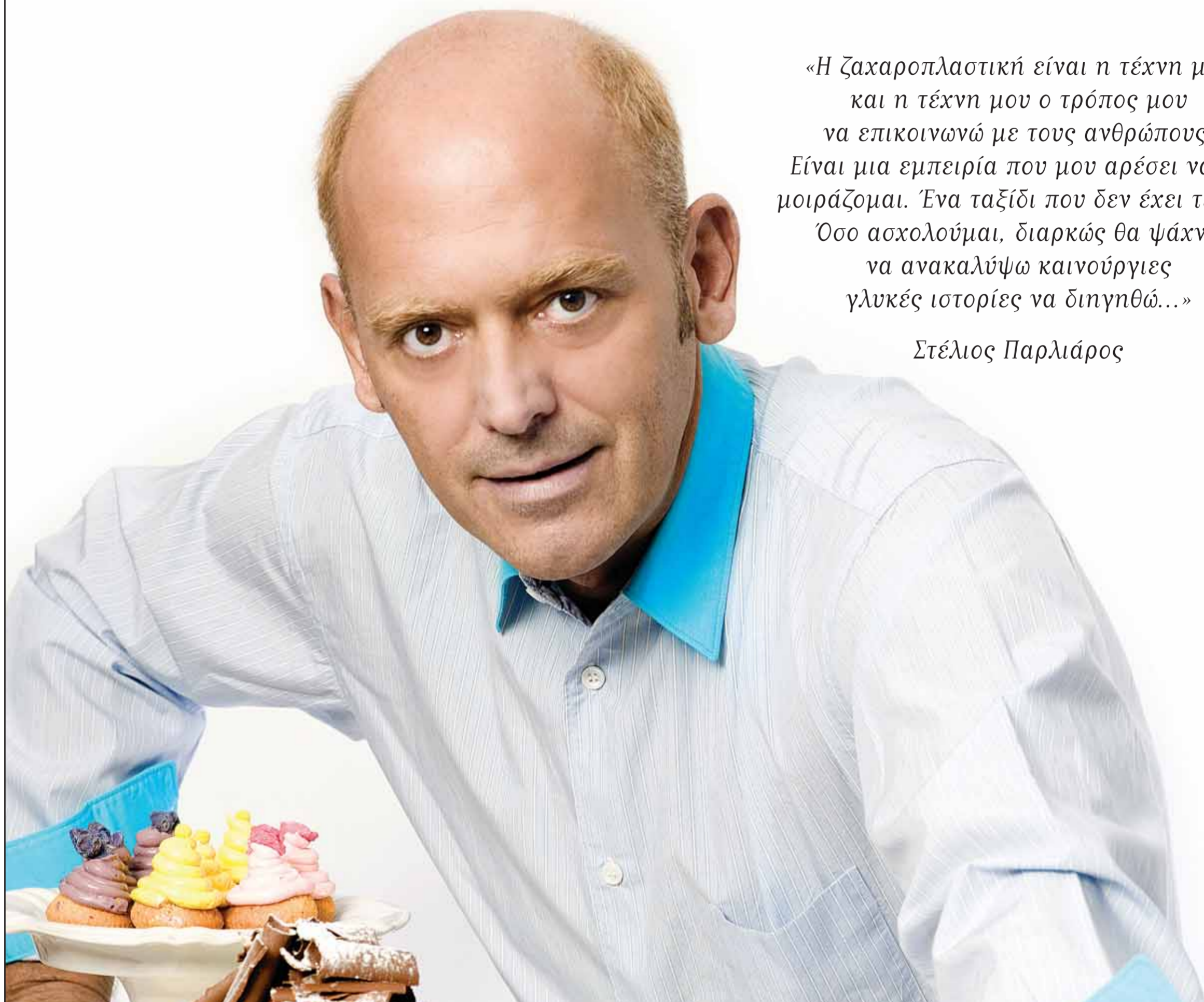
Ο Μάριος είναι άνεργος εδώ και 17 μήνες. Μόλις πήρε την αποζημίωσή του για την απόλυση του ως πλεονάζων προσωπικό και θα άρχιζε να νιώθει μια ανάσα, ένιωσα τα χρήματά του να απειλούνται από το λουκέτο, μόνιμο ή προσωρινό, των τραπεζών. «Τώρα που πάσαμε με πάτο, ελπίζω να μπει η χώρα μας σε μια νέα, υγιή βάση», σημειώνει, εκφράζοντας ταυτόχρονα την πικρία του για την απαξίωση της Κύπρου από τους Ευρωπαίους. Ο κ. Παναγιώτης, 70 ετών, ζει με μια σύνταξη, παγιδευμένη στον τραπεζικό του λογαριασμό. «Τα λάθη έγιναν από παλιά και τώρα τα πληρώνουμε εμείς. Πώς θα βρεθεί λύση; Ό, τι και να πεις είναι λάθος. Αλλά διερωτώμαι, εάν δεν κάνουμε κούρεμα, πού θα βρούμε τα λεφτά για να σωθεί ο τόπος;».

Ατελείωτες οι ουρές στα καταστήματα της Λαϊκής Τράπεζας από τη στιγμή που ακούστηκε το σενάριο για «αναδιάρθρωση» της.

γλυκές ιστορίες

από τον Στέλιο Παρλιάρo.

«Η ζαχαροπλαστική είναι η τέχνη μου και η τέχνη μου ο τρόπος μου να επικοινωνώ με τους ανθρώπους. Είναι μια εμπειρία που μου αρέσει να τη μοιράζομαι. Ένα ταξίδι που δεν έχει τέλος. Όσο ασχολούμαι, διαρκώς θα ψάχνω να ανακαλύψω καινούργιες γλυκές ιστορίες να διηγηθώ...»

Στέλιος Παρλιάρος

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΠΙΛΟΓΗ 5 ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ!

ΤΑ ΥΠΕΡ - ΚΕΪΚ

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΡΕΒΕΓΙΟΝ

ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΞΑΝΑ

ΓΛΥΚΑ ΜΕ ΣΦΟΛΙΑΤΑ

ΤΑ ΠΙΟ ΩΡΑΙΑ «ΓΕΜΙΣΤΑ»

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ 5 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ «ΓΛΥΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ»

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Όταν η κρίση γίνεται, πράγματι, ευκαιρία

Θα σας εκπλήξω, αλλά η έκπληξη ήταν πρώτα απ' όλα δική μου. Διακινδυνεύω την ελπίδα ότι σε αυτή τη χώρα συμβαίνουν και πράγματα που μας επιτρέπουν να αισιοδοξούμε λιγάκι. Είναι βέβαια ελάχιστα, αφού στην πραγματικότητα έχουμε κυβέρνηση των τεσσερισήμισι υπουργών το πολύ, ένα από αυτά όμως είναι το νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας, που κατετέθη την προηγούμενη εβδομάδα στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής και αφορά την αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην κοινωνική ασφάλιση.

Μιλώ για το σύστημα «Αριάδνη», το οποίο, πολύ συνοπτικά, συνδέει τα Ταμεία με τα ληξιαρχεία. Ακουγεται απλό, αλλά δεν είναι. Στις 165 σελίδες του νομοσχεδίου περιγράφεται η συνάρθρωση όλων των αλλαγών στη δημογραφική κατάσταση της χώρας και την οικογενειακή των ασφαλισμένων με το πλέγμα των αρμόδιων θεσμικών φορέων: ληξιαρχεία, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (ΗΔΙΚΑ Α.Ε.), φορείς κοινωνικής ασφάλισης και συμβολαιογράφοι. Ουσιαστικά, η διασύνδεση επιτυγχάνεται μέσω της εισαγωγής του ΑΜΚΑ και του ΑΦΜ σε ποσοποικιακά γάμο, δηλώσεις διαζυγίου, σύμφωνα συμβίωσης και πιστοποιητικά θανάτου, αλλά και του αναβαθμισμένου ρόλου της ΗΔΙΚΑ Α.Ε., κάρη στον οποίο γίνεται δυνατή η ηλεκτρονική διασταύρωση των στοιχείων.

Θυμίζω ότι, όταν καταλάβαμε πόσο σοβαρή ήταν η κρίση, αρχίσαμε να επαναλαμβάνουμε μηχανικά (μήπως και το ποτέψουμε...) ότι η κρίση μπορεί να αξιοποιηθεί και ως ευκαιρία για να βάλουμε σε τάξη τα στραβά του κράτους και της δημόσιας διοίκησης. Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο μπορεί να είναι η πραγμάτωση αυτής της ελπίδας. Σχεδόν δύο χρόνια διήρκεσαν οι απογραφές των πάσης φύσεως συνταξιούχων σε αυτή τη χώρα και

Το εργατικό κίνημα μπορεί να στερήθηκε τα μανικετόκουμπα, τα δαχτυλίδια και τις γραβάτες του Γιάννη του Παναγούλου, βραβεύεται όμως στην ακριτική Αλεξάνδρουπολη από τοπική καλλονή.

το αποτέλεσμα έδειξε ότι το σύνολο των συντάξεων που εισπράττονται παρανόμως πλησιάζει τα 480 εκατ. τον χρόνο. Δεν είναι καιρός, επιτέλους, να αρχίσουμε να ξεχωρίζουμε το περιλάλητο «κεκτημένο» από την εξαπάτηση;

Πού είναι ο Ολάντ;

Εκτός από ωραιότερη του κόσμου, η Ελλάδα είναι και το κέντρο του κόσμου. Αυτή η υπερροχή έχει όμως και τα μειονεκτήματά της. Διότι ο εξυπνότερος λαός του κόσμου απορροφάται στο αύταρκες σύμπαν του και, όταν τον βρει καμιά συμφορά, όπως τώρα με την Κύπρο, ξηπνά απότομα και αρχίζει, λ.χ., να αναρωτιέται εναγωνίως: «Μα πού είναι ο Ολάντ; Τι κάνει η Γαλλία;».

Ο Ολάντ βολοδέρνει στα πελάγη της αποτυχίας του. Περίπου δέκα

μήνες μετά την εκλογή του, έχει τη χαμηλότερη δημοτικότητα Γάλλου προέδρου τα τελευταία δεκαοκτώ χρόνια. Εξελέγη υποσχόμενος ότι θα φορολογήσει μόνον τους πλουσίους και δεν θα κάνει περικοπές, αύξησε όμως τους φόρους εις βάρος όλων κατά 20% συνολικά (εφήρμοσε ακόμη και την πολιτική του Σαρκοζί για αύξηση του ΦΠΑ), μείωσε τις δαπάνες κατά 10% και, παρόλα αυτά, το έλλειμμα παραμένει αμετάβλητο. Τώρα ικετεύει τους Γάλλους κεφαλαιούχους να επενδύσουν στη χώρα τους, αφού πρώτα τους αποξένωσε με τη φορολογική πολιτική του. Στην κατάσταση που, σίγουρα το τελευταίο που χρειάζεται είναι ένας ευρωπαϊκός με τη Γερμανία. Από ωραίο, πάντως, έδειξε τα όρια των δυνατοτήτων του. Όταν δεν μπορεί να ελέγξει τη φίλη του, η οποία μέσα στον πρώτο μήνα της προεδρίας

του τον έκανε διεθνώς ρεζίλι, περιμένουμε να ελέγξει τη Μέρκελ; Καλύτερα να ονειρευόμαστε νεκρανάσταση της Μεγάλης Αικατερίνης...

Το αρκουδάκι του Λιλλήκα

Φανταστείτε ότι έχει γίνει ένα ναυάγιο στα ανοικτά και εσείς είστε στην ακτή και παρατηρείτε τα απομεινάρια του πλοίου και του φορτίου του που ξεβράζει το κύμα. Πώς θα νιώθατε αν ανάμεσά τους βρίσκατε ξαφνικά και ένα λούτρινο αρκουδάκι, που μάλλον θα ανήκε σε κάποιο παιδί το οποίο πιθανόν επέβαινε στο βυθισμένο πλοίο; Κάπως έτσι ένιωσα και εγώ, όταν μέσα στον καταϊγισμό των δραματικών ειδήσεων για την εξέλιξη του νέου Κυπριακού βρήκα στην «Αυγή» το διστιπλό με τον τίτλο «Γ. Λιλλήκας: Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις». Οι ελπίδες του Γ. Λιλλήκα βασίζο-

νταν σε μία επιστολή που είχε λάβει από κάποιον Μιχαήλ Εμελιάνοφ, πρώτο αναπληρωτή πρόεδρο (τουλάχιστον δεν ήταν δεύτερος – κάτι είναι κι αυτό...) της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της ρωσικής Δούμας. Μάλιστα στην επιστολή σημειωνόταν επί λέξει ότι οι προτάσεις του Γ. Λιλλήκα «έχουν τύχει πολύ θετικής ανταπόκρισης από αρκετά μέλη της Δούμας». Αρκετά, δηλαδή ούτε πολλά ούτε λίγα: τουλάχιστον όμως η ανταπόκριση ήταν «πολύ θετική»...

Μάθημα Γεωγραφίας

Με αφορμή, πάντως, την οικτρή διάψευση γεωπολιτικών φαντασιώσεων, εξαιτίας της στάσης της Ρωσίας έναντι της θαλασσοφιλήτης Κύπρου, έχω την εντύπωση ότι - με την εξαίρεση των εκ φύσεως φανατισμένων, ιδεοληπτικών, ελαφρόμυαλων, ψεκασμένων και άλλων συναφών κατηγοριών - θα έκανε καλό αν ο καθένας μας είχε έναν άτλαντα στο σπίτι του, για να ρίχνει, πότε πότε, μια ματιά, ώστε να έχει μια γενική ιδέα του τι λέγεσθε είναι στην πραγματικότητα η Κύπρος και τι η Ρωσία στον παγκόσμιο χάρτη. Καλή η γνώση των υπολογιστών και όλων αυτών των θαυμαστών νέων τεχνολογιών που μας απορροφούν σήμερα, λίγη Γεωγραφία όμως είναι πάντα απαραίτητη...

Ο Πελέ και το έθνος

Ο πολυπράγμων και πολυτάλαντος Θεοδόσης Πελεγρίνης, με την ιδιότητα του πρύτανη του Καποδιστριακού, έστειλε προς όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας (urbi et orbi) την κάτωθι επιστολή: «Συνάδελφοι, συνεργάτες, θερμή παράκληση να τιμήσετε με την παρουσία σας την ημέρα του εορτασμού της 25ης Μαρτίου (Δευτέρα 25 Μαρτίου και ώρα 19.00) στη Μεγάλη Αίθουσα του Κεντρικού Κτιρίου. Είναι θλιβερό πράγματι το θέαμα της μικρής προσέλευσης κατά τον εορτασμό μεγάλων επετειών του Έθνους μας. Ειδικότερα δε αυτό τον καιρό που, εξαιτίας της βαθιάς κρίσης, η χώρα μας υφίσταται την απαξίωση». Εγώ, τί-

Κάτι βρωμεί πολλά

Την περασμένη Δευτέρα, όταν η Βουλή στην Κύπρο βροντοφώναξε το υπερήφανο «όχι» της (ακριβέστερα, για τους βουλευτές του ΔΗΣΥ ήταν ένα φοφοδεές «παρών»), αλλά με την ισχύ του «όχι...»), στα σχόλια των αναγνωστών της ηλεκτρονικής έκδοσης μιας κυπριακής εφημερίδας, ένας αναγνώστης έγραψε το εξής προφητικό: «Giortazoumen pale to oxi... Kati vrwmi polla en ikserv akrivws ti?? ... Alla to oti vrwmi en sioroun...» Πράγματι, τις επόμενες ημέρες λιποθύμησα από την μόκα...

ντως, θα πήγαινα, αν ήμουν σε εκείνους προς τους οποίους απευθύνεται η πρόσκληση, γιατί — δεν πρέπει να το πω, αλλά να το πάρει το ποτάμι! Γιατί ο πρύτανης, που αγαπά τις εκπλήξεις και έχει έμφυτη τη ροπή προς τη θεατρικότητα, θα εμφανισθεί με φουστάνελα (και το απαραίτητο μάλλινο collant, ασφαλώς...) και θα παρουσιάσει σε παγκόσμια πρεμιέρα το νέο του θεατρικό μονόλογο «Κολοκοτρώνης μανόμενος». Μην το χάσετε!

Καμμένος light

Ο Χρίστος Ζώνης και περιτρίματα τινά της Ν.Δ. των ΑΝΕΛ και του ΛΑΟΣ ανήγγειλαν την ίδρυση κόμματος, με τον τίτλο «ΝΕΑ ΜΕΡΑ». Το όλο εγχείρημα θυμίζει Ανεξάρτητους Έλληνες με χαμπλά λιπαρά. Ίσως, λοιπόν, στην εμφανή πρόθεση του Χρ. Ζώνη να σταθεί ως διακριτή πολιτική οντότητα μεταξύ Σαμαρά και Καμμένου να οφείλεται το γεγονός ότι, στην παρουσίαση της διακήρυξης του κόμματος, ο νέος πολιτικός αρχηγός εμφανίσθηκε αισθητά παχύτερος. Φαίνεται ότι, ως πολιτικός της πράξης, θα πρέπει να αφιέρωσε πολύ χρόνο στη διερύνση των ενεργειακών δυνατοτήτων των υδατανθράκων...

kassimatis@kathimerini.gr

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

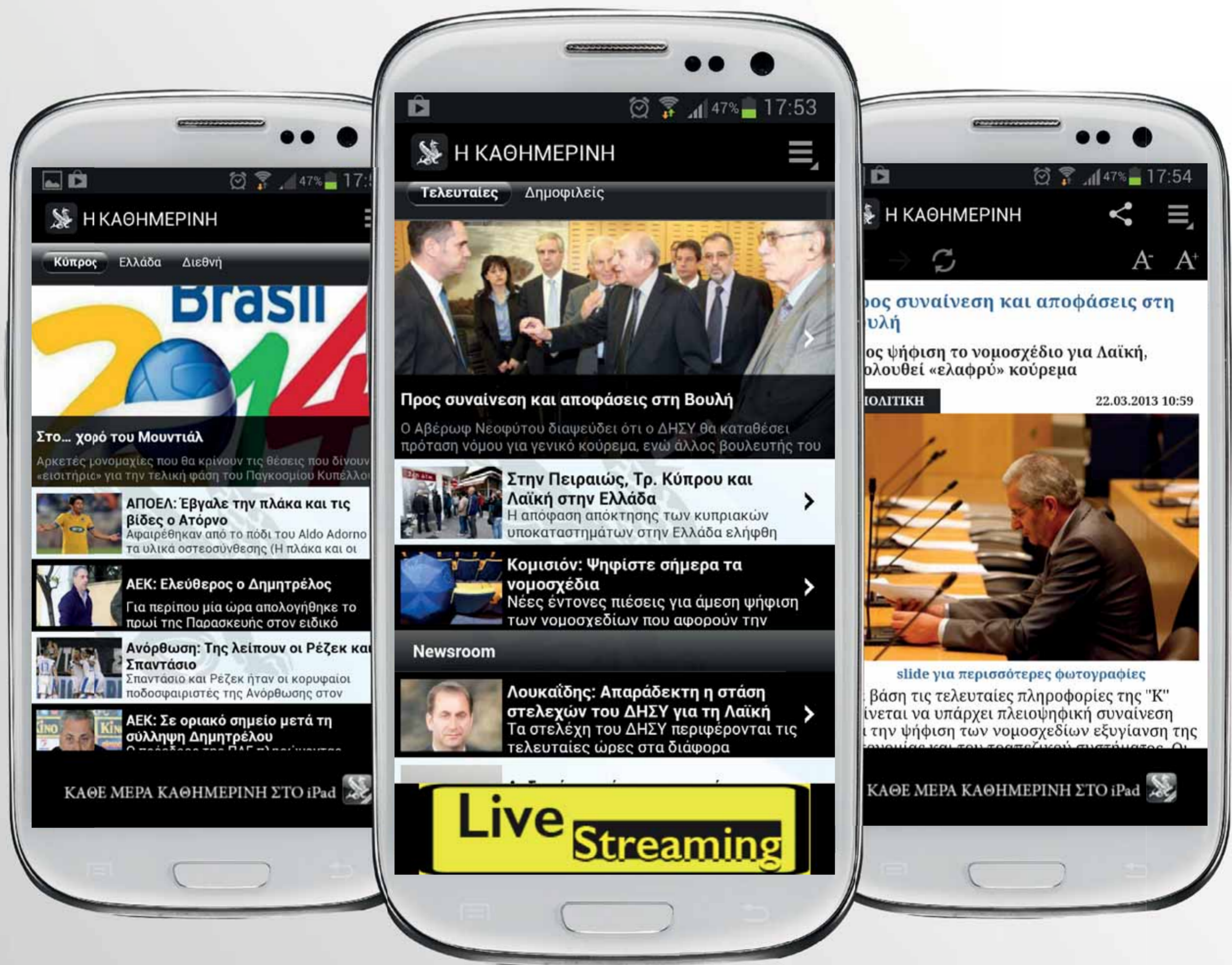

ΤΙΜΗ €4,90

ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ MUST ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΜΑΣΚΑΡΑ CHANEL
ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΠΡΟΪΟΝ ΟΜΟΡΦΙΑΣ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ.

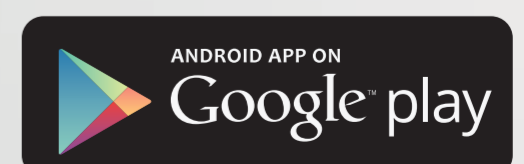
Κάθε μέρα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η δημοφιλέστερη κυπριακή εφαρμογή
για iPhone
τώρα και σε Android

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΔΩΡΕΑΝ

DEVELOPED BY
SNQ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

Προσέγγιση Ισραήλ - Τουρκίας μέσω Ομπάμα

Ο Αμερικανός πρόεδρος απογοητεύσε τους Παλαιστίνιους, αλλά επέτυχε να κλείσει το ρήγμα ανάμεσα στους δύο συμμάχους των ΗΠΑ

Βαρυφορτωμένη με συμβολισμούς, αλλά πτωχή σε περιεχόμενο, όπως άλλωστε αναμενόταν, αποδείχθηκε η πρώτη επίσκεψη του Μπαράκ Ομπάμα με την ιδιότητα του προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών στο Ισραήλ και στην παλαιστινιακή Δυτική Οχθη. Τουλάχιστον, αναφορικά με το πρόβλημα των προβλημάτων της περιοχής, το Παλαιστινιακό. Ωστόσο, η τριήμερη περιόδια του Αμερικανού ηγέτη, η οποία ολοκληρώθηκε με την επίσκεψή του στην Ιορδανία, απέφερε ένα σημαντικό «παράπλευρο κέρδος»: την ομαλοποίηση των σχέσεων ανάμεσα σε δύο σημαντικούς συμμάχους της Αμερικής, την Τουρκία και το Ισραήλ, που είχαν καθηλωθεί σε νεκρό σημείο ύστερα από τη ρήξη του 2010. Η αιματηρή επιδρομή Ισραηλινών κομάντος εναντίον του «στολισκού της ελευθερίας», που μετέφερε ανθρωπιστική βοήθεια στην παλαιστινιακή Λωρίδα της Γάζας, είχε στοιχίσει τη ζωή εννέα Τούρκων πολιτών και είχε οδηγήσει τον Ταϊπ Έρντογάν να διακόψει τις διπλωματικές σχέσεις της χώρας του με το Ισραήλ.

Το απόγευμα της Παρασκευής, λίγα λεπτά προτού το προεδρικό αεροσκάφος του Ομπάμα απογειωθεί από το αεροδρόμιο του Τελ Αβίβ για το Αμμάν της Ιορδανίας, ο Λευκός Οίκος ανακοίνωσε ότι, με πρωτοβουλία του υψιφύλου επισκέπτη του, ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου τηλεφώνησε στον Έρντογάν και του ζήτησε συγγνώμη για «τυχόν λάθη» που οδήγησαν στον θάνατο των Τούρκων ακτιβιστών. Από την πλευρά του, ο Έρντογάν ανακοίνωσε ότι τερματίζεται η προσπάθεια δικαστικής δίωξης των Ισραηλινών αξιωματούχων που ευθύνονται για το αιματηρό επεισόδιο και επαναβεβαίωσε τη σημασία της συνεργασίας με τον παραδοσιακό σύμμαχο της Τουρκίας. Οι δύο άνδρες συμφώνησαν να αποκαταστήσουν πλήρεις διπλωματικές σχέσεις, με πρώτο βήμα την επιστροφή των προεβεντών τους στα πόστα τους. Είναι κάτι παραπάνω από προφανές ότι οι αντισυγκρουστικές εξελίξεις στη Συρία, που φέρνουν σε κοινό μέτωπο Αμερική, Τουρκία και Ισραήλ, διαδραμάτισαν καταλυτικό

Το κλίμα μεταξύ Ομπάμα - Νετανιάχου ήταν καλό. Μάλιστα, ο Αμερικανός πρόεδρος διαβεβαίωσε τον Νετανιάχου ότι η συμμαχία των ΗΠΑ με το Ισραήλ είναι «αίωνια». Έτσι, αργότερα ανακοινώθηκε και η ομαλοποίηση των σχέσεων Τουρκίας - Ισραήλ.

Ο πρόεδρος Αμπάς είναι διατεθειμένος να επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων ακόμη και αν δεν «παγώσουν» η επέκταση των εποίκισμών.

ρόλο σε αυτήν την επαναπροσέγγιση. Κατά τα λοιπά, όπως σημειώνεται σε άρθρο των New York Times, στη διάρκεια της επίσκεψης του προέδρου των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, στη Ραμάλα διεφάνη ότι ο Λευκός Οίκος έχει πλέον μετακινήσει πιο κοντά στις θέ-

σεις των ισραηλινών κυβερνήσεων όσον αφορά στο ζήτημα της αναβίωσης της ειρηνευτικής διαδικασίας. Δεν είναι τυχαίο ότι, κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου που παραχώρησε από κοινού με τον Παλαιστινίο ομολόγο του, Μαχμούν Αμπάς, το μεσομέρι της περασμένης Πέμπτης, ο πρόεδρος Ομπάμα απέφυγε να απαιτήσει το «πάγωμα» της εποίκιστικής ανάπτυξης, όπως είχε κάνει στην αρχή της πρώτης του θητείας.

Ενα εικοσιτετράωρο νωρίτερα, σε ηλεκτρονικό σημείωμα που φέρει τη σφραγίδα του υπουργείου Διαπραγματεύσεων της Παλαιστινιακής Αρχής και το οποίο βρίσκεται στην κατοχή των NYT, τονίζεται ότι ο πρόεδρος Α-

μπάς είναι διατεθειμένος να επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τους Ισραηλινούς ακόμη και αν δεν «παγώσουν» η επέκταση των εβραϊκών εποίκισμών. Στο σημείωμα, στο οποίο υπογραμμίζονται οι θέσεις που πρέπει να υποστηρίξει ο πρόεδρος Αμπάς ενώπιον του Αμερικανού ομολόγου του, υπάρχει η εξής φράση: «Μπορεί να σου δεσμευτεί (σ.σ. ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου) ότι θα διακόψει κάθε αναπτυξιακή δραστηριότητα στους εποίκισμούς κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων δίχως ωστόσο να το ανακοινώσει επισήμως».

Επισήμως, πάντως, ο πρόεδρος Αμπάς έδειξε ανυποχώρητος. «Αποτελεί

καθήκον της ισραηλινής κυβέρνησης να διακόψει, τουλάχιστον προσωρινά, την οικοδομική ανάπτυξη στους εποίκισμούς. «Το ζήτημα των εποίκισμών είναι ξεκαθαρό για εμάς: Ποτέ δεν εγκαταλείψαμε το όραμά μας, ούτε τώρα ούτε κατά το παρελθόν», πρόσθεσε με νόημα.

Προηγουμένως, ο Αμερικανός πρόεδρος είχε μεν υπογραμμίσει ότι «η οικονομική ανάπτυξη στους εβραϊκούς εποίκισμούς δεν συμβάλλει στις προοπτικές αναβίωσης της ειρηνευτικής διαδικασίας για την ίδρυση δύο κρατών στη Μέση Ανατολή», πλην όμως, απέφυγε να απαιτήσει το «πάγωμα» ως προϋπόθεση για την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων.

Το θαύμα λέγεται «σιδηρούς θόλος»

Λίγα μόλις λεπτά μετά την προσέγγιση του Air Force One στο αεροδρόμιο «Μπεν Γκουριόν» του Τελ Αβίβ, ο πρόεδρος Ομπάμα επισηλώθηκε συστοιχία του ισραηλινού συστήματος αντιπυραυλικής προστασίας, «σιδηρούς θόλος». Ο Αμερικανός ηγέτης άδραξε την ευκαιρία και φωτογραφίστηκε με φόντο το «τεχνολογικό θαύμα», όπως συχνά αποκαλείται από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης, που χρηματοδοτήθηκε σε μεγάλο βαθμό από την Ουάσινγκτον, επιδιώκοντας να δώσει έμφαση σε ένα από τα κεντρικά μηνύματα της πρώτης του επίσκεψης στην περιοχή: Παρά τις πρόσφατες εντάσεις όσον αφορά το ζήτημα των εβραϊκών εποίκισμών, οι ΗΠΑ παραμένουν πάντα στο πλευρό του Ισραήλ.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, ολοένα και περισσότεροι ειδικοί αμφισβητούν τις δυνατότητες του «σιδηρού θόλου». Μετά τη διενέργη του περασμένου Νοεμβρίου στη Γάζα, ο ισραηλινός στρατός έσπευσε να ανακοινώσει ότι το αντιπυραυλικό σύστημα εξουδετέρωσε μέχρι και το 90% των ρουκετών που εντοπίστηκαν από τα ραντάρ του. Σήμερα, ωστόσο, Αμερικανοί και Ισραηλινοί εμπειρογνώμονες υποστηρίζουν πως μόλις μετά βίας εξουδετερώθηκε το 40% των ρουκετών που εξαπέλυσαν οι ένοπλοι από τη Γάζα. Εχοντας εξετάσει τα βίντεο από τη δράση του «σιδηρού θόλου», οι εμπειρογνώμονες επισφαιρίζουν πως ένα σημαντικό ποσοστό των ρουκετών δεν καταστράφηκε στον αέρα, αλλά απλώς άλλαξε τροχιά, γεγονός που συνεπάγεται ότι και πάλι κατέπεσαν σε κατοικημένες περιοχές. Σύμφωνα δε με τον ειδικό στα οπτικά συστήματα Ρίτσαρντ Λόνιτ, στο 60% των περιπτώσεων που έχουν μελετηθεί, ο πύραυλος ανακαίχτηκε του συστήματος είτε είχε λαθνησμένη τροχιά είτε εξερρήγη σε απόσταση από την παλαιστινιακή ρουκέτα.

Στο επίκεντρο τα χημικά

Ανταλλαγές κατηγοριών από καθεστωτικούς και αντάρτες στη Συρία

της ANNE BARNARD
THE NEW YORK TIMES

Κατηγορίες για χρήση χημικών όπλων στην επαρχία του Χαλέπι ανταλλάσσονται από το πρωί της περασμένης Τρίτης καθεστωτικοί και αντάρτες στη Συρία. Το ελεγχόμενο από το καθεστώς του Μπασάρ Ασαντ ειδησεογραφικό πρακτορείο SANA μετέδωσε πρώτο ότι οι αντάρτες εκτόξευσαν πύραυλο, ο οποίος έφερε χημική κεφαλή εναντίον θέσεων του τακτικού στρατού στη Χαν αλ Ασάν, στα περίχωρα του Χαλέπι, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν δεκαέξι άνθρωποι και να τραυματιστούν περισσότεροι από ογδόντα. Σύμφωνα δε με τη συριακή τηλεόραση, πολλοί εκ των τραυματιών διακομίσθηκαν στα νοσοκομεία της περιοχής με σοβαρά αναπνευστικά προβλήματα και εγκαύματα.

Τις κατηγορίες απέρριψε, πάντως, ο Ελεύθερος Συριακός Στρατός (ΕΣΣ), εκπρόσωποι του οποίου υπογράμμισαν ότι οι πυρήνες των ανταρτών δεν διαθέτουν χημικά όπλα. Μαχητές του ΕΣΣ στη Χαν αλ Ασάν υποστήριξε πως άκουσε μια εκκωφαντική έκρηξη το πρωί της Τρίτης και είδε κανόνα χρώματος ροζ να αναβιβάζεται κοντά στο κέντρο της πόλης. Η ίδια πηγή εκτίμησε πως επρόκειτο για πύραυλο τύπου «Σκουντ», που κατέπεσε σε θέση του τακτικού στρατού από σφάλμα.

Το πρωί της Τετάρτης και ενώ Αμερικανοί αξιωματούχοι υπογράμμισαν πως δεν υπάρχει η παραμικρή απόδειξη ότι εκδηλώθηκε επίθεση με χημικά όπλα στην επαρχία Χαλέπι, οι υπηρεσίες πληροφοριών του Ισραήλ είχαν αντίθετη άποψη. Σύμφωνα με τον υπουργό Πληροφοριών του Ισραήλ, Γιουβάλ Στάνιτζ, «η επίθεση με χημικά όπλα στη βορειοδυτική Συρία, είτε αυτή εκδηλώθηκε από τους αντάρτες είτε από τον τακτικό στρατό, αποτελεί μια ιδιαίτερα ανησυχητική εξέλιξη». Ο κ.Στάνιτζ, μάλιστα, δήλωσε με νόημα ότι «το Ισραήλ πρέπει να δράσει άμεσα». Σημειώνεται ότι η ισραηλινή κυβέρνηση έχει κατ'επανάληψη εκφορσεί ανησυχία για το ενδεχόμενο να περάσει τμήμα του χημικού οπλοστασίου του καθεστώτος Ασαντ στα χέρια των φανατικών ισλαμιστών που μάχονται στο πλευρό των ανταρτών.

Τόσο το συριακό καθεστώς όσο και οι αντάρτες έχουν κίνητρα προκειμένου να επιρρίψουν ο ένας στον άλλο την ευθύνη μιας επίθεσης με χημικά όπλα. Η συριακή κυβέρνηση προβάλλει στα-

Σύμφωνα με τους αντάρτες, οι καθεστωτικές δυνάμεις συχνά κάνουν χρήση χημικών όπλων. Τελευταία επίθεση με χημικά όπλα καταγγέλλεται στη βορειοδυτική Συρία.

Φωτογράφος του Reuters ανέφερε ότι στο νοσοκομείο του Χαλέπι συνάντησε παιδιά που αντιμετώπιζαν αναπνευστικά προβλήματα.

θερά τους αντάρτες ως εξτρεμιστές που αποτελούν απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα. Η χρήση χημικών όπλων από τους αντάρτες, λοιπόν, θα έφερνε σε εξαιρετικά δύσκολη θέση τον Αμερικανό πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα, ιδίως τώρα που έχει δηλώσει ότι δεν θα αντιταχθεί σε πιθανές κινήσεις κρατών, όπως η Γαλλία και η Βρετανία, να ενισχύσουν με σύγχρονα όπλα τους αντάρτες. Οι αντάρτες, από την πλευρά τους, κατηγορούν ανά τακτικά χρονικά διαστήματα τις καθεστωτικές δυνάμεις για χρήση χημικών όπλων.

Εντούτοις, κανένα περιστατικό από αυτά που έχει καταγγείλει ο ΕΣΣ δεν έχει επιβεβαιωθεί. Αντιθέτως, αρκετές φορές οι αντάρτες έχουν χαρακτηρίσει «επίθεση με χημικά όπλα» περιστατικά

όπου οι δυνάμεις ασφαλείας του καθεστώτος κατέφυγαν στη χρήση δακρυγόνων.

Όσον αφορά το περιστατικό στη Χαν αλ Ασάν, φωτογράφος του βρετανικού ειδησεογραφικού πρακτορείου Reuters ανέφερε ότι στο νοσοκομείο του Χαλέπι συνάντησε παιδιά που αντιμετώπιζαν αναπνευστικά προβλήματα. «Όσοι μεταφέρθηκαν από τη Χαν αλ Ασάν, στην πλειονότητά τους γυναίκοι και παιδιά, υποστηρίζουν πως δευτερόλεπτα μετά την έκρηξη πολλοί ήταν εκείνοι που δεν μπορούσαν να αναπνεύσουν και ότι η μυρωδιά της κλωρίνης ήταν ιδιαίτερα έντονη στην ατμόσφαιρα», δήλωσε ο φωτογράφος υπό τον όρο να τηρηθεί η ανωνυμία του.

Κοντά στη Σαφίρα της επαρχίας Χαλέπι βρίσκεται μια από τις μεγαλύτερες αποθήκες όπλων του συριακού καθεστώτος. Τον περασμένο Δεκέμβριο, το υπουργείο Εσωτερικών της Συρίας είχε καταγγείλει ότι ομάδες ανταρτών είχαν ληλατήσει την αποθήκη, διαφεύγοντας με μεγάλες ποσότητες αερίων κλωρίνης. Ο Λευκός Οίκος, δε, ανησυχεί ότι το συριακό καθεστώς κατηγορεί τους αντάρτες για χρήση χημικών προκειμένου να αιτιολογήσει μια δική του, ευρείας κλίμακας, επίθεση με χημικά όπλα.

Το Ιράκ δέκα χρόνια μετά...

Η χώρα ακόμα προσπαθεί να συνέλθει από τον Σαντάμ και τον πόλεμο

του SEUMAS MILNE
THE GUARDIAN

Αν κανείς αμφέβαλλε για το τι είδους Ιράκ προέκυψε έπειτα από δέκα χρόνια αμερικανικής κατοχής και πολέμου, οι επιθέσεις της Τρίτης σε ουρές λεωφορείων και αγορές θα πρέπει να έδωσαν μια απάντηση. Ακριβώς δέκα χρόνια αφότου αμερικανικές και βρετανικές δυνάμεις εξαπέλυσαν μια απρόκλητη επίθεση με ψεύτικες προφάσεις - και πάντα από ένα χρόνο μετά την απόσυρση των τελευταίων μάχιμων μονάδων - η σύγκρουση που προκάλεσαν δεν φαίνεται να κοπάζει.

Κάθε χρόνο συνεχίζουν να δολοφονούνται περίπου 4.000 πολίτες και 1.000 αστυνομικοί, ενώ όπως συνέβαινε και όταν η χώρα διοικείτο από αμερικανικές και βρετανικές δυνάμεις, τα βασανιστήρια είναι άκρως διαδεδομένα, χιλιάδες άνθρωποι φυλακίζονται χωρίς να δικαστούν και οι εξαφανίσεις και οι κρατικές δολοφονίες είναι υποθέσεις ρουτίνας.

Στο μεταξύ, η ηλεκτροδότηση και η αποχέτευση μετά βίας λειτουργούν, πάνω από το ένα τρίτο των ενγλυκών είναι άνεργοι, η κρατική διαφθορά έχει μετατραπεί σε θεσμική κλεπτοκρατία, και οι συνδικαλιστές δικάζονται γιατί προκήρυξαν απεργίες ή κάλεσαν σε διαδηλώσεις. Τους τελευταίους μήνες, μαζί με διαδηλώσεις σε σουντικές περιοχές απειλούν να αναζωπυρώσουν τον εμφύλιο πόλεμο.

Οι νεκροί του πολέμου μετριοούνται σε εκατομμύρια χιλιάδες. Οι εκτιμήσεις κυμαίνονται από τους 173.217 νεκρούς του Iraq Body Count (που αναγνωρίζει ότι υποτιμά τον πραγματικό αριθμό) στους 223.000 που αναφέρει η ιρακινή κυβέρνηση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, στους 654.945 «επιπλέον θανάτους» των τριών πρώτων χρόνων του πολέμου, όπως εκτίμησε έρευνα της επιθεώρησης Lancet ως το ένα εκατομμύριο που εκτίμησε η εταιρεία ερευνών ORB.

Η εισβολή κατέστρεψε την υποδομή του Ιράκ, δημιούργησε 4 εκατομμύρια πρόσφυγες, μετέτρεψε πόλεις όπως η Φαλούτζα σε σωρούς ερειπίων - γεμάτους απειλητικούς ουράνιο και λευκό φόσφορο που οδήγησαν στα ύψη τους καρκίνους και τις τερατογένεσις - και έφερε στη χώρα την τρομοκρατία της Άλ Κάντα.

Ο Τόνι Μπλερ, τον οποίο το 22% έως 37% των Βρετανών θεωρούν εγκληματία πολέμου, αποδέχεται ότι το κό-

Η εισβολή κατέστρεψε πόλεις, υποδομές, ενώ έστειλε στην ανεργία πάνω από το ένα τρίτο των ενγλυκών.

Οι ΗΠΑ εξακολουθούν να διατηρούν ισχυρή παρουσία, ενώ ασκούν επιρροή σε θέματα ασφαλείας και μυστικών υπηρεσιών.

στος της εισβολής ήταν «πολύ υψηλό», αλλά λέει ότι ο Σαντάμ Χουσεϊν «προέξηνσε τρομακτική αιματοχυσία».

Αυτό είναι σίγουρα αληθές για τα χρόνια κατά τα οποία η κυβέρνηση του υποστηριζόταν από τις ΗΠΑ και τη Βρετανία. Σήμερα, δέκα χρόνια μετά την αμερικανοβρετανική εισβολή, οι ΗΠΑ διατηρούν ισχυρή παρουσία στο Ιράκ - το οποίο αρχίζει να μοιάζει με ιρανοαμερικανική πολυκατοικία. Διατηρούν στη χώρα χιλιάδες μισθοφόρους, ασκούν επιρροή σε θέματα ασφαλείας και μυστικών υπηρεσιών και έχουν κλείσει μακροχρόνια συμβόλαια, όπως το Ιράκ απέχει πολύ από το αρχιπέλαγος βάσεων και ελεγχόμενων συνθηκών που είχαν κατά νουν οι Αμερικανοί ηγέτες.

Το Ιράκ κατάφερε να αποτρέψει τη

μόνιμη κατοχή χάρη στην αντίσταση, ένοπλη και ειρηνική, σουνιτική και σιιτική. Αλλά αυτό το επίτευγμα υπονομεύθηκε από την έκρηξη εθνικιστικής βίας την επαύριο της εισβολής, με ενθάρρυνση των κατοχικών δυνάμεων υπό τα γνωστά πρότυπα του διαίρει και βασίλευε.

Οι αμερικανικές δυνάμεις υπό την ηγεσία του ίδιου του στρατηγού Πετρέους όχι μόνο διοικούσαν κέντρα βασανιστηρίων αλλά και ενίσχυαν τον βρώμικο πόλεμο των ταγμάτων θανάτου, τα οποία, σε στυλ Ελ Σαλαβόρ, έσφαζαν προκειμένου να υπονομεύσουν την αντίστασή τους.

Ο πόλεμος όμως δεν ήταν μόνο καταστροφή. Δείχνοντας τα όρια της αμερικανικής ισχύος και την ανικανότητα των ΗΠΑ να επιβάλουν τη βούλησή τους σε λαούς που αντιστέκονται, το Ιράκ αποδείχθηκε στρατηγική ήττα για τις ΗΠΑ και τους συμμάχους τους. Οι ένοπλες δυνάμεις της Βρετανίας έφυγαν νύχτα από τη Βασόρα, αφήνοντας πίσω τους το δικό τους ιστορικό βασανιστήριο και δολοφονιών. Αλλά τώρα είναι πιο εύκολο να αποτραπεί νέες δυτικές στρατιωτικές επεμβάσεις στην Μέση Ανατολή, όπως αυτές που θα επιθυμούσε ο Μπλερ και οι φίλοι του στη Συρία και στο Ιράν.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	--------

Στην ουσία κυβερνούν οι διεθνείς αγορές

Ο φιλόσοφος Σάιμον Κρίτολεϊ δηλώνει ότι δεν πιστεύει στο ευρώ και τονίζει ότι οι Βόρειοι απολαμβάνουν να τιμωρούν τον Νότο

Συνέντευξη στον **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Η συζήτηση με τον Βρετανό στοχαστή Σάιμον Κρίτολεϊ ξεκίνησε κάπως ανάποδα: εκείνος ρωτούσε κι εγώ απαντούσα – στην αρχή. Ρωτούσε για την κρίση και του έκανε εντύπωση το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ζούμε σε μια κατάσταση αβεβαιότητας. «Μα ζούσατε ποτέ σε μια βεβαιότητα;», ρώτησε εντυπωσιασμένος. Το ίδιο βράδυ, ο Κρίτολεϊ θα συζήτουσε με τον ψυχαναλύτη Κώστα Γεμεντζή στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών περί «συναισθημάτων σε περίοδο αβεβαιότητας». «Η οποιαδήποτε αίσθηση βεβαιότητας», είπε αμέσως μετά, «είναι μια ψευδαίσθηση. Συνήθως, οι άνθρωποι αναπολούν το παρελθόν και λένε “πόσο ωραία ήμασταν τότε, πόσο ασφαλείς” – που δεν είναι αλήθεια. Ούτε την εποχή της ευμάρειας αισθανόσασταν ασφαλείς, απλώς δεν το θυμάστε», σχολίασε, για να ρωτήσει: «Μα είχατε αναμνήσεις από μίαν εποχή σταθερότητας; Εδώ, στην Ελλάδα, με δεδομένο το ιστορικό σας υπόβαθρο;».

Οι Γερμανοί δεν πιστεύουν ούτε στη φιλελεύθερη δημοκρατία ούτε στον εθνικοσοσιαλισμό, αλλά στην Bundesbank. Οσο το μάγκο είναι εκεί, τότε όλα είναι οκεί.

Γνωστός στη χώρα μας από το μπεστ σέλερ «Το βιβλίο των νεκρών φιλοσόφων» (Πατάκνης), ο Κρίτολεϊ, ειδικός στην ευρωπαϊκή φιλοσοφία και συγγραφέας αρκετών επιτυχημένων βιβλίων που κινούνται στον χώρο της φιλοσοφίας, γραμμένα όμως μάλλον ανορθόδοξα, με μια λογοτεχνική πατίνα (ο ίδιος δηλώνει ένθερμος αναγνώστης μυθιστορημάτων και ποιήσης, ενώ στα νιάτα του ήταν μέλος σε μπάντες που έπαιζαν πανκ), ζει τώρα στη Νέα Υόρκη, διδάσκει Φιλοσοφία στο προοδευτικό New School (of Social Research, όπως λεγόταν παλαιότερα), μα δεν είναι σε καμία περίπτωση ο πανεπιστημιακός δάσκαλος που παραμένει απομνημονεύσιμος από τον κόσμο. Είναι γνωστή άλλωστε η ανάμειξη του με το κίνημα Occupy Wall Street. Ορίστε μερικά από όσα μας είπε στο λόμπι του Intercontinental, όπου τον συναντήσαμε το πρωί της περασμένης Τετάρτης:

Πολιτική και οικονομία

«Υπάρχει μια κρίση πολιτικής κυριαρχίας. Ποιος κυβερνά πραγματικά; Η γενική αίσθηση είναι ότι δεν υπάρχει ένα απότομο κέντρο αποφάσεων. Είναι η εθνική κυβέρνηση στην Κύπρο το οποίο όμως δεν έχουν πραγματική πολιτική κυριαρχία. Υποτίθεται ότι αυτή βρίσκεται στις Βρυξέλλες, αλλά ποιοι είναι αυτοί οι άνθρωποι εκεί και τι κάνουν, στην πραγματικότητα δεν το γνωρίζουμε. Δεν ξέρουμε ποια είναι ακριβώς η σχέση τους με τις διεθνείς αγορές. Ετσι, η πολιτική κυριαρχία έχει εξοβελιστεί από οργανισμούς με τους οποίους δεν έχουμε καμία σύνδεση και δεν έχουν και καμία ευθύνη απέναντι σε εμάς. Το λιγότερο για το οποίο μπορείς να ελπίζεις είναι μια κυβέρνηση της οποίας τα συμφέροντα δεν θα απέχουν πολύ από εκείνα ενός τέτοιου οργανισμού. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση ακολουθεί μίαν εντελώς λανθασμένη οικονομική πολιτική. Ο Πολ Κρούγκμαν το λέει απλά: η λιτότητα είναι κακή οικονομία. Είναι σαν να θέλει κάποιος να εκδικηθεί ορισμένα

«Προέρχομαι από μια αγγλική αναρχική παράδοση που δεν έχει καμία σχέση με κουκούλες, βόμβες μολότοφ και συγκρούσεις με την αστυνομία, αλλά με την κοινοκτημοσύνη, με την ιδέα της κοινότητας. Δεν υπάρχει τίποτα το θεαματικό σε αυτό. Αλλά η πολιτική δεν είναι θέαμα, είναι συμμετοχή», λέει ο Βρετανός στοχαστής Σάιμον Κρίτολεϊ (φωτ.: Νίκος Κοκκαλιάς).

Ποιος είναι

Ο Σάιμον Κρίτολεϊ γεννήθηκε το 1960 στην Αγγλία. Σήμερα είναι καθηγητής στο New School University της Νέας Υόρκης, ενώ κατά καιρούς διδάσκει ως επισκέπτης καθηγητής σε πολλά ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Είναι τακτικός συνεργάτης των New York Times, του Guardian και άλλων μεγάλων εφημερίδων. Το 2008 ένα βιβλίο του έγινε διεθνώς μπεστ σέλερ και σημείωσε επιτυχία και στην Ελλάδα: «Το βιβλίο των νεκρών φιλοσόφων» (Πατάκνη).

στέουν στην Bundesbank, η οποία εγγυάται την αξία του γερμανικού μάρκου. Οσο το μάγκο είναι οκεί, τότε όλα είναι οκεί. Ετσι λοιπόν, για τους Γερμανούς, η πολιτική έχει νόημα μονάχα όταν εξυπηρετεί την οικονομία. Και η σωστή λειτουργία της οικονομίας είναι να κρατά χαμηλά τον πληθωρισμό. Μπορεί αυτό να είναι υγιές για τη Γερμανία, δεν είναι όμως καθόλου υγιές για τις οικονομίες του ευρωπαϊκού Νότου. Συνεπώς, δεν μπορώ να δω πώς είναι δυνατόν να υπάρχει κοινό νόμιμο στην Ευρώπη. Το λογικό θα ήταν να ξεκινήσουν από το ζήτημα της πολιτικής κυριαρχίας, κάτι που δεν πρόσεξαν καθόλου».

Επανάσταση και αναρχία

«Δεν τα πάω καλά με τον όρο “επανάσταση”. Θέλω να πω, είναι ένα διαφημιστικό σλόγκαν που κάνει τον κόσμο να νιώθει όμορφο. Χρησιμοποιήθηκε αρχικά για να ορίσει την κίνηση των πλανητών, ήταν αστρονομικός όρος δηλαδή και αυτό το έχουμε ξεχάσει. Πολιτικά, το πρώτο ιστορικό γεγονός που χαρακτηρίστηκε ως “επανάσταση” ήταν η αγγλική, η Ενδοξη Επανάσταση του 1688, που στην πραγματικότητα δεν ήταν καν επανάσταση όπως την ξέρουμε σήμερα. Απλώς το Κοινοβούλιο άλλαξε βασιλιά, άλλαξε δηλαδή η καθιερωμένη “κίνηση των πλανητών”. Η λέξη “επανάσταση” ακούγεται υπέροχη, φαντασιώνεται ένα πλήθος να εξορμά στα Χειμερινά Ανάκτορα, αλλά πολιτικά δεν είναι αυτό. Προέρχομαι από μια αγγλική αναρχική παράδοση που δεν έχει καμία σχέση με κουκούλες, βόμβες μολότοφ και συγκρούσεις με την αστυνομία, αλλά με την κοινοκτημοσύνη, με την ιδέα της κοινότητας. Δεν υπάρχει τίποτα το θεαματικό σε αυτό. Αλλά η πολιτική δεν είναι θέαμα, είναι συμμετοχή».

έθνη για πράγματα που έκαναν στο παρελθόν. Η δε σχέση Βορρά και Νότου στην Ευρώπη είναι σαδομαζοχιστική: οι Βορειοευρωπαίοι θυσιάζονται με έναν μαζοχιστικό τρόπο για να σώσουν τους “τεμπέληδες” του Νότου και κάποια στιγμή φυσικά τους βγαίνει ένας σαδομαζοχισμός απέναντι στους Έλληνες και τους Ιταλούς που λιάζονται κάτω απ’ τον ήλιο. Από τη θυσία οι Βόρειοι περνάνε στην τιμωρία και φαίνεται να το απολαμβάνουν όλο αυτό».

Οι Γερμανοί

«Έζησα στη Γερμανία τη δεκαετία του '90, στη Φρανκφούρτη, και θα έλεγα ότι τους ξέρω καλά. Στην Αγγλία, υπάρχει μια καλά εδραιωμένη θεωρία ότι “οι Γερμανοί είναι εκχθροί”, κάτι όμως που στην ουσία ποτέ δεν ισχύει. Είναι τρομερό σε πόσα μοιάζουμε οι δύο λαοί. Οι Γάλλοι ήταν πάντοτε ο εκχθρός μας! Λοιπόν, οι Γερμανοί δεν πιστεύουν ούτε στη φιλελεύθερη δημοκρατία, που οδήγησε στον ναζισμό, αλλά ούτε και στον εθνικοσοσιαλισμό, που τόσα δεινά έφερε στη χώρα. Οι Γερμανοί πι-

Δεν ζούμε σε δημοκρατία, αλλά σε πλουτοκρατίες

Βία και πολιτική. «Σηκώθηκα ένα πρωί και άνοιξα το ραδιόφωνο. Και άκουγα ζητωκραυγές Αμερικανών: ο Οσάμα μπιν Λάντεν είχε εξοντωθεί. Ήταν φρικαλέο. Συνήθιζα να διαβάζω κείμενά του. Και έλεγε εκεί, στα “μηνύματα”, όπως τα χαρακτήριζε, ότι έχουμε δεχθεί βίαια χτυπήματα από τους Αμερικανούς και τους συμμάχους τους, οπότε θα επιθεθούμε κι εμείς με τρόπο ανάλογο. Ο Μπιν Λάντεν είχε γράψει ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον κείμενο με τίτλο “Οι πύργοι του Λίβανου”: παρατηρούσε από την πλεόραση τον βομβαρδισμό της Βηρυτούς το 1982: πυραύλους να εκτοξεύονται σε ψηλά κτίρια, να χτυπούν “πύργους”. Ήταν ισραηλινόι και αμερικανικοί πυραύλοι. Λοιπόν, αυτή η εικόνα τού έμεινε. Σκεφτόταν από τότε πώς θα γίνει να ριζεί έναν πυραύλο σε έναν αμερικανικό πύργο!» Κάνουμε ένα λάθος: βλέπουμε μία πράξη βίας, όπως σαφώς ήταν η 11η Σεπτεμβρίου, και ξεκινάμε ότι μία άλλη πράξη βίας την πυροδότησε και ούτω καθεξής, πηγαίνοντας προς τα πίσω. Ο κύκλος της βίας δεν έχει αρχή και τέλος, και αυτό είναι η Ιστορία. Οι αρχαίοι Έλληνες το καταλάβαιναν πολύ καλά αυτό, το βλέπεις στις τραγωδίες τους όπου συντελείται ένας κύκλος βίας μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών, όπου και οι δύο όμως έχουν δικό: ο Ορέστος σκο-

τώνει την Κλυταιμνήστρα που είχε σκοτώσει τον πατέρα του, ο οποίος είχε σκοτώσει την κόρη της προηγούμενης. Το ερώτημα λοιπόν είναι: μπορεί αυτός ο κύκλος της βίας να σταματήσει; Εδώ εισέρχεται η πολιτική. Πολιτικά είναι το όνομα της διαδικασίας που μπορεί με κάποιο τρόπο να κάνει αυτόν τον κύκλο να παύσει για λίγο. Αλλά δεν πρόκειται να σταματήσει η βία. Συνεχώς θα επανέρχεται».

Δημοκρατία και πλουτοκρατία

«Πιστεύω ότι δεν ζούμε σε δημοκρατία, αλλά σε πλουτοκρατίες, ειδικά στις ΗΠΑ. Υποστήριζα το κίνημα Occupy Wall Street, αλλά το πρόβλημά μου με αυτό είναι ότι δεν εξελίχθηκε σε κάτι μαζικότερο, παρότι έτυχε μεγάλων υποστηρίξεων από πολύ κόσμο. Ήταν μια μοναδική στιγμή άμεσης δημοκρατίας. Αλλά αυτό έπρεπε να διευρυνθεί, να συνδεθεί με οργανωμένα εργατικά κινήματα, με τις συνδικαλιστικές ενώσεις και, στο τέλος, με το Δημοκρατικό Κόμμα. Υπήρχε στους κόλπους του κινήματος η τάση να εξελιχθεί όλο αυτό σε κάτι εναλλακτικό, να γίνει ένα τρίτο κόμμα, έτσι όπως οι Γερμανοί Πρόσντοφ. Διαφωνώσαστε πάνω σε αυτό. Από την άλλη, ο αγώνας παίζεται σε ένα συγκεκριμένο πεδίο και εκεί θα έπρεπε να κινηθούν στην πράξη».

ΕΝΑ ΒΛΕΜΜΑ / Του ΝΙΚΟΥ Γ. ΞΥΔΑΚΗ

Και ας τρώγωμεν πέτρες: το γλυκόπικρο όχι

Τι μας δείχνει η εν εξελίξει εμπειρία της χρεοκοπημένης Κύπρου; Πολλά. Μας δείχνει κατ' αρχάς πώς αντιδρούν οι αδελφοί Κύπριοι σε ιστορικές στιγμές, αντιμετωπίζοντας με κρίσιμα διλήμματα: αποφασίζουν. Και παρά το μικρό μέγεθος του νεαρού κράτους τους, τολμούν να αναλαμβάνουν το ρίσκο της εναντιώσεως στους μεγάλους. Με όποιο κόστος. Φυσικά: το πανεθνικό και παλλαϊκό κίνημα της αυτοδιάθεσης είναι μνήμη νωπή ακόμη. Οπως νωπή είναι και η ήττα του 1974, η κατοχή του βορείου τμήματος, η προσφυγιά, ο σκληρός αγώνας για τον αυτοκόσμηση. Η αυτοδιάθεση, δηλαδή η απονομή της αποικιοκρατικού ζυγού, στα χρόνια του '50, κόστισε κάτι παραπάνω από χαράτσι επί των καταθέσεων: κόστισε αίμα, έφηβοι και παλικάρια απαγοιζόμενα κι ύστερα θάβονταν άκλαφτα σε φυλακισμένα μνήματα. Κάθε οικογένεια στην Κύπρο έχει τέτοιες μνήμες: μία φωτογραφία αγνώστου, μία φωτογραφία αγνοούμενου, μία φωτογραφία με το χαμένο σπύτι στα Κατεχόμενα, φωτογραφίες με ξενιτεμένους στο Λονδίνο, στην Αυστραλία, στην Αμερική.

Παρ' όλ' αυτά, αυτοδιάθεση. Αυτό είναι το νόημα του «όχι» απέναντι στη σκληρή α-

πόφαση του Eurogroup, η οποία de facto πλήγωσε βαριά την οικονομία της Κύπρου, και μόνο με την ανακοίνωσή της. Μπορεί η εφεξής πορεία της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά το «όχι» να είναι αναλόγως ή και περισσότερο επώδυνη, αλλά υπάρχει μια θεμελιώδης διαφορά: η επιλογή θα είναι δική της. Οπως και με το σχέδιο Ανάν, το 2004: δεν ήταν εύκολη απόφαση: όλοι οι μεγάλοι φίλοι πίεζαν αφόρητα τους Κυπρίους να αποφασίσουν για το καλό τους υπέρ ενός υβριδικού μορφώματος με σαφή κυριαρχία και αμφίβολη βιωσιμότητα. Αυτοί αποφάσισαν «όχι». Τους απειλούσαν, αυτοί τους μικρούς και ολίγους, μερικές εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες πάνω σε ένα διαιρεμένο νησί στη Μεσόγειο, ότι, αν αντιταχθούν, θα καταστραφούν. Αντιτάχθηκαν, και δεν καταστράφηκαν.

Αναλόγως τώρα: απειλούνται με μια άλλη καταστροφή, τη χρεοκοπία. Απειλούνται να χάσουν όσα κέρδισαν με σαράντα χρόνια σκληρής δουλειάς, μετά την εθνική τραγωδία του '74. Αφού, εν τώ μεταξύ, έχουν εκκωρτίσει οικειοθελώς στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρώζωνη μέγα μέρος της εθνικής κυριαρχίας,

Οφείλομε χάρτες στους Κυπραίους αδελφούς, εμείς οι τρις χρεοκοπημένοι και τρις ενδώσαντες Ελλαδίτες, γιατί μας θυμίσαν ότι υπάρχει και το γλυκόπικρο όχι της ψυχής. Και της αυτοδιάθεσης.

της με αίμα κερδισμένης. Θα πλγωθούν, βαριά ενδοχόμενος. Πάντως, όχι τόσο βαριά όσο το '74. Και σίγουρα δεν θα καταστραφούν: αφού δεν τελείωσαν τότε, με την πολεμική ήττα.

Μαζί με το αναπόφευκτο οικονομικό τραύμα ωστόσο, και ανεξαρτήτως της τελικής έκβασης, οι Έλληνες της Κύπρου έχουν ένα ηθικό κέρδος, διατηρούν ένα κεκτημένο: την αυτοδιάθεση. Τη δυνατότητα να διαθέτουν εαυτών ως βούλονται. Τη δυνατότητα να επιλέξουν να τερματίσουν οι ίδιοι την ευημερία τους ή και τη ζωή τους, όταν και όπως αυτοί βούλονται, και όχι όπως και όταν τους υποδεικνύεται από φίλους και προστάτες. Αυτή είναι η ουσία της ελευθερίας, από τον καιρό των θουκιδίδειων Μηλίων έως τον καιρό της Γαλλικής Επανάστασης και της απελευθέρωσης των αποικιοκρατούμενων εθνών.

Το «όχι» δεν οδηγεί σε νίκη: άλλωστε, το πεδίο και το είδος της αναμέτρησης έχουν οριστεί από τους άλλους, τους υπέρβαρους εταίρους και δανειστές. Οδηγεί όμως στην επιβεβαίωση της ηθικής υπόστασης, στη συλλογική αυτοαναγνώριση, στην εθνική συνοχή. Πρόκειται για μεγέθη μη μετρήσιμα, άλλα, όχι όμως λιγότερο αναγκαία: άνευ αυτών, τι

είναι ένας λαός, μια συλλογικότητα ανθρώπων; Ενα πλήθος αλληλοϋποβλεπόμενων ατόμων, όσλος ωφελιμιστών: ασφαλώς ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε δεν οραματίζεται αυτό για τον γερμανικό λαό.

Οι Κύπριοι θα ξαναπιάσουν το νησί. Οπως ξανάπιασαν τις ζωές τους μετά το '74, όταν –μας θυμίζει ο Αριστος Μιχαηλίδης στον «Φιλελεύθερο»– ο Αττίλας κατέφαγε το 65% των ξενοδοχείων, το 87% των υπό ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων, το 40% των σχολικών κτιρίων, το 41% των κτηνοτροφικών μονάδων, το 48% των εξαγωγικών αγροτικών προϊόντων και το 56% των παραλιών.

Δεν ξέρω μόνο αν θα ξαναπούν εύκολα το ομηρικό του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα: «Την Ελλάδα θέλωμεν και ας τρώγωμεν πέτρες». Διότι η παρούσα Ελλάς, ως κράτος των Αθηνών, και σε τούτη την περίπτωση δεν τους στάθηκε. Θα δούμε. Ακόμη κι έτσι όμως, οφείλομε χάρτες στους Κυπραίους αδελφούς, εμείς οι τρις χρεοκοπημένοι και τρις ενδώσαντες Ελλαδίτες, γιατί μας θυμίσαν ότι υπάρχει και το γλυκόπικρο όχι της ψυχής. Και της αυτοδιάθεσης: της Γαλλικής Επανάστασης, του Ρήγα, του Μπολιβάρ, του Γκάντι, του Γρηγόρη Αυξεντίου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΣ

Η ΖΩΗ ΜΟΥ
ΕΝΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ο τραγουδιστής που χάραξε τον δρόμο για την ποιοτική ελληνική λαϊκή μουσική έρχεται στην Καθημερινή μέσα από ένα διπλό μουσικό άλμπουμ με 26 υπέροχα λαϊκά τραγούδια. Συγκλονιστικές ερμηνείες με τη φωνή του μεγάλου τραγουδιστή, που ο κόσμος αγάπησε όχι μόνο για τη σπανιότητα της φωνής του, αλλά και για την ποιότητα του ήθους του.

Ρόζα
Τον Αύγουστο Που Μου Χρωστάς
Σαν Πλανόδιο Τσίρκο
Αν Είσαι Πλάι Μου
Ψάξε Στ' Όνειρό Μας
Δίψα Ο Έρωτας Κι Αρμύρα
Πάλι Σε Θυμήθηκα
Παπασίων Και Παραμυθιού Γωνία
Γράψε Μου Κάτι
Στις Ψυχές Το Παρακάτω
Γεια
Πες Μου Το Παράπονό Σου
Θες
Το Μυστικό

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΟ 2° CD
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.

—

X.A.

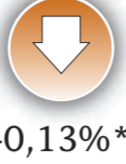
-3,55%

Dow Jones

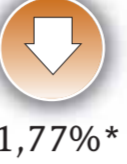
0,24%*

Nasdaq

-0,13%*

Nikkei

-1,77%*

Dax

-1,05%*

FTSE 100

-0,69%*

Πετρέλαιο

-0,88%

€/ \$

-0,04%

ΣΗΜΕΡΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μείωση κρατήσεων από Ευρώπη

Μειώθηκαν την τελευταία εβδομάδα οι κρατήσεις τουριστικών πακέτων από Αγγλία - Γερμανία, όχι όμως από Ρωσία. Οι τουριστικοί παράγοντες της χώρας που βρέθηκαν τις τελευταίες ημέρες στη Μόσχα κατάφεραν μεν να απορροφήσουν τους κραδασμούς της κρίσης, αλλά ο τομέας κρέμεται από την επάνοδο στην ομαλότητα. **Σελ. 5**

ΔΙΕΘΝΗ

Ο οικονομικός νάνος που τάρaxe την Ευρώπη

Η κρίση που πλήττει την Κύπρο μπορεί να έχει σοβαρότερες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις, καταγράφεται στο διεθνή Τύπο. Ιδανικά η κατάσταση θα ωθείσε τους Ευρωπαίους σε άμεση υιοθέτηση απαραίτητων μεταρρυθμίσεων. Ο Economist γράφει ότι η καλύτερη αντιμετώπιση που προβλήματος θα ήταν η ανακεφαλοποίηση των τραπεζών μέσω του Ε.Μ.Σ. **Σελ. 8**

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Το Δουκάτο φοβάται την επόμενη μέρα

Στις κρίσιμες ώρες της περασμένης εβδομάδας το Λουξεμβούργο ανέλαβε την υπεράσπιση της κυπριακής πλευράς. Το Μεγάλο Δουκάτο αντέκρουσε το επιχείρημα για τη σκοπιμότητα συρρίκνωσης του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο, που είναι περίπου οκτώ φορές πάνω από το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν της χώρας. **Σελ. 4**

Real Estate

Πτώση προβλέπεται να καταγράψει η αγορά κατοικίας της Κύπρου, τόσο αναφορικά με τις αξίες όσο και με τις αγοραπωλησίες, μετά τα γεγονότα της τελευταίας εβδομάδας. Οι αναλυτές προβλέπουν κατακόρυφη πτώση των τιμών, κάτι άλλωστε που έχει παρατηρηθεί και σε αντίστοιχες χώρες που έχουν βρεθεί αντιμετώπιση με το φάσμα της πτώχευσης και στο παρελθόν. **Σελ. 7**

Τι κρύβει η εμμονή για το «κούρεμα»

Τα επιχειρήματα που χρησιμοποίησαν Ουάσινγκτον και Βρυξέλλες για την «εισφορά σταθερότητας»

Το σχετικό χαμηλό ύψος του ποσού των 5,8 δισ. που απαιτεί η Τρόικα ως διαπραγματέο στοιχείο για το πακέτο διάσωσης προς την Κύπρο δεν πείθει ότι τα κίνητρα της μεγάλης επιμονής είναι οικονομικά. Ιδίως αν αναλογιστεί κανείς τους κινδύνους που εμπεριέχει ολόκληρο το σχέδιο διάσωσης να εξοκειλει, με την κάθετη πτώση του ΑΕΠ της Κύπρου από πιθανή διάλυση του

χρηματοπιστωτικού της τομέα. Οι εταίροι της Τρόικας για να δικαιολογήσουν τον πολιτικό τους στόχο, επικαλούνται την «αρχή» να μην πληρώσουν τη διάσωση των τραπεζών οι φορολογούμενοι, ενώ το ΔΝΤ θέτει ως αξίωμα ότι αυτό διασώζει χώρες κι όχι τράπεζες. Αν όμως ισχυαν τα πιο πάνω δεν θα είχαν υπογραφεί μνημόνια ούτε με την Ελλάδα ούτε με την Ισπανία, γεγονός που αφήνει ως

μόνο σοβαρό κίνητρο της εμμονής τους την πρόθεση να μειωθεί δραματικά το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Οι αναλυτές της Τρόικας περιγράφουν το εξαιρετικά μεγάλο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου ως την καρδιά του εξαιρετικά δύσκολου και θεσμικά πολύπλοκου προβλήματός της. Το μεγάλο τους ερώτημα είναι γιατί άργησαν οι εποπτικές αρχές να αντιληφθούν την υπερχρέωση των

τραπεζών με τα οικιστικά και αναπτυξιακά δάνεια στην Κύπρο και στην Ελλάδα και βέβαια την έκθεσή τους στα ελληνικά ομόλογα. Στο πλαίσιο του στόχου να συρρικνωθεί ο τραπεζικός τομέας και να γίνει το χρηματοπιστωτικό σύστημα πάρα πολύ μικρό, φαίνεται πως επέλεξαν την πλέον «επιθετική θεραπευτική αγωγή», ασχέτως παρενέργειών που μπορούν να θανατώσουν τον ασθενή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτοί που πρότεναν το σχέδιο του «κούρεματος» στις κυπριακές καταθέσεις είχαν ένα πολιτικό και δύο οικονομικά επιχειρήματα. Το πολιτικό ήταν ότι δεν είναι δίκαιο να πληρώσουν όλοι οι φορολογούμενοι (έχοντες και μη έχοντες, στην Κύπρο και στην Ευρώπη) το «μαύρο χρήμα» που υπάρχει στις κυπριακές τράπεζες. **Σελ. 3,4**

Τα βλέμματα της Ευρώπης στην Κύπρο

Μία γυναίκα κάθεται στον ήλιο έξω από μία κλειστή επιχείρηση στη Μαδρίτη. Ο Ισπανός υπουργός Οικονομίας, Luis de Guindos, διαβεβαίωσε την περασμένη εβδομάδα τους δημοσιογράφους ότι η χώρα, που αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, δεν θα εισέλθει σε μια νέα περίοδο οικονομικής αναταραχής, λόγω των ανησυχιών για τη διάσωση της Κύπρου και ότι οι καταθέτες θα πρέπει να μείνουν ήρεμοι.

Η έξοδος από το ευρώ δεν μπορεί να αποτελεί επιλογή

Διάλογο ακόμη και για μία πιθανή έξοδο από τη ζώνη του ευρώ δημιούργησε η πίεση των τελευταίων ημερών αλλά και το αίσθημα προδοσίας που προκάλεσε η στάση των Ευρωπαίων εταίρων μας. Η έξοδος από την Ευρωζώνη είναι ένα εφιαλτικό σενάριο για την Κύπρο και δεν μπορεί να συσχετιστεί με την περίπτωση της Ισλανδίας, όπου μετά από τη ραγδαία διόρθωση τύπου «σοκ» των τραπεζικών και δημοσιονομικών της προβλημάτων οδηγήθηκε σε άμεση σταθερότητα. Η Ισλανδία παρουσιάζει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που την καθιστούν πολύ διαφορετική από την Κύπρο. Μία βασική διαφορά είναι πως η μικρή βόρεια χώρα δεν έχει μεγάλη

εξάρτηση από την εισαγωγή καυσίμων και ενέργειας, ενώ ένα δεύτερο σημείο αφορά στο είδος των εξαγωγών της Ισλανδίας. Σε ποια άλλα σημεία διαφέρουν οι δύο οικονομίες και γιατί δεν προσφέρεται το παράδειγμα της Ισλανδίας για κάτι παραπάνω από μια επιδεξιμητική σύγκριση. Η Κύπρος, επιστρέφοντας στη λίρα, θα πρέπει να ξεκινήσει από το μηδέν και να ξαναχτίσει το οικονομικό της μοντέλο, κάτι που δεν θα είναι μεν εύκολο, προσφέρει όμως την ευκαιρία για να γίνουν μεγάλες προσπάθειες αναδιάρθρωσης του ούλου συστήματος. Ποιες είναι οι δέκα πληγές της καταστροφής στην περίπτωση επιστροφής στη λίρα. **Σελ. 3**

Η αγορά στον αναπνευστήρα

Με τις τράπεζες κλειστές όλη την προηγούμενη εβδομάδα, χωρίς τη δυνατότητα ηλεκτρονικών συναλλαγών και με τα ATM να αποτελούν τη μόνη πηγή ρευστού στην αγορά, αυτό που έγινε στην Κύπρο δεν έχει προηγούμενο, τουλάχιστον εν καιρώ ειρήνης. Η κίνηση στις υπεραγορές μειώθηκε κατά 10-15%, ενώ την πρώτη εργάσιμη ημέρα χωρίς τράπεζες η JCC κατέγραψε μείωση αγορών με τις πιστωτικές κάρτες κατά 22%. Οι καταναλωτές προτίμησαν να αγοράσουν τα απολύτως βασικά, ενώ όσοι είχαν μόνο λογαριασμό ταμειοτηρίου –και είναι αρκετοί– έμειναν χωρίς ρευστό. Ενδεικτικό των προβλημάτων είναι ότι φούρνοι, μπροστά στα προβλήματα ρευστότητας, ανακοίνωσαν προσφορές για την κάλυψη

των βασικών βιοτικών αναγκών των νοικοκυριών, δηλαδή για ψωμί και γάλα, τουλάχιστον μέχρι τη Δευτέρα. Πολλά πρατήρια καυσίμων στην Κύπρο δεν δέχονται πλέον το πλαστικό χρήμα παρά μόνο μετρητά, ενώ αυτό συμβαίνει ήδη από την περασμένη Τρίτη στο χονδρικό εμπόριο. Πληροφορίες κάνουν λόγο για προμηθευτές αγαθών οι οποίοι δεν μπορούν να εξαφαιρέσουν ρευστότητα για να εκτελούν προμήθειες που βρίσκονται παγιδευμένα στο λιμάνι. Οι παρενέργειες της στάσης ρευστότητας επεκτάθηκαν σε κάθε τομέα της καθημερινής ζωής. ΑΗΚ και Cyta σταμάτησαν τα προγράμματα διακοπής παροχής ρεύματος και τηλεφώνων για ανεξόφλητους λογαριασμούς. **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Οι πρώτοι των Μοϊκανών

Είχαν ντυθεί σαν Μοϊκανοί και μπήκαν με άγριες διαθέσεις στο λιμάνι της Βοστώνης, όπου τρία σκάφη, το Ντάρτμουθ, το Έλανορ και το Μπάρβερ περιμέναν να αποβιβάσουν το εμπόρευσμά τους. Η συνάντηση, περίπου 7.000 ατόμων που γινόταν κοντά στο λιμάνι, ήταν σαφές πως δεν θα κατέληγε ποθενά.

Λίγοι ήταν εκείνοι που ξαφνιάστηκαν, όταν ξέσπασε το «πάρτι του τσαγιού». Η πορεία της οικονομίας είχε προδιαγράψει μια ξεκάθαρη απαίτηση που έγινε το κεντρικό σύνθημα των Αμερικανών όταν πολέμησαν για την ανεξαρτησία τους από τους Βρετανούς. «Καμία φορολόγηση χωρίς αντιπροσώπευση».

Οι πιέσεις των Βρετανών είχαν γίνει αφόρητες. Για χάρη των στέμματος, που ζούσε, βασιλέα και κυβερνήτοσ στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, οι Αμερικανοί ξεζουμίζονταν όλο και περισσότερο.

Έτσι, η απαίτησή τους ήταν –στην αρχή, τουλάχιστον– πολύ απλή: Αν θα μας φορτώνετε με φόρους, θα πρέπει να λαμβάνουμε μέρος στη λήψη

Θα πάρουμε εκδίκηση από την Τρόικα;

των αποφάσεων. Αυτό, εξάλλου, ήταν δικαίωμά τους ως υπήκοοι του στέμματος.

Κάπως έτσι άρχισε η αμερικανική επανάσταση, με αρχική απαίτηση, όχι την ανεξαρτησία, αλλά την αντιπροσώπευση. Το πρόβλημα που σύντομα ανακάλυψε ο Ουάσινγκτον, όμως, ήταν πως η απαίτηση των Αμερικανών δεν ήταν τόσο απλή.

Δεν ήθελα απλώς «όχι φορολόγηση χωρίς αντιπροσώπευση». Είχαν αποφασίσει πως δεν ήθελαν φορολόγηση, σκέτο. Ούτε με αντιπροσώπευση, ούτε χωρίς, ούτε με το στέμμα, ούτε ακόμα και με την Ανεξαρτησία.

Μάλιστα, αν δεν είχαν τις ιδιοφυείς μανούβρες του Ουάσινγκτον, αλλά και τις δύο κρίσιμες νίκες στα πεδία μάχης της Σαρατόγκα και του Γιορκτάουν, η ήττα των Αμερικανών θα ήταν αναπόφευκτη. Ο ρόλος των Γάλλων –που

μυθοποιήθηκε πίσω από το σύμβολο του μετέπειτα επαναστάτη λοχαγού, του Λαφαγιέτ– ήταν κεντρικής σημασίας για τη ροή του πολέμου, τουλάχιστον στα πρώτα δύο του χρόνια.

Η ειρωνεία που βρήκε μπροστά του ο Ουάσινγκτον, κάτω από την Συνομοσπονδία των 13 Πολιτειών που πολέμησαν για την ανεξαρτησία τους, δεν πάει χαμένη. Οι δυσκολίες στην εξεύρεση πόρων, η αδυναμία να επιβάλλει φορολογία (δεν είχε τέτοιο δικαίωμα) αλλά και η γενικότερη οικονομική κατάσταση του επαναστατικού στρατού, τον είχαν φέρει σε απελπισία.

Μάλιστα, μοναδική του ουσιαστική πηγή εσόδων ήταν οι εισφορές των 13 Πολιτειών, που θα γίνονταν εθελοντικά, αλλά τελικά δεν έγιναν. Μάλιστα, ήρθε μια στιγμή που οι εθελοντές στρατιώτες των Αμερικανών θα μπορούσαν να είχαν εγκαταλείψει την όλη προσπάθεια. Λίγο πριν να αρχίσει μία από τις πιο αποφασιστικές μάχες των πρώτων σταδίων του πολέμου ήταν απλήρωτοι, περιμέναν πως δεν θα πληρωθούν ποτέ και έληγαν και τα συμβόλαιά τους. Το γεγονός πως ο Ουάσινγκτον

τους κράτησε στο πεδίο της μάχης, μαρτυρεί όχι μόνο τον πατριωτισμό τους, αλλά και τη χαρισματικότητα του ηγέτη τους.

Η ιστορία αυτή επαναλαμβάνεται: Ενώ οι απλοί «στρατιώτες» δέχονται να δώσουν τη ζωή τους για ένα σκοπό, έστω κι αν δεν μπορούν να περιμένουν προσωπικό όφελος. Την ίδια ώρα, οι ηγέτες τους δείχνουν ανίκανοι να αντιμετωπίσουν τις πιο απλές απαιτήσεις των περιστάσεων, σε σημείο μάλιστα που τίθεται σε αμφιβολία το μέλλον του τόπου.

Δεν θέλαμε το «κούρεμα» των καταθέσεων διότι ήταν άδικο, διότι επιβλήθηκε κάτω από ένα στυγνό εκβιασμό και διότι αποτελούσε πισώπλατη προδοσία από εκείνους που νομίζαμε πως ήταν φίλοι μας. Αποτέλούσε, επίσης, μία οικονομοτεχνικά βλακώδη επιλογή.

Είχε όμως επιβληθεί. Για λόγους που θα πρέπει να εξηγηθούν στην ιστορία, οι βουλευτές μαζεύτηκαν το βράδυ της Τρίτης για να καταψηφίσουν το «κούρεμα» και να παραδώσουν το βασικό διαπραγματευτικό χαρτί της

Κύπρου. Δεν μπορώ να γνωρίζω τι σκέφτονταν, όταν αποφάσισαν πως πρέπει να πληρώσουν την Τρίτη, αλλά ήταν, από την ίδια ώρα ξεκάθαρο πως αποτελούσε μία ερασιτεχνική απόφαση.

Στη συνέχεια, και ενώ άπαντες γνώριζαν πως η Λαϊκή Τράπεζα είναι νεκρή εδώ και αρκετές εβδομάδες, επιχειρήσαν να κάνουν κινήσεις για να τη «σώσουν». Οι ετοιμοθάνατοι σώζονται. Οι νεκροί όμως, όχι. Και η προσπάθεια, ακόμα και τώρα, να σώσουν από τη χρεοκοπία μια τράπεζα που έχει ήδη χρεοκοπήσει, είναι στην καλύτερη περίπτωση, ψυχασθένεια.

Όταν απαιτούμε να βρεθεί λύση για τη Λαϊκή, «χωρίς την Τρόικα», γινόμαστε σαν τους Αμερικανούς επαναστάτες που φώναζαν πως δεν θέλουν φορολόγηση αν δεν θα έχουν και αντιπροσώπευση: Όταν είχαν αντιπροσώπευση στην ίδια τους τη χώρα που πολεμούσε για να ιδρυθεί, πάλι δεν ήθελαν φορολόγηση.

Αν φύγει η Τρόικα, η Λαϊκή πρέπει να κλείσει. Αν μείνει η Τρόικα, η Λαϊκή πρέπει να κλείσει. Έχει χρεοκοπήσει

εδώ και καιρό και το ερώτημα δεν είναι αν θα προχωρήσει η αναδιάρθρωση-κλείσιμο της τράπεζας ή όχι. Το μοναδικό ερώτημα είναι με ποιον τρόπο θα κλείσει αυτή η τράπεζα: Αναίμακτα ή άτακτα;

Μάλιστα, το μεγάλο ζήτημένο πλέον, είναι μάλλον να γλιτώσει η Τράπεζα Κύπρου, κάτι που επίσης βρίσκεται στη ζυγαριά. Όσο κι αν δεν μας αρέσει, πολλά από τα μέτρα θα πρέπει να προχωρήσουν. Και δεν έχει σημασία ποιός τα σκέφτηκε και πώς μας τα επέβαλε, αν είναι για το καλό μας.

Αν όμως είναι άδικο και ακραία, τότε το ζήτημένο πρέπει να είναι πώς θα βγούμε από αυτή την ιστορία πιο δυνατοί, μετά από μερικά χρόνια, για να πάρουμε την πιο γλυκιά εκδίκηση: «Κουφάλες, κι όμως ζήσαμε και είμαστε και δυνατοί».

ΓΕΣΥ και ΜΔΠ, εννοείται. Και λαμογιές με το αέριο, εννοείται. Αλλά στο παρόν στάδιο, το μεγαλύτερο έλλειμμα είναι εκείνο της σοβαρότητας.

www.fortheisland.wordpress.com
Σκολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Επικεντρωθείτε στο αύριο, ξεκινώντας σήμερα

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 180.000 ειδικούς, σε 158 χώρες. Επικεντρωθήστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

pwc

Τι κρύβεται πίσω από το «κούρεμα»

Η τεράστια μείωση του τραπεζικού τομέα ίσως φέρει Κύπρο και δανειστές ενώπιον μιας τραγικής μη εκπλήρωσης των στόχων

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ
Ανάλυση του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΝΙΑΝΙΩΤΗ**

Το «κούρεμα» των καταθέσεων με στόχο τη συγκέντρωση ποσού ύψους 5,8 δισ. ευρώ έχει χαρακτηριστεί απ' όλους τους εταίρους της Τρόικας ο παράγοντας-κλειδί του πακέτου διάσωσης για την Κύπρο και με βάση τα όσα διαρρέουν, είναι στοιχείο αδιαπραγμάτευτο. Όπως υπογραμμίζουν —με δημόσιες πλέον δηλώσεις— αποδέχονται την αρχή του μη «κουρέματος» εγγυημένων καταθέσεων (μέχρι 100.000) κι απ' εκεί και πέραν αφήνουν στην κυβέρνηση την ευχέρεια να καθορίσει μόνη της τα υπόλοιπα ποσοστά, για να εκπληρωθεί ο στόχος των 5,8 δισ.

Στο προσύμφωνο Κύπρου-Τρόικας τον Νοέμβριο, ο στόχος (που είναι κι ο πρώτος που τίθεται) περιγράφεται με ηπιότερο τόνο ως «αποκατάσταση της υγείας του κυπριακού τραπεζικού τομέα μέσω αναδόμησης, εκκαθάρισης (ανακεφαλαιοποίησης) και μείωσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενδυνάμωσης της εποπτείας τους, αντιμετώπισης αναμενόμενης κεφαλαιακής έλλειψης και βελτίωσης της διαχείρισης της ρευστότητας»

Σε οικονομικό επίπεδο, οι αναλύτες της Τρόικας θεωρούν πως με δεδομένα, πρώτον το ποσό 17,5 δισ. ως μάξιμουμ για τη διάσωση (βάση των σεναρίων της PIMCO) και δεύτερον την απόφαση της Τρόικας να μη δώσουν σε δάνεια περισσότερα από 10 δισ., το ποσό των 5,8 δισ., το κούρεμα είναι απολύτως αναγκαίο για τη βιωσιμότητα του κρέους, αφού αποτελεί δωρεάν χρηματοδότηση κι όχι υποχρέωση. Κι αυτό ασχέτως της δέσμευσης (αρχικά) της κυβέρνησης για αποζημίωση καταθετών με χρήματα από τα έσοδα του φυσικού αερίου, γιατί αυτά δεν υπολογίζονται στα οικονομικά μοντέλα της Τρόικας.

Αν εξασφαλιστεί το ποσό των 5,8 δισ., τότε η χρηματοδότηση από την Τρόικα θα κυμανθεί μεταξύ ποσού άνω των 7 δισ. και κάτω από 9-10. Χωρίς να απορρίπτονται το Ταμείο Αλληλεγγύης, τα μέλη της Τρόικας για διάφορους λόγους δεν θέλουν να το υπολογίσουν στο πακέτο των 5,8 δισ. (ή κατ' ακρίβεια θα αποτελέσει ε-

Οι προβλέψεις που κάνει η Τρόικα για τη βιωσιμότητα του κρέους μετά το «κούρεμα» των καταθέσεων και το πακέτο δανεισμού είναι πως θα φτάσει στο 80% του ΑΕΠ.

πιτυχία για τη Λευκωσία αν ένα μέρος του ληφθεί υπόψη). Επισημαίνουν τις δυσκολίες που υπάρχουν για ακριβή υπολογισμό των πόρων που θα εισρεύσουν, αλλά και τη χρήση χρημάτων από τα Ταμεία Προνοίας, που δεν υπάρχουν περίπτωση να κατακρατηθούν από την κυβέρνηση, καθώς επηρεάζουν μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Ωστόσο, είναι δυνατόν να θεωρηθούν ένα μέρος των χρημάτων του Ταμείου Αλληλεγγύης υπολογισίμο.

Παράλληλα, τα έσοδα του «κουρέματος» των καταθέσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν αμέσως για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών Λαϊκής και Κύπρου, για τις οποίες ο σχεδιασμός προνοεί οι δύο τράπεζες να πουλήσουν αμέσως όλα τους τα assets στην Ελλάδα και εντός τριών ετών σε όλες τις υπόλοιπες χώρες πλην Κύπρου. Επίσης, να χρηματοδοτηθούν κινήσεις σε όποιες άλλες τράπεζες προκύψει ανάγκη και άρχισαν να μπαίνουν στο «κόκκινο».

Πολιτικά τα κριτήρια

Ωστόσο, το σχετικά χαμηλό ύψος του ποσού των 5,8 δισ δεν πείθει ότι τα κίνητρα της μεγάλης επιμονής είναι οικονομικά, ιδίως αν κανείς αναλογιστεί τους κινδύνους ολόκληρο το σχέδιο διάσωσης να εξοκειλί, με την κάθετη πτώση του ΑΕΠ της Κύπρου από πιθανή διάλυση του χρηματοπιστωτικού της τομέα. Κατ' ακρίβεια η μείωση του τραπεζικού τομέα που ήταν ένας από τους στόχους του μνημονίου, φαίνεται ότι θα λάβει δραματικές διαστάσεις μετά το «κούρεμα».

Παρόλα αυτά, αντί της περιγραφής του πιο πάνω ως του πολιτικού στόχου, οι εταίροι της Τρόικας μνημονεύουν την «αρχή» να μην πληρώσουν τη διάσωση των τραπεζών οι φορολογούμενοι, ενώ το ΔΝΤ θέτει ως αξίωμα ότι αυτό διασώζει μόνο χώρες κι όχι τράπεζες.

Αν όμως ισχύουν οι δύο αιτιάσεις, ούτε τα ελληνικά μνημόνια θα είχαν υπογραφεί ούτε η συμφωνία με την Ισπανία, αφήνοντας ως μόνο σοβαρό κίνητρο της εμμονής τους, την πρόθεση να μειωθεί δραματικά το κυπριακό τραπεζικό σύστημα.

Στο προσύμφωνο Κύπρου-Τρόικας τον Νοέμβριο, ο στόχος (που είναι κι ο πρώτος που τίθεται) περιγράφεται με ηπιότερο τόνο ως «αποκατάσταση της υγείας του κυπριακού τραπεζικού τομέα μέσω αναδόμησης, εκκαθάρισης (ανακεφαλαιοποίησης) και μείωσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενδυνάμωσης της εποπτείας τους, αντιμετώπισης αναμενόμενης κεφαλαιακής έλλειψης και βελτίωσης της διαχείρισης της ρευστότητας».

Η ίδια η εκτελεστική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, σε συνέντευξή της στο περιοδικό Time είπε ότι «οι κυπριακές τράπεζες λειτουργούσαν σαν μοντέλο που δεν είναι πιθανόν βιώσιμο μακροπρόθεσμα». Οι αναλύτες της Τρόικας περιγράφουν το ε-

ξαιρετικά μεγάλο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου ως την καρδιά του εξαιρετικά δύσκολου και θεσμικά πολύπλοκου προβλήματός της. Μόνο οι κυπριακές τράπεζες έχουν πέντε φορές το μέγεθος του κυπριακού ΑΕΠ κι μαζί με τις ξένες οκτώ φορές. Μάλιστα, διαπίστωσαν ότι αυτή τη στιγμή οι πλέον υγιείς τράπεζες είναι οι ελληνικές.

Το μεγάλο τους ερώτημα είναι γιατί άργησαν οι εποπτικές αρχές να αντιληφθούν την υπερκρέωση των τραπεζών με τα οικιστικά και αναπτυξιακά δάνεια στην Κύπρο και στην Ελλάδα και βέβαια την έκθεσή τους στα ελληνικά ομόλογα.

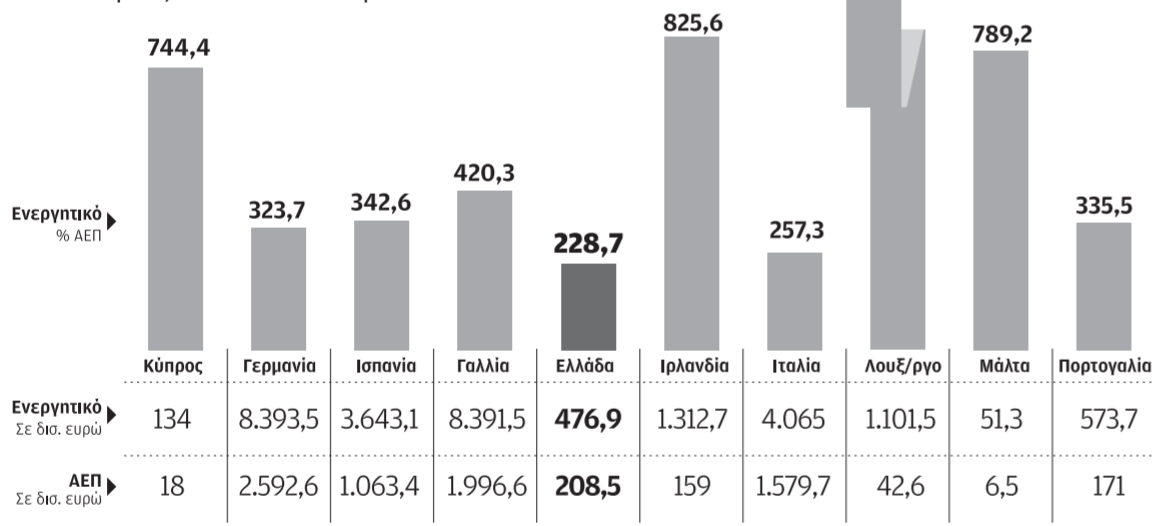
Στο πλαίσιο του στόχου να συρρικνωθεί ο τραπεζικός τομέας (να φτάσει σε πέντε χρόνια κάτω του μέσου όρου της Ε.Ε.) και να γίνει το χρηματοπιστωτικό σύστημα πάρα πολύ μικρό (σύμφωνα με τις ακριβείς εκφράσεις τους) φαίνεται πως επέλεξαν την πλέον «επιθετική θεραπευτική αγωγή», ασχέτως παρενεργειών που μπορούν να θανατώσουν τον ασθενή. Μάλιστα, καθώς δεν υπάρχει ούτε προηγούμενο, ούτε δημοσιοποιημένο μοντέλο, αλλά ούτε και εξειδίκευση της αναφοράς του μνημονίου για το πώς θα πετύχαιναν την επιδιωκόμενη μείωση, πηγάει αυθόρμητα η εκτίμηση ότι επιβάλλουν την «πλέον δραστηκή επίλογη» για να επιτύχουν ταχύτητα τον στόχο. Με μόνη διαβεβαίωση τη στήριξη της ρευστότητας των τραπεζών μέσω των «ενέσεων» του ΕΛΑ.

Ενδιαφέρουσες είναι οι εξηγήσεις τους αναφορικά με τη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου, που από την αρχή θεωρούσαν δύσκολη τη διάσωσή τους, λέγοντας ότι θα μπορούσαν και οι ίδιοι να βρουν αγοραστές ή δανειστές αλλά δεν θα μπορούσαν να τους διαβεβαιώσουν πως δεν θα γινόταν «κούρεμα» ομολόγων. Κάτι δηλαδή που αποκαλύπτει ότι τα «θεραπευτικά μέσα» που έχουν κατά του δεν τελειώνουν στο «κούρεμα» των καταθέσεων, αλλά θεωρούν βέβαιο πως κάποια στιγμή θα απαιτηθεί στην Κύπρο «κούρεμα» ομολόγων (τα οποία κατέχουν κυρίως κυπριακές τράπεζες και Κύπριοι υπήκοοι) και «κούρεμα» δημοσίου κρέους.

Οι προβλέψεις που κάνει η Τρόικα για τη βιωσιμότητα του κρέους μετά το «κούρεμα» των καταθέσεων και το πακέτο δανεισμού είναι πως θα φτάσει στο 80% του ΑΕΠ. Ωστόσο, οι παρενέργειες της τεράστιας αυτής μείωσης του τραπεζικού τομέα ίσως φέρουν την Κύπρο και τους δανειστές της ενώπιον μιας τραγικής μη εκπλήρωσης των στόχων και ένα νέο φαινόμενο «αναθεωρούμενο πολλαπλασιαστές».

Αν αυτό συμβεί, η δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 10% που σχεδιάζουν πιθανόν να λάβει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις και ταυτόχρονα να θαλάσσουν να βάλουν στο τραπέζι και το τελευταίο χαρτί που θα διαθέτει η Κύπρος, τα ενεργειακά της αποθέματα.

Το μέγεθος του τραπεζικού τομέα στην Ευρωζώνη σε σχέση με το ΑΕΠ

Οι εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα φοβίζουν το Λουξεμβούργο

της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Την Τετάρτη το βράδυ, στη συνεδρίαση του Euroworking Group, την υπερπόση της κυπριακής πλευράς, απουσία του Κύπριου εκπροσώπου, ανέλαβε το Λουξεμβούργο. Ενώπιον των υπόλοιπων μελών του Euroworking Group, ο εκπρόσωπος του Λουξεμβούργου αντέκρουσε το επιχειρήμα για τη σκοπιμότητα συρρίκνωσης του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο, που είναι περίπου οκτώ φορές πάνω από το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν της χώρας. Ο λόγος είναι προφανής, αφού το ενεργητικό των τραπεζών στο Λουξεμβούργο είναι 25,8 φορές το ΑΕΠ του, κατά τσσοντας τη μικρή ευρωπαϊκή χώρα πρώτη στην κατάταξη μεταξύ των 27 χωρών της Ε.Ε., με... μακρόν τον μεγαλύτερο τραπεζικό τομέα ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Το σχέδιο της Ευρωζώνης για την Κύπρο προβλέπει τη σταδιακή μείωση της βαρύτητας του τραπεζικού τομέα, που σήμερα είναι 7,4 φορές πάνω από το ΑΕΠ, στο μισό περίπου έως το 2018. Η απομύκλευση θα γίνει μέσω της μείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου, που σήμερα είναι 4,4 φορές το ΑΕΠ της χώρας, καθώς και της απομείωσης των υπόλοιπων στοιχείων του ενεργητικού των τραπεζών της. Η παράλληλη

μείωση της καταθετικής βάσης, που φθάνει σήμερα τα 68 δισ. ευρώ, είναι παράλληλη συνέπεια της σταδιακής απομύκλευσης του ενεργητικού και της συρρίκνωσης της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας.

Το ενεργητικό των τραπεζών του Μεγάλου Δουκάτου είναι 25,8 φορές το ΑΕΠ του, κατατάσσοντας τη μικρή ευρωπαϊκή χώρα στην κορυφή

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύει η Ο.Κ., το 2011, το ενεργητικό των τραπεζών στο Λουξεμβούργο, που αποτελεί πόλο έλξης μεγάλων επενδυτικών κεφαλαίων, αλλά και μικρότερων καταθετών, που βρήκαν ασφαλές καταφύγιο την περίοδο της κρίσης, ξεπερνά το 1,1 τρισ. ευρώ όταν το ΑΕΠ της χώρας είναι μόλις 42,6 δισ. ευρώ. Υψηλός είναι και ο δανεισμός σε σχέση με το ΑΕΠ, που διαμορφώθηκε το 2011 στα 469,1 δισ. ευρώ, υπερκαλύπτοντας κατά περίπου 10 φορές το ΑΕΠ της χώρας. Αντίστοιχη είναι η εικόνα

που προκύπτει για τη Μάλτα και την Ιρλανδία, που βρέθηκε άλλωστε στο επίκεντρο της κρίσης λόγω της απόλυτης εμμονής του τραπεζικού της τομέα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το ενεργητικό των τραπεζών της Μάλτας ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι ανάλογο με αυτό της Κύπρου, καθώς ανέρχεται σε 51,3 δισ. ευρώ, έναντι 6,5 δισ. που είναι το ΑΕΠ της χώρας. Λίγο υψηλότερα ανήλθε το ενεργητικό ως προς το ποσοστό του ΑΕΠ του τραπεζικού τομέα της Ιρλανδίας, που με βάση τα στοιχεία του 2011 αντιπροσωπεύει 8,2 φορές το εθνικό προϊόν. Υψηλά στην κατάταξη βρίσκονται επίσης η Μεγάλη Βρετανία με ενεργητικό 4,5 φορές το ΑΕΠ της χώρας, η Δανία με 4,7, η Γαλλία με 4,2 φορές, η Γερμανία με 3,2 φορές και η Ολλανδία με 4 φορές μεγαλύτερο ενεργητικό του τραπεζικού τομέα σε σχέση με το ΑΕΠ. Η Ελλάδα, παρά τους υψηλούς ρυθμούς ποσοτικών επεκτάσεων που είχαν ακολουθηθεί την τελευταία δεκαετία, βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο των 27 χωρών και το ενεργητικό του τραπεζικού της τομέα είναι 2,2 φορές πάνω από το ΑΕΠ ή 2,5 φορές με βάση τα στοιχεία του 2012, όταν ο μέσος όρος στο σύνολο της Ευρώπης είναι 3,3 φορές.

etortzi@katimerini.gr

Έκπληξη εκφράζουν οι τραπεζίτες για τη χιονοστιβάδα των γεγονότων

του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

«Μπλέξιμε». Με τη φράση αυτή, έμπειρο ανώτερο στέλεχος της κυπριακής τραπεζικής αγοράς αποτυπώνει στην «Κ» το κλίμα που επικρατεί στη «βαριά βιομηχανία» της χώρας. Η απόφαση του Ευρογρουπ να επιβάλει συμμετοχή των καταθετών στη χρηματοδότηση του προγράμματος διάσωσης της κυπριακής οικονομίας προκάλεσε έκπληξη στο τραπεζικό σύστημα, το οποίο είχε συμβιβαστεί με την ιδέα ότι το χειρότερο που μπορούσε να συμβεί ήταν η αύξηση των τόκων στις καταθέσεις και η εφαρμογή του Φόρου Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών.

Οι συνέπειες της απόφασης φάνηκαν τις επόμενες ώρες. Το Σάββατο ένας μικρός αριθμός υποκαταστημάτων συνεταιριστικών τραπεζών παρέμειναν ανοικτά και πολιορκήθηκαν από καταθέτες που ήθελαν πάραι τα χρήματά τους. Μέχρι το βράδυ της Καθαράς Δευτέρας, το αεροδρόμιο της Λάρνακας είχε γεμίσει από ιδιωτικά αεροσκάφη Ρώσων μεγιστάνων που κατήλθαν εσπευσμένα στην Κύπρο για να σπκώσουν τις καταθέσεις τους. Τα τελευταία 24ωρα οι κλιπείς από το εξωτερικό είναι συνεχείς και όλοι ζητούν τη μεταφορά κεφαλαίων. Υπάρχει μικρή τράπεζα που χάνει το 50% των καταθέσεών της.

Η παραδοχή του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Πανίκου Δημητριάδη, στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, ότι αναμένει εκροή καταθέσεων ύψους 7 δισ. ευρώ (το 10% των καταθέσεων στο σύστημα) μόλις ανοίξουν οι τράπεζες και η απειλή του Συνδέσμου Ξένων Τραπεζών (που αριθμεί 27 μέλη) να αποχωρήσει από τη χώρα, έρχονται να επισφραγίσουν τη βεβαιότητα της εγκώριας τραπεζικής αγοράς ότι η απόφαση του Ευρογρουπ αποτελεί την ταφόπλακα του οικονομικού μοντέλου της χώρας.

«Το 95% της ευμερίας της χώρας προέρχεται από τον τομέα της παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Από τι θα ζήσει η χώρα και πώς θα συντηρήσει τις υποδομές της; Από πού θα έχει έσοδα; Από το χαλλούμι, τις πατάτες και τον τουρσίμο; Το τσουνάμι είναι παιδική χαρά μπροστά στην καταστροφή που έρχεται», σημειώνει τραπεζίτης, μεταφέροντας την αγωνία που επικρατεί στον κλάδο.

Η αρχική απόφαση του Ευρογρουπ της 16ης Μαρτίου αναφέρει ότι η σημερινή εύθραυστη κατάσταση του κυπριακού

«Από κάθε άποψη, αυτό που έγινε δεν έχει ούτε τραπεζική, αλλά ούτε και οικονομική λογική», αναφέρουν τραπεζικές πηγές.

Η διαχείριση της κατάστασης στη Λαϊκή Τράπεζα αποτέλεσε από την πρώτη στιγμή το κλειδί για να υπάρξουν θετικές εξελίξεις στην κυπριακή οικονομία

χρηματοπιστωτικού τομέα θα αντιμετωπιστεί με την κατάλληλη συρρίκνωση, με τον εγκώριο τραπεζικό τομέα να περιορίζεται στον μέσο όρο της Ε.Ε. έως το 2018, εξασφαλίζοντας έτσι τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του και τη διαφύλαξη των καταθέσεων.

Το μέγεθος του κυπριακού τραπεζικού τομέα ξεπερνά κατά περίπου επτά φορές το ΑΕΠ της Κύπρου. Στα τέλη του 2012 οι καταθέσεις ανέρχονταν σε 70,151 δισ. ευρώ και τα δάνεια σε 53,936 δισ. ευρώ, σε μια οικονομία των 18 δισ. ευρώ. Η απόφαση του Ευρογρουπ σημαίνει ότι τα νούμερα αυτά πρέπει να πέσουν στο μισό μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, ώστε το μέγεθος του κυπριακού τραπεζικού τομέα να αντιστοιχεί στο 350% του ΑΕΠ, ποσοστό ίσο με τον μέσο όρο της Ευρώπης. Η ίδια απόφαση ζητεί την απόσπαση του ελληνικού δικτύου (με μέγεθος ίσο με το 120% του κυπριακού ΑΕΠ), πράγμα που τελικά έγινε, με καλύτερους όρους.

«Από κάθε άποψη, αυτό που έγινε δεν έχει ούτε τραπεζική, αλλά ούτε και οικονομική λογική», αναφέρουν τραπεζικές πηγές, οι οποίες ανησυχούν έντονα για τη διαχείριση της κατάστασης. «Η ζημιά

που έχει γίνει είναι μεγάλη», τονίζουν.

Η διαχείριση της κατάστασης στη Λαϊκή Τράπεζα αποτέλεσε από την πρώτη στιγμή το κλειδί για να υπάρξουν θετικές εξελίξεις στην κυπριακή οικονομία, μετά την απόρριψη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της αρχικής συμφωνίας με το Ευρογρουπ. Τη Λαϊκή προσέβαλε να πωληθεί σε Ρώσους επενδυτές ο υπουργός Οικονομικών, Μιχ. Σαρρής, και το οξύμμενο πρόβλημα ρευστότητας της τράπεζας —που έχανε συνεχώς καταθέσεις, ενώ είχε περισσότερα περιθώρια νέας άντλησης ρευστότητας από το ΕΛΑ— έφερε τελικά εκ νέου την κυπριακή κυβέρνηση ενώπιον της Τρόικας.

Το τηλεσίγραφο της ΕΚΤ, το πρωί της Πέμπτης, ότι σταματάει τη Δευτέρα το πρόγραμμα παροχής ρευστότητας στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα, ενεργοποίησε μια σειρά ραγδαίων εξελίξεων στη Λευκωσία. Μετά από έντονη φημολογία, που ήθελε τη Λαϊκή να κλείνει, κάτι που οδήγησε χιλιάδες πολίτες στα ΑΤΜ, και έπειτα από συσκέψη των πολιτικών αρχηγών στο Προεδρικό Μέγαρο, παρουσία του υπουργού συμβουλίου, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, Παν. Δημητριάδης, ανακοίνωσε ότι έγινε δεκτή η εισήγησή του για «κατεπείγουσα κατάθεση και άμεση ψήφιση σε νόμο, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με την εξιγίανση και ανάκαμψη του κυπριακού τραπεζικού συστήματος». Ο νόμος αυτός αφορά στην ουσία τη Λαϊκή και προβλέπει τον διαχωρισμό ενός προβληματικού τραπεζικού ιδρύματος σε «καλή» και «κακή» τράπεζα. Το τίμημα είναι βαρύ, καθώς διασφαλίζονται μόνο οι καταθέσεις έως 100.000 ευρώ.

ΑΠΟΕΛ Αυτοί που δίνουν την ώθηση

Αρκετοί παίκτες παρουσιάζουν το καλό αγωνιστικό τους πρόσωπο στην πιο κρίσιμη καμή του πρωταθλήματος. Σελ. 3

ΟΜΟΝΟΙΑ Δεν χάνουν την αισιοδοξία τους

Η οικονομική εκστρατεία της Ομόνοιας έχασε δυναμική, λόγω της κρίσης, αλλά ο κόσμος συνεχίζει να συνεισφέρει. Σελ. 3

FORMULA 1 Στη βράση της πιο καυτής μάχης

Ο Δημήτρης Γκόγκας αναλύει γιατί η Μαλαισία αποτελεί τη σκληρότερη δοκιμασία της χρονιάς για τα μονοθέσια, αλλά ιδιαίτερα για τους πιλότους. Σελ. 6

Χειρότερη σε όλα στον β' γύρο η Ανόρθωση

Πρωτική τάση σε όλους τους τομείς

Τον ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Την καθοδική πορεία της Ανόρθωσης στο πρωτάθλημα αποτυπώνουν τα στατιστικά στοιχεία της «Κυρίας», συγκρίνοντας τις επιδόσεις μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου. Τα ανεπιτυχή αποτελέσματα του τελευταίου ενάμιση

Τον τελευταίο ενάμιση μήνα η ομάδα της Αμμοχώστου μετρά μία νίκη, τρεις ισοπαλίες και μία ήττα

μήνα, στον οποίο η ομάδα της Αμμοχώστου μετρά μία νίκη, τρεις ισοπαλίες και μία ήττα σε πέντε ματς, έριξαν κατά πολύ όλες τις επιδόσεις της Ανόρθωσης. Στον πρώτο γύρο η ομάδα

της Αμμοχώστου πραγματοποίησε τρελή πορεία με έντεκα νίκες και δύο ισοπαλίες σε σύνολο δεκατριών αγώνων, μαζεύοντας 35 βαθμούς.

Με το ντέρμπι της ερχόμενης Κυριακής κόντρα στον ΑΠΟΕΛ να απομένει για την ολοκλήρωση του δεύτερου γύρου, η Ανόρθωση μάζεψε σε δώδεκα παιχνίδια 25 βαθμούς (εφτά νίκες, τέσσερις ισοπαλίες, μία ήττα), δέκα λιγότερους δηλαδή, και στην καλύτερη των περιπτώσεων θα είναι στο μείον εφτά σε σχέση με τον πρώτο γύρο.

Με το πέρας της 13ης αγωνιστικής, η Ανόρθωση, αφού κέρδισε στο ΓΣΠ τον ΑΠΟΕΛ με 0-1 κάρη στο γκολ του Γιαν Ρέζεκ, προηγείτο των γαλαζοκιτρίνων στη βαθμολογία με τέσσερις βαθμούς διαφορά. Εφόσον η «Κυρία» κερδίσει ξανά τον ΑΠΟΕΛ, θα είναι και πάλι στην κορυφή, υπερτερώντας όμως στην ισοβαθμία.

Με το ντέρμπι της ερχόμενης Κυριακής κόντρα στον ΑΠΟΕΛ να απομένει για την ολοκλήρωση του δεύτερου γύρου, η Ανόρθωση μάζεψε σε δώδεκα παιχνίδια 25 βαθμούς, δέκα λιγότερους δηλαδή, και στην καλύτερη των περιπτώσεων θα είναι στο μείον εφτά σε σχέση με τον πρώτο γύρο.

Κατέρρευσε η άμυνα

Η δραματική αλλαγή στην εικόνα της Ανόρθωσης αφορά τις αμυντικές της επιδόσεις. Σε ολόκληρο τον πρώτο γύρο η ομάδα του Ρόνι Λέβι δέχθηκε μόλις εφτά τέρματα, ενώ μόλις σε ένα (με την ΑΕΚ στο ΓΣΖ) η εστία της παραβιάστηκε πάνω από μία φορά. Σε εφτά από τα δεκατρία παιχνίδια του πρώτου γύρου η Ανόρθωση κράτησε ανέπαφη την εστία της. Το ίδιο καλή ήταν η αμυντική συμπεριφορά της ομάδας και στα πρώτα έξι παιχνίδια του δεύτερου γύρου, αφού τα δίχτυα της «Κυρίας» παραβιάστηκαν μόλις δύο φορές. Από τον αγώνα με τον Ολυμπιακό για την 20ή αγωνιστική και έπειτα, η αμυντική συμπεριφορά των κυανόλευκων άρχισε να θυμίζει παιδική χαρά. Σε έξι ματς πρωταθλήματος δέ-

Α' ΓΥΡΟΣ	Β' ΓΥΡΟΣ
35	25
30	27
7	13
ΣΚΟΡΕΡ	
10	3
9	5
3	4
2	4
2	1
1	
1	
1	9
	1

Από αγώνα με τον Ολυμπιακό για την 20ή αγωνιστική και έπειτα, η αμυντική συμπεριφορά των κυανόλευκων άρχισε να θυμίζει παιδική χαρά

χθηκε δέκα γκολ και το παθητικό τερμάτων στον δεύτερο γύρο ανέβηκε στα δεκατρία, ενώ μόλις σε τέσσερις αναμετρήσεις διατήρησε το μηδέν παθητικό. Η εστία της Ανόρθωσης παραβιάστηκε στα τελευταία εννέα ματς σε πρωτάθλημα και κύπελλο, δεχόμενη συνολικά 17 τέρματα σε 810 αγωνιστικά λεπτά.

Τα αίτια της κατάρρευσης της αμυντικής γραμμής, που αποτέλεσε σημαντικό στοιχείο στην πρωταγωνιστική πορεία της «Κυρίας», έγκεινται σε τρία στοιχεία:

1 Στον τραυματισμό του Μάθιου Βαλβέρδε, ο οποίος στη διάρκεια του πρώτου γύρου θύμισε εποχές Αριάν Μπεκιά. Ο Χρίστος Μάστρου έδωσε τα πάντα για να αντικαταστήσει επάξια τον Γάλλο την περίοδο που απουσίασε, και τα κατάφερε σε μεγάλο βαθμό, ενώ ο Βαλβέρδε στην επιστροφή του δείχνει επηρεασμένος από την εγχείρηση στον ώμο.

2 Μόλις δύο ενεννιάλεπτα στον δεύτερο γύρο αγωνίστηκε ο Πάουλο Ζορζ. Ο Πορτογάλος, που αποκτήθηκε ως ο ηγέτης στα μετόπισθεν της «Κυρίας», επιλέγεται τρεις φορές για το αρχικό σχήμα, όμως αποβλήθηκε λίγο πριν από το τέλος του πρώτου ημιγύρου με τον Απόλλωνα. Τιμωρία, τραυματισμοί και αγωνιστική κάμψη, κράτησαν εκτός ενδεκάδας τον Πορτογάλο

αμυντικό, γεγονός που επηρέασε την αμυντική συμπεριφορά της Ανόρθωσης, η οποία έχασε την ηρεμία και την αυτοσυγκέντρωσή της. Η παρατεταμένη απουσία του Ζορζ στοιχίσει και στον Μπράνκο Ίλιτς, τον κορυφαίο αμυντικό φέτος των κυανόλευκων, ο οποίος όμως για διάστημα ενός μήνα έδειχνε να τα έχει χαμένα.

3 Τρεις μεταγραφικές προσθήκες με στόχο την ενίσχυση της άμυνας έκανε η Ανόρθωση τον Ιανουάριο. Γκάλαμαζ, Ντουάρτε και Αβραάμ, περισσότερο χάλασαν την ομοιογένεια παρά βοήθησαν. Ντουάρτε και Αβραάμ είναι επιθετικά μπακ με αδυναμίες στα ανασταλτικά τους καθήκοντα, κάτι που στοιχίσει βαθμολογικά στην Ανόρθωση. Ο Γκάλαμαζ έχει ως ατού την ικανότητα στον αέρα. Χωρίς να εννοούμε πως η μεταγραφή του Ρουμάνου είναι αποτυχημένη - αυτό θα το καθορίσει ο χρόνος -, από τα τέσσερα παιχνίδια που έπαιξε ως βασικός, στα τρία η «Κυρία» δέχθηκε τέρμα από σημειμένες φάσεις.

Σε ολόκληρο τον πρώτο γύρο η ομάδα του Ρόνι Λέβι δέχθηκε μόλις εφτά τέρματα, ενώ το ίδιο καλή ήταν η αμυντική συμπεριφορά στα πρώτα έξι παιχνίδια του δεύτερου γύρου, αφού τα δίχτυα της «Κυρίας» παραβιάστηκαν μόλις δύο φορές. Από την 20ή αγωνιστική και έπειτα δέχθηκε δέκα γκολ.

Από τον Ρέζεκ στον Ιτζχάκι

Ελαφρώς πιο παραγωγική ήταν η επιθετική γραμμή της Ανόρθωσης στον πρώτο γύρο. Η «Κυρία» σημείωσε 30 τέρματα, ενώ στον δεύτερο γύρο, με ένα παιχνίδι να απομένει, το κοντέρ γράφει 27 γκολ ενεργητικό. Η διαφορά είναι ελάχιστη, όμως η διαφοροποίηση αφορά την αποτελεσματικότητα της επίθεσης και την αξιοποίηση των ευκαιριών. Οι επιθετικοί της Ανόρθωσης στο πρώτο μισό της σεζόν «σκότωναν» τον αντίπαλο στην παρακμή ευκαιρία που τους παρουσιάζονταν και χωρίς η ομάδα να «παράγει» πολλές ευκαιρίες κέρδιζε τους αγώνες. Το στοιχείο αυτό όχι μόνο χάθηκε στη συνέχεια, αλλά πλέον η ομάδα της Αμμοχώστου κερδίζει Όσκαρ αστοχίας και ατυχίας, καθώς σε ουκ ολίγα παιχνίδια σπατάλησε πολλές κλασικές ευκαιρίες, γεγονός που επέφερε βαθμολογικό κόστος.

Στον πίνακα των σκόρερ ραβδαίει είναι οι αλλαγές μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα των Γιαν Ρέζεκ και Μπράνκο Ιτζχάκι. Η πορεία των δύο επιθετικών της Ανόρθωσης είναι εκ διαμέτρου αντίθετη. Ο Τσέκος ήταν το πρώτο «βιολί» της «Κυρίας» στο πρώτο μισό του πρωταθλήματος, επιτυγχάνοντας δέκα τέρματα. Οι επιδόσεις του Ρέζεκ έπασαν κατακόρυφα στον δεύτερο γύρο, στον οποίο πέτυχε εννέα τέρματα, οκτώ περισσότερα από το πρώτο μισό του πρωταθλήματος. Πρώτος σκόρερ της Ανόρθωσης αλλά και του πρωταθλήματος με δεκατέσσερα τέρματα είναι ο Τζουλιάνο Σπαντάτσιο, ο οποίος, αν καταφέρει στο τέλος να πάρει το χρυσό παπούτσι, θα είναι ο πρώτος μέσος που το επιτυγχάνει την τελευταία δεκαετία. Οι επιδόσεις του Βραζιλιάνου έπασαν στον δεύτερο γύρο, αφού πέτυχε πέντε γκολ, εκ των οποίων τα τρία με πέναλτι. Στα ίδια επίπεδα κυμαίνεται η παραγωγικότητα του Γιάννη Οκκά στους δύο γύρους, ενώ ελαφρώς αποδοτικότερος είναι στον δεύτερο γύρο ο Ρικάρντο Λαβόρδε. Στον πρώτο γύρο σκόραραν και οι έξι επιθετικογενείς ποδοσφαιριστές που διαθέτει στο ρόστερ της Ανόρθωση, με τον Εβάρτο Ρονκάτο να είναι ο μοναδικός που δεν το κατάφερε στο δεύτερο μισό του μαραθωνίου. Στα αξιοσημείωτα είναι πως στον δεύτερο γύρο δεν σκόραρε κανένας μεσοαμυντικός ποδοσφαιριστής, γεγονός που δείχνει αδυναμία στις σημειμένες φάσεις, όταν προωθούνται οι ψηλόσωμοι αμυντικοί. Μπράνκο Ίλιτς και Γουίλιαμ Μπιαβεντούρα είχαν δίχτυα στον πρώτο γύρο, ενώ ο Μόσε Οχαγιόν είναι ο μοναδικός που προστέθηκε στη λίστα των σκόρερ στον δεύτερο γύρο. Συνολικά δέκα ποδοσφαιριστές της Ανόρθωσης χρίστηκαν σκόρερ στο φετινό πρωτάθλημα.

Περνάει τα κριτήρια

Το χέρι στην τσέπη θα βάλουν ξανά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ώστε η Ανόρθωση να βρει το ποσό του μισού εκατομμυρίου για να περάσει με επιτυχία τα κριτήρια Μαρτίου. Η «Κυρία» καλείται να εκπληρώσει υποχρεώσεις προς κοινωνικές ασφαλίσεις, φόρο εισοδήματος και πρώην ποδοσφαιριστές. Οι παλιές αμαρτίες ταλανίζουν τη διοίκηση της Ανόρθωσης, η οποία θα βρει μπροστά της και άλλα εμπόδια στα κριτήρια Ιουνίου, αφού θα προκύψουν νέα προβλήματα με πρώην ποδοσφαιριστές που προέφυγαν στα αρμόδια όργανα της ΦΙΦΑ, διεκδικώντας δεδουλευμένα. Με την κάνουλα των εσόδων να κλείνει εντελώς, η κατάκτηση του πρωταθλήματος και η προοπτική συμμετοχής στους ομίλους του Ταμπίνος Λιγκ μοιάζει ως η μοναδική λύση επιβίωσης.

Οι ανεβασμένοι που σπρώχνουν τον ΑΠΟΕΛ

Αρκετοί παίκτες των γαλαζοκίτρινων παρουσιάζουν το καλό αγωνιστικό τους πρόσωπο στην πιο κρίσιμη καμπή του πρωταθλήματος

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Είναι δεδομένο ότι η φετινή χρονιά είναι πολύ περίεργη για τον ΑΠΟΕΛ. Οι αλλαγές του καλοκαιριού έφεραν νέα πρόσωπα στην ομάδα και ήταν δύσκολο να δέσει η ομάδα. Το ευτύχημα για τους γαλαζοκίτρινους είναι ότι στην πιο κρίσιμη καμπή του πρωταθλήματος εμφανίζονται το καλύτερό τους αγωνιστικό πρόσωπο – αν και ακόμη απέχουν κατά πολύ από τις απαιτήσεις. Το να βγάλεις από όλους τους ποδοσφαιριστές μίας ομάδας το φουλ της απόδοσής τους σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς είναι κάτι πολύ δύσκολο. Ευχαριστημένους θα πρέπει να είσαι όταν το ντεφορμάριασμα, κυρίως των βασικών παικτών, δεν είναι μαζικό. Στο μεγαλύτερο διάστημα του πρωταθλήματος ήταν δύσκολο να βρεις

Οι Μπόρδα και Κλουκόφσκι πετυχαίνουν να παραμένουν στις επάλξεις για τον ΑΠΟΕΛ, παρά την έντονη αμφισβήτηση

ποδοσφαιριστή στην ομάδα της Λευκωσίας που ήταν σε αρκετά ψηλά επίπεδα απόδοσης. Τα πράγματα έγιναν καλύτερα με το πέρασμα των αγωνιστικών υποχρεώσεων και δη για το πρωτάθλημα, που παρέμεινε από τις 23 Ιανουαρίου –όποτε και αποκλείστηκε από το κύπελλο– ως ο μοναδικός φετινός επικτός στόχος. Μπαίνοντας πλέον στην τελική ευθεία του πρωταθλήματος, παίρνοντας τις ατομικές επιδόσεις του κάθε ποδοσφαιριστή, βγάζουμε το συμπέρασμα ότι ο ΑΠΟΕΛ βρίσκεται στην καλύτερη του φάση στην τρέχουσα σεζόν.

Οι σταθεροί Μαντούκα - Μοράις

Αν πρέπει να ξεχωρίσουμε έναν από τους παίκτες που κρατούνται σταθερά στη λίστα με τους διακριθέντες, αυτός είναι ο Γκουστάβο Μαντούκα. Ο Βραζιλιάνος σε ορισμένα παιχνίδια πάλευε μονάχος του, ενώ έδωσε και πολύτιμες βοήθειες για κάποιο διάστημα ως επιθετικός κορυφής όταν υπήρχε έλλειψη άλλων επιλογών. Κάποια κακά διαστήματα ήταν όταν χρησιμοποιήτο

στη δεξιά πτέρυγα της επιθετικής γραμμής. Στα ίδια επίπεδα κινείται και ο Νούντο Μοράις. Ο Πορτογάλος μπήκε στην ενδεκάδα στην 4η αγωνιστική, αφού προηγουμένως κουβαλούσε τιμωρία από την περσινή χρονιά, και από τότε δεν βγήκε από το γήπεδο, παρά μόνο στην 25η αγωνιστική λόγω του ότι συμπλήρωσε κίτρινες κάρτες. Ακούραστο εργαλείο, διανύει ακόμη μια καλή χρονιά στους γαλαζοκίτρινους, με σημαντική βελτίωση και στα αμυντικά του καθήκοντα – φάνηκε στις περιπτώσεις που έπαιξε στο κέντρο της άμυνας. Στην ίδια κατηγορία μπορούν να ενταχθούν και οι Έλιο Πίντο και Αλέξανδρος Τζιόλης, οι οποίοι επίσης κάνουν καλή χρονιά σε γενικές γραμμές.

Παλιές (καλές) αξίες

Είναι αλήθεια ότι παρασυρμένοι και από τη γενικότερη μετριότητα της ομάδας, οι Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης και Νεκτάριος Αλεξάνδρου δεν βοήθησαν αρκετά τον ΑΠΟΕΛ. Στα τελευταία παιχνίδια οι δύο διεθνείς ποδοσφαιριστές εμφανίζονται αρκετά αλλαγμένοι προς το καλύτερο. Ο πρώτος έδειξε απίστευτο πάθος στα λίγα λεπτά που χρησιμοποιήθηκε ως αλλαγή στο ματς με την ΑΕΛ (24η αγων.), ενώ στο τελευταίο παιχνίδι με την Πάφο ήταν ο καλύτερος του γηπέδου με δύο ασίστ και δύο τέρματα. «Από τον καιρό που ήταν μακρυμάλλης είχα να τον δω να βγάζει τέτοιο πάθος», ακούσαμε φίλο του ΑΠΟΕΛ να λέει μετά το εν λόγω ματς. Όσον αφορά στον Αλεξάνδρου, το δικό του ανέβασμα χρονολογείται από τις αρχές Φεβρουαρίου, οπότε ουσιαστικά ξεκίνησε και το αήπτιο σερί των γαλαζοκίτρινων, που αυτή τη στιγμή μετρούν επτά συνεχόμενα νικηφόρα αποτελέσματα. Τον Μάρτιο, που από πλευράς αγωνιστικής κατάστασης ήταν ο καλύτερος μήνας για τους γαλαζοκίτρινους, ανεβασμένοι είναι και ο Άνθος Σολωμού, παίζοντας στη δεξιά πλευρά, είτε στην άμυνα είτε στην επιθεση.

Ο σκόρερ Ντουντού Μπιτόν

Όταν σε έξι παιχνίδια κατάφερε να σημειώσει, ήδη, πέντε γκολ, αντιλαμβάνεται κανείς πόσο απαραίτητος έγινε ο Μπιτόν για το πλάνο του Ιβάν Γιόβανović, με μόλις τρεις μήνες παρου-

Στα καλύτερά του είναι το τελευταίο διάστημα ο Χαραλαμπίδης, ενώ ο Πίντο παραμένει σε σταθερά καλά επίπεδα.

σία στον Αρχάγγελο. Ο Ισραηλινός τεχνικός ήρθε για να λύσει το πρόβλημα με τον επιθετικό κορυφής και τα πηγαίνει περίφημα, καλύπτοντας και το κενό του Αντόρνο, που ήταν η μόνη

πηγή σκοραρίσματος, προτού τραυματιστεί. Σημαντική βελτίωση παιχνίδι με παιχνίδι παρουσιάζει και το άλλο μεταγραφικό απόκτημα του Ιανουαρίου, Μικέλ Μπέκμαν, ο οποίος έχει

«καπαρώσει» πλέον μία θέση στην αρχική ενδεκάδα.

Οι αμφισβητούμενοι

Κακά τα ψέματα, οι προσθήκες των

Αρίθ Μπόρδα και Μάικλ Κλουκόφσκι το περασμένο καλοκαίρι δεν άρεσαν σε αρκετούς στο οικοδόμημα. Οι δύο ποδοσφαιριστές όμως πετυχαίνουν να παραμένουν στις επάλξεις για τον ΑΠΟΕΛ. Ο πρώτος έχει καθιερωθεί στο κέντρο της άμυνας, ενώ με τους Ολιβέρα και Καρυπίδη στο πλευρό του εμφανίζεται σαφώς καλύτερος σε σχέση με την περίοδο που αγωνιζόταν διδύμο μαζί με τον Ζουέλα. Στα πάνω του είναι το τελευταίο διάστημα και ο Μάικλ Κλουκόφσκι. Μπορεί να μην είναι ο σούπερ παίκτης, όμως παρουσιάζει σημαντική βελτίωση στα τελευταία παιχνίδια. Πάντως, δεν είναι τυχαίο ότι η αμυντική γραμμή των γαλαζοκίτρινων παρουσιάζει καλύτερο πρόσωπο από την ημέρα της επιστροφής του Ολιβέρα.

Πολύ πίσω ο Μπενασούρ

Στην κατηγορία των ποδοσφαιριστών που δεν βρίσκονται στα καλύτερά τους, η πρώτη θέση δίνεται στον Σελίμ Μπενασούρ. Έναν παίκτη στον οποίο ο Ιβάν Γιόβανović στηρίζει πολλά στην επιθετική ανάπτυξη της ομάδας. Στο παιχνίδι με τον Εθνικό (22η αγων.) ο Τυνησίος έκανε πολλές άστοχες μπαλιές προς τον προωθημένο επιθετικό, έτσι αναπόφευκτα έγινε αλλαγή στο ημίχρονο. Από τότε, δεν ξαναπήρε χρόνο συμμετοχής στα παιχνίδια με ΑΕΚ (23η αγων., εκτός), ΑΕΛ (24η αγων., εντός) και Πάφο (25η αγων., εντός). Ρόλο στον «παραγκωνισμό» παίζει και η καλή παρουσία του Μικέλ Μπέκμαν. Μακριά από τον καλό του εαυτό είναι και ο Στάθης Αλωνίτης, ο οποίος για διάφορους λόγους, μετά το πολύ καλό του ξεκίνημα με τη φανέλα του ΑΠΟΕΛ, στη συνέχεια, εξαιτίας και ενός τραυματισμού, έμεινε πολύ πίσω. Η επανεμφάνισή του στο ματς με την Πάφο –έσω και ως αλλαγή– αποτελεί θετική εξέλιξη, αφού ο διεθνής ποδοσφαιριστής αποτελεί βασική μονάδα στο πλάνο του Σέρβου τεχνικού. Μία διαφορετική περίπτωση είναι ο Χρήστος Καρυπίδης. Ο Έλληνας διεθνής ήταν από τις πετυχημένες μεταγραφές της ομάδας της Λευκωσίας και εκ των κορυφαίων. Σταδιακά επανέρχεται, έγραψε 90λεπτο με την Πάφο –όπου φυσικά δεν χρειάστηκε να κάνει μεγάλο παιχνίδι– και θεωρείται ότι οι γαλαζοκίτρινοι με αυτή την «προσθήκη» δυναμώνουν ακόμη περισσότερο την αμυντική τους γραμμή.

Δεν χάνουν την αισιοδοξία τους στην Ομόνοια

Η οικονομική εκστρατεία έχασε δυναμική, αλλά ο κόσμος συνεχίζει να συνεισφέρει

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΙΑΔΟΥΣ

Μέσα σε μια εβδομάδα οικονομικής εκστρατείας, η Ομόνοια ανακοίνωσε την Παρασκευή 15 Μαρτίου ότι είχε καταφέρει να μαζέψει 1 εκατομμύριο ευρώ, μέσα από τις πωλήσεις των εισιτηρίων διαρκείας και τις εισφορές. Το κλίμα στο «τριφύλλι», σε συνάρτηση με τις θετικές εμφανίσεις της ομάδας στο γήπεδο, ήταν εξαιρετικό, αφού τα τότε δεδομένα έδειχναν ότι τα κριτήρια

Από το 1,3 εκατομμύριο ευρώ που είχε μαζευτεί, μόλις τα μισά από τα χρήματα αυτά βρίσκονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς, τα υπόλοιπα ήδη αξιοποιήθηκαν

Μαρτίου θα ξεπερνούνταν, παρά το γεγονός ότι ο πήχης είχε τεθεί αρκετά ψηλά, στα 4 εκατομμύρια ευρώ.

Η τεράστια αβεβαιότητα, όμως, που προκλήθηκε στην κυπριακή κοινωνία μετά την απόφαση του Eurogroup τα Ξημερώματα του Σαββάτου (16/03) και η κρίση που κτύπησε απότομα και αμείλιχτα τους Κύπριους, επηρέασαν, όπως ήταν λογικό, και την προσπάθεια που κάνει η Ομόνοια για οικονομική σωτηρία. Την τελευταία εβδομάδα μαζεύτηκαν 300.000 ευρώ, ενώ οι πωλήσεις

των διαρκείας και οι εισφορές μειώθηκαν αρκετά σε σύγκριση με το πρώτο επτάημερο. Άλλωστε, με τις τράπεζες κλειστές, διακόπηκε απότομα η ροή χρημάτων από εισφορές φιλάθλων. Παρά τα εμπόδια, όμως, στο «τριφύλλι» δεν χάνουν την αισιοδοξία τους και θεωρούν ότι είναι ακόμη εφικτό στο τέλος της ημέρας να καταφέρουν να μαζέψουν ένα αρκετό σημαντικό χρηματικό ποσό. Την ίδια στιγμή, στην Ομόνοια βλέπουν ότι η οικονομική κρίση θα αναγκάσει τις υπόλοιπες ομάδες να αναδιπλωθούν άμεσα και να ριξουν τους προϋπολογισμούς τους μέχρι και κατά 50%, κάτι που σημαίνει ότι η ομάδα δεν θα τεθεί εκτός διεκδικήσιμων τίτλων τα επόμενα χρόνια, παρά το αναγκαστικό μνημόνιο στο οποίο θα μπει.

«Είναι τρελό»

Τις πρώτες μέρες της εκστρατείας, η Ομόνοια αναρτούσε στην επίσημη ιστοσελίδα της κάθε μέρα γύρω στα 50 άτομα που πρόσφεραν μίνιμουμ χιλιά ευρώ για τη σωτηρία του σωματίου, ενώ οι φιλάθλοι του «τριφύλλου» έκαναν ουρές στους τόπους προπώλησης των διαρκείας. Όπως είναι λογικό, αυτά τα νοήματα μειώθηκαν την τελευταία εβδομάδα, αφού η κυπριακή κοινωνία κοιτάζει πρώτα πώς θα ξεπεράσει τις δυσκολίες που θα έρθουν.

Παρ' όλα αυτά, οι Ομονοιάτες δεν έχουν σταματήσει να προσφέρουν στην ομάδα τους. «Αν και μειωμένοι

Την τελευταία εβδομάδα μαζεύτηκαν 300.000 ευρώ, ενώ οι πωλήσεις των διαρκείας και οι εισφορές μειώθηκαν αρκετά σε σύγκριση με το πρώτο επτάημερο.

οι αριθμοί, συνεχίζουν να έρχονται οι εισφορές των χιλίων ευρώ, ενώ πουλάμε και 70 διαρκείας την ημέρα. Είναι πραγματικά κάτι τρελό», είπε χαρακτηριστικά στέλεχος της Ομόνοιας στην «Καθημερινή».

Η συνέχεια

«Είμαστε στο 1,3 εκατομμύριο και μας υπολείπονται 2,7 για να μπορούμε να περάσουμε τα κριτήρια», λέει στην «Κ» το στέλεχος της Ομόνοιας. Οι πράσινοι έχουν μέχρι τις 31 Μαρτίου να μαζέψουν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα, αφού μέχρι στιγμής δεν είχε εγκριθεί η αναβολή του κλεισίματος του φακέλου για τον έλεγχο των κρι-

τηρίων της UEFA, που ζήτησε η ΚΟΠ από την ευρωπαϊκή ομοσπονδία, λόγω της δυσάρεστης κατάστασης στο νησί μας. «Η άσχημη κατάσταση διέκοψε απότομα τη μεγάλη δυναμική που είχαμε και ώσπου να ξεκαθαρίσει η εικόνα, φαίνεται ότι θα συνεχίσει να την επηρεάζει. Ο κόσμος ανησυχεί και είναι λογικό. Αλλά παρ' όλα αυτά συνεχίζουμε την προσπάθεια, η κινητοποίηση δεν έχει μειωθεί, γίνονται παγκύπριες συγκεντρώσεις, όπου μαζεύονται χιλιάδες ευρώ και υπάρχουν αρκετές εκδηλώσεις που είναι προγραμματισμένες, όπως η Fan Day στο "Ήλιος Πούλλος"», μας είπε άλλη πηγή από την Ομόνοια.

Κρίσιμη για τη συνέχεια θα είναι η πιθανή αναβολή του ελέγχου των κριτηρίων που θα δώσει η UEFA προς τις κυπριακές ομάδες. Αν και μέχρι την Παρασκευή δεν είχε εγκριθεί η αναβολή, αν αυτή έρθει θα δώσει επιπλέον δύο εβδομάδες στις ομάδες για να μαζέψουν χρήματα και να προχωρήσουν σε περισσότερους διακανονισμούς. Όμως από τη στιγμή που δεν έχει δοθεί επίσημα η έγκριση για αναβολή, στην Ομόνοια εργάζονται με ορίζοντα την 31η Μαρτίου.

Πόσα λεφτά κάνει

Αν και συνεχώς τα δεδομένα αλλάζουν και κανείς δεν ήταν σίγουρος

για το τι θα ίσχυε σε ό,τι αφορά το κούρεμα των καταθέσεων, εντούτοις η Ομόνοια δεν πρόκειται να χάσει πολλά λεφτά. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι από το 1,3 εκατομμύριο ευρώ που είχε μαζευτεί, μόλις τα μισά από τα χρήματα αυτά βρίσκονται σήμερα σε λογαριασμούς διαφόρων τραπεζών. Τα υπόλοιπα είχαν ήδη αξιοποιηθεί σε πληρωμές των οφειλόμενων προς τους ποδοσφαιριστές και το προσωπικό, καθώς και σε διακανονισμούς.

Όσον αφορά τη Λαϊκή Τράπεζα, η Ομόνοια διαθέτει καταθέσεις στο συγκεκριμένο τραπεζικό ίδρυμα, αλλά κάτω του ορίου των 100.000 ευρώ.

www.24sports.com.cy

Η Νο 1 ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

24SPORTS

Αναζητώντας το νέο αίμα

Πώς επηρεάζουν την ΑΕΛ οι επικείμενες αλλαγές που εισάγει η ΚΟΠ στη στελέχωση των ρόστερ - Ποιοι ξεχωρίζουν από τους νεαρούς

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Αλλάζει η Κύπρος, αλλάζει η οικονομία της, δεν υπάρχει άλλη επιλογή από το να αλλάξει και ο ποδοσφαιρικός χάρτης. Ήδη η Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία κατευθυνόμενη προς τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν αποφάσισε όπως διαφοροποιήσει τα δεδομένα που αφορούν την εγγραφή των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών στον Κατάλογο Α. Με βάση τα νέα δεδομένα οι ομάδες διακρίνονται από τη σεζόν 2014-15 να εγγραφούν στη λίστα των επαγγελματιών 15 ξένους-κοινοτικούς ποδοσφαιριστές δύο δηλαδή λιγότερους σε σχέση με τη παρούσα κατάσταση.

Από και πέρα, η «μπτέρα» Ομοσπονδία αναγκάζει τις ομάδες να διαθέτουν στις τάξεις τους δέκα γηγενείς ποδοσφαιριστές εκ των οποίων οι πέντε επιβάλλεται να προέρχονται από τις ακαδημίες της ομάδας.

Συμβαδίζοντας με την απόφαση της ΚΟΠ αλλά και με τα νέα οικονομικά δεδομένα που προέκυψαν από την κρίση των τελευταίων ημερών οι άνθρωποι της ΑΕΛ στρέφουν τη προσοχή τους πα στη διαμόρφωση της κατάστασης. Όπως πληροφορείται η «Κ», το επόμενο χρονικό διάστημα οι συναντήσεις των Ρούι Ζούνιορ και Ζόρζε Κόστα με τον υπεύθυνο ακαδημιών Διονύση Διονυσίου αναμένεται να πυκνώσουν, αφού σκοπός των υπευθύνων είναι η εκμετάλλευση του ανθρώπινου υλικού που υπάρχουν στις μικρές ομάδες της ΑΕΛ.

Επιπλέον η εφημερίδα μας βρίσκεται σε θέση να γνωρίζει την πρόθεση των Λεμεσιανών να εκμεταλλευτούν το παραθυρικό των νέων κανονισμών της ΚΟΠ φέρνοντας στην Κύπρο ποδοσφαιριστές απ' όλο τον κόσμο, η ηλικία των οποίων δεν ξεπερνά τα 18 χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι οι παίκτες που θα έρθουν από ομάδες του εξωτερικού θα μπορούν, αφού πρώτα εγγραφούν στα μητρώα της ΚΟΠ πριν από τα 18 τους χρόνια, να συνεχίσουν να αγωνίζονται στην ΑΕΛ ως γηγενείς ποδοσφαιριστές.

Φεύγουν δύο ξένοι - δύο Κύπριοι

Για να γίνουμε κάπως πιο κατανοητοί ως προς τον σχεδιασμό του ρόστερ της σεζόν 2014-15, εάν λάβουμε υπόψη την τροποποίηση της Ομοσπονδίας σε σχέση με τα ισχύοντα δεδομένα

Τη σεζόν 2014-15 η διοίκηση της ΑΕΛ θα είναι αναγκασμένη να αποδεσμεύσει δύο από τους 17 ξένους-κοινοτικούς, όπως επίσης και δύο Κύπριους ποδοσφαιριστές.

που αφορούν το ρόστερ η διοίκηση θα είναι αναγκασμένη να αποδεσμεύσει δύο από τους 17 ξένους-κοινοτικούς ποδοσφαιριστές που διαθέτει όπως επίσης και δύο Κύπριους ποδοσφαιριστές. Η ΑΕΛ στην παρούσα φάση έχει στις τάξεις της έξι παίκτες (Νικολάου, Κωνσταντίνου, Τσιτάκας, Πάρπας, Κρίστιν Θεοφίλου, Ελευθερίου) οι οποίοι κανένας εξ αυτών δεν προέρχεται από τις ακαδημίες της ομάδας συνεπώς με τους νέους κανόνες θα πρέπει να αποδεσμεύσει τουλάχιστον δύο.

«Υπάρχει υλικό και δυναμική»

«Στον κατάλογο «Α» θα πρέπει απαραίτητα να εγγραφονται και τουλάχιστον δέκα (10) ποδοσφαιριστές που κατά το 18ο έτος της ηλικίας τους ήταν εγγεγραμμένοι ως ποδοσφαιριστές στο αρχείο ποδοσφαιριστών της ΚΟΠ.

Από τους δέκα (10) αυτούς ποδο-

Η ΑΕΛ διαθέτει έξι Κύπριους, εκ των οποίων κανείς δεν προέρχεται από τις ακαδημίες

σφαιριστές θα πρέπει τουλάχιστον οι πέντε (5) να προέρχονται από την Ακαδημία της ομάδας που θα τους δηλώνει στον κατάλογο» αναφέρει η ανακοίνωση της Ομοσπονδίας θέτοντας τον ποδοσφαιρικό χάρτη σε διαφορετικά δεδομένα. Οι άνθρωποι της ΑΕΛ όπως και των υπολοίπων ομάδων δεν έχουν άλλη επιλογή από το να στρέψουν την προσοχή τους στα νεαρά παιδιά που μεγαλώνουν ποδοσφαιρικά στις ακαδημίες. Η «Κ» ήρθε σε επικοινωνία με τον υπεύθυνο ακαδημιών, Διονύση Διονυσίου που μεταξύ άλλων

υπήρξε στέλεχος του τεχνικού τιμ που πήρε το πρωτάθλημα με την πρώτη ομάδα τη περσινή χρονιά:

«Όπως όλοι γνωρίζετε, οι ποδοσφαιρικές ακαδημίες της ΑΕΛ θεωρούνταν από τις πιο παραγωγικές στο ποδοσφαιρικό κόσμο του νησιού. Από τις ακαδημίες της ΑΕΛ τροφοδοτήθηκε το κυπριακό ποδόσφαιρο πολλάκις και θα μου ήταν δύσκολο να αρχίσω 'α να φέρω ονόματα, γιατί είναι σίγουρο ότι θ' αφήσω πολλούς πίσω. Όπως και να 'χει και οι ακαδημίες μας, πέρασαν κάποια κρίση ελέω και της ξενομανίας που επικράτησε στον χώρο. Πλέον είμαι πεπεισμένος ότι τα φτωχιά μας είναι στελεχωμένα από πλούσιο ταλέντο και μεγάλη δυναμική» αναφέρει ο προπονητής των ακαδημιών οι συναντήσεις του οποίου με τον Ζόρζε Κόστα και τον τεχνικό διευθυντή Ρούι Ζούνιορ αναμένεται να πυκνώσουν το προσεχές

διάστημα. Ήδη με την πρώτη ομάδα προπονούνται εδώ και καιρό δύο ταλαντούχοι παίκτες, ενώ από την επόμενη σεζόν ο αριθμός των μελών της ακαδημίας αναμένεται να αυξηθεί.

Οι μικροί

Από πέρσι, υπό την εποπτεία του Πάμπου Χριστοδούλου ανέβηκαν με την πρώτη ομάδα δύο νεαροί ποδοσφαιριστές οι οποίοι ακόμη και φέτος αποτελούν μέλη του ρόστερ. Πρόκειται για το 19χρονο Αντρέα Κυριάκου και το 18χρονο πορτιέρο Άγγελο Γεωργίου. Αμφότεροι έχουν ακολουθήσει την προετοιμασία και οι ειδικοί έχουν να λένε τα καλύτερα λόγια για τις ικανότητές τους. Την πορεία του 19χρονου κεντρικού αμυντικού όπως και του Γεωργίου αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλοι παίκτες από τις ακαδημίες ανάλογα με την εξέλιξη που θα έχουν

στην αγωνιστική τους παρουσία και αφού περάσουν από εξετάσεις από τους υπευθύνους της πρώτης ομάδας.

Ανάμεσα στις μονάδες που διαθέτουν οι μικρότερες ομάδες της ΑΕΛ ξεχωρίζουν συγκεκριμένα ονόματα η πορεία των οποίων θα κριθεί τα επόμενα χρόνια. Απ' αυτούς που γεννήθηκαν το 1994 εκτός από τον Αντρέα Κυριάκου, που αναφέραμε πιο πάνω, υπάρχουν επίσης ο πολυσύνθετος μέσος Αντρέας Χρήστου, ο κεντρικός χαφ Νταβίντ Νεοφύτου, το δεξί μπακ Αντώνης Πιτσιλάς και το αριστερό χαφ Νικόλας Κωνσταντίνου. Ένα χρόνο μικρότεροι, μόλις 18 χρονών, είναι ο Άγγελος Γεωργίου και το δεξί χαφ Γιώργος Κωνσταντινίδης. Οι νέοι αυτοί, που δείχνουν να έχουν ικανότητες για να παίξουν στην πρώτη ομάδα φτάνει ακόμη και στις ηλικίες των δεκαεξάρχων, γεννημένοι το 1997. Στην κατηγορία αυτή συγκαταλόγεται ο Άνθιμος Ιωάννου που κινείται στον χώρο της μεσοίας γραμμής και ο επίσης μέσος Λευτέρης Ελευθερίου.

Ανάμεσα στις υποχρεώσεις που θα έχουν οι υπεύθυνοι για την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων των μελών από τις μικρές ομάδες θα είναι επίσης και η παρακολούθηση των παικτών που έχουν δοθεί δανεικοί σ' άλλες ομάδες. Στο κρυψό της κατηγορίας αυτής συγκαταλόγεται οι γεννημένοι το 1993 Νικόλας Θεοδώρου (Ερμήν), Μαρτίνος Χριστοφί (Κούκλια), Κωνσταντίνος Μηνά (ΑΕΖ) και Διονυσίου Χαράλαμπος (ΑΕΖ). Οι πιο πάνω παίκτες αγωνίζονται σε άλλες ομάδες ως δανεικοί και η αγωνιστική τους παρουσία θα αξιολογηθεί από τους αρμόδιους.

Έρχονται και άλλοι «ξένοι»

Τη διάταξη της Ομοσπονδίας, έτσι όπως πάρθηκε στις 20 Μαρτίου, αναμένεται να εκμεταλλευτούν οι άνθρωποι της ΑΕΛ για να ενισχύσουν με «ξένο αίμα» τις ακαδημίες. Ο Ρούι Ζούνιορ θα πρέπει να εντοπίσει παίκτες ανά την Ευρώπη και γενικότερα τον κόσμο η ηλικία των οποίων δεν θα ξεπερνά τα 18 χρόνια. Ερχόμενοι έτσι στη Κύπρο θα μπορούν να εγγραφούν στα μητρώα της ΚΟΠ για να μπουν στο μέλλον και αφού μεγαλώσουν ποδοσφαιρικά στα φτωχιά της ΑΕΛ να αγωνίζονται ως γηγενείς ποδοσφαιριστές στον Κατάλογο Α.

Τέσσερις πήραν ψήφο στο Επαθλο Carlsberg

Στην προτελευταία αγωνιστική για τον μήνα Μάρτιο του Επαθλού Ήθους, Τέχνης και Αρετής της Carlsberg, τέσσερις ποδοσφαιριστές πήραν ψήφο διακρίσιμος. Από τα παιχνίδια της 25ης αγωνιστικής, ψήφο πήραν δύο παίκτες του ΑΠΟΕΛ, ένας από Ομόνοια και ένας από ΑΕΛ.

Από τη νίκη του ΑΠΟΕΛ με 6-0 απέναντι στην Πάφο, ψήφο πήρε ο Κωνσταντίνος Χαράλαμπος, ο οποίος σκόραρε δύο γκολ και μοίρασε δύο ασίστ, καθώς και ο Μίκαελ Μπέκμαν, ο οποίος σημείωσε ένα τέρμα και έδωσε μία ασίστ.

Ψήφο πήρε επίσης ο Αντρέ Άλβες της Ομόνοιας, ο οποίος πέτυχε κατ'επαιρητική στη νίκη με 4-1 απέναντι στον Ολυμπιακό. Τέλος, ψήφο έλαβε και ο τερματοφύλακας της ΑΕΛ, Μάτιας Ντεγκρά. Μπορεί οι γαλαζοκίτρινοι να απώλεσαν δύο κρίσιμους βαθμούς με την Ανόρθωση (1-1), όμως οι αποκρούσεις του Αργεντινίου ήταν πολλές.

Οχυρωμένος στη νέα εποχή ο Απόλλωνας

Η μείωση του μπάτζετ το περασμένο καλοκαίρι και η στροφή στους Κύπριους θωρακίζει την ομάδα

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Οι δραματικές στιγμές που περνάει ο τόπος εδώ και οκτώ περίπου μέρες δεν θα μπορούσαν να αφήσουν ανεπηρέαστη την πραγματικότητα στην ομάδα του Απόλλωνα. Οι ιθύνοντες της ομάδας έχουν θέσει επί τάπητος όλα τα δεδομένα έτσι όπως έχουν προκύψει με τη νέα τάξη πραγμάτων. Με το ποδόσφαιρο συνολικότερα να δέχεται πιέσεις όσο ποτέ άλλοτε, στο λεμεσιανό σωματείο γνωρίζουν πολύ καλά ότι η κατάσταση θα διαφοροποιηθεί προς το χειρότερο τουλάχιστον όσον αφορά το οικονομικό κομμάτι.

Το κούρεμα στον προϋπολογισμό της ομάδας θα πρέπει να θεωρείται δεδομένο σε ποσοστό που ακόμη και οι άνθρωποι της ομάδας δεν μπορούν να γνωρίζουν.

«Με την κατάσταση την οποία ζούμε αντιλαμβάνεστε ότι όποια κουβέντα για τα οικονομικά δεδομένα της ομάδας μας θα ήταν ανούσια. Από τη στιγμή που ο τόπος και η οικονομία του δεν γνωρίζουμε πώς θα διαμορφωθούν σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσαμε εμείς να έχουμε μια σαφή εικόνα για το πού και πώς θα πορευτούμε στη νέα εποχή» μας ανέφερε στέλεχος της εταιρείας.

Από την άλλη, την ώρα που η φιλοσοφία στο ποδόσφαιρο πάει να μεταμορφωθεί ολοκληρωτικά στον Απόλλωνα μη γνωρίζοντας τις τραγικές συνέπειες που επιφέρει το κραχ στην οικονομία και κατ'επέκταση στο ποδόσφαιρο φρόντισαν από το προηγούμενο καλοκαίρι να θέσουν τις συνθήκες σε κάποιο άλλο επίπεδο.

Ακολουθώντας νοικοκυρεμένη οικονομική πολιτική μειώνοντας το μπάτζετ στα 3 εκατ. ο Νίκος Κίρζης και οι συνεργάτες του έθεσαν ως βασική προτεραιότητά τους να εξοφλήσουν οφειλές παλαιών κρεών. Την ίδια ώρα, βλέποντας το «κακό» που έρχεται στο κυπριακό ποδόσφαιρο με τα πακουλά συμβόλαια και την «ξενομανία», έδωσαν την απαραίτητη προσοχή μοιολιάζοντας την ομάδα με έντονο κυπριακό στοιχείο. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο, ότι εάν κανείς κοιτάξει το ρόστερ των κυπριακών ομάδων μόνο ο Απόλλωνας είναι έτοιμος να παρουσιάσει μια ανταγωνιστική ομάδα με βάση τους νέους κανονισμούς της ΚΟΠ που επιβάλλει στις ομάδες να διαθέτουν δέκα Κύπριους

Ο Απόλλωνας φέτος είχε προϋπολογισμό 3 εκατ. ευρώ και την ερχόμενη σεζόν η ομάδα θα το μειώσει περαιτέρω κατά 40%.

παίκτες εκ των οποίων οι πέντε θα πρέπει να είναι από τις ακαδημίες.

«Κούρεμα»

Όπως γενικότερα στο νησί έτσι και στον Απόλλωνα γνωρίζουν πολύ καλά ότι το «κούρεμα» στα οικονομικά είναι αναγκαίο... σε καμία περίπτωση δεν γνωρίζουν σε ποιο ποσοστό. Με βάση τις ενδείξεις έτσι όπως προκύπτουν από την οικονομία του ποδοσφαίρου η μείωση του μπάτζετ θα φτάσει ίσως και το 40%, με βάση πάντως ένα θετικό σενάριο.

Όπως και να χει, οι του Απόλλωνα από την αρχή της χρονιάς πορευτήκαν βάση ενός μπάτζετ που φτάνει στα 3 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, μεγάλο μέρος των χρημάτων πέραν των λειτουργικών αναγκών (μισθοί, ιατροφαρμακευτικό υλικό, ιατρικό τιμ κ.λπ.) διοχετεύτηκε σε οικονομικές τρύπες που ταλαιπωρούσαν την εταιρεία καθιστώντας την ευάλωτη στις ορέξεις διάφορων πριστών. Το σχέδιο εξυγίανσης εφα-

μόστηκε με προσίλωμα με αποτέλεσμα να φέρει σημαντική μείωση στο συνολικό χρέος της εταιρείας.

Αυτός είναι και ο λόγος που ο Απόλλωνας, έστω και δύσκολα θα καταφέρει να ξεπεράσει το σκόπελο των κριτηρίων, εάν κάποιοι άλλοι μη επιθυμούν εξωγενείς παράγοντες δεν προκύψουν στο μεσοδιάστημα (βλέπε την κατάσταση της οικονομίας του νησιού).

Εντονο κυπριακό στοιχείο

Ο κανονισμός της ΚΟΠ έτσι όπως γνωστοποιήθηκε την Τετάρτη 20 Μαρτίου δεν φαίνεται να επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό το ρόστερ της ομάδας. Η προνοητικότητα των ιθυνόντων να μοιολιάσουν την ομάδα με Κύπριους παίκτες αποτελεί μεγάλο επίτευγμα για τον Απόλλωνα ο οποίος έχει πολλούς ποιοτικούς παίκτες στο ρόστερ του ενώ αρκετοί νεαροί από τις ακαδημίες προπονούνται από το

Μόνο ο Απόλλωνας είναι έτοιμος να παρουσιάσει μία ανταγωνιστική ομάδα με βάση τους νέους κανονισμούς της ΚΟΠ που επιβάλλει στις ομάδες

προηγούμενο κιόλας καλοκαίρι με την πρώτη ομάδα.

Με την ΚΟΠ να επιβάλλει την αναγκαστική ύπαρξη δέκα Κυπρίων παικτών εκ των οποίων οι πέντε να προέρχονται από τις ακαδημίες ο Απόλλωνας στο υφιστάμενο ρόστερ του πληροί όλες τις προϋποθέσεις.

Όπως είναι γνωστό ο Απόλλωνας τη φετινή χρονιά κέρδισε μέσα από την πορεία του στο πρωτάθλημα πρωτοκλασάτους Κύπριους παίκτες όπως είναι οι Αγγελή Χαράλαμπος, Άλεξ

Κωνσταντίνου και Χάμπους Κυριάκου. Στην ομάδα επίσης υπάρχουν οι Γιώργος Μερκίς ο τερματοφύλακας Μιχάλης Φανή, ο Ανδρέας Σταύρου αλλά και ο Γιώργος Βασιλείου. Από πίσω κρινόνται ως ετοιμοπόλεμοι για να μπουν άμεσα σε παιχνίδια Α' κατηγορίας παιδιά των ακαδημιών όπως ο Γιάννης Ευσταθίου, Ανδρέας Φράγκου, Πάνος Θεοδώρου, Μάριος Στυλιανού και Γιώργος Παναγιώ.

Την ίδια ώρα όπως μας διηγήθησαν άνθρωποι της ομάδας οι ακαδημίες είναι πανέτοιμες να τροφοδοτήσουν την Α ομάδα με πλούσιο υλικό. Ήδη ο προπονητής Χριστόφορος Χριστοφόρου, άριστος γνώστης της κατάστασης που επικρατεί στις ακαδημίες θα ελέγξει σε συνεργασία με τον προπονητή της Β ομάδας Μάριο Χαράλαμπος τους νεαρούς παίκτες, μερικοί εκ των οποίων αναμένεται να προωθηθούν με τους μεγάλους ανάλογα πώς θα κρινουν οι δύο προπονητές.

Η ΑΕΚ για όγδοη φορά στα ημιτελικά

Σε τρεις περιπτώσεις (1996, 2004, 2006) έφτασε μέχρι τον τελικό του κυπέλλου

Τον **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Κόντρα στον Απόλλωνα, με τον οποίο κληρώθηκε για τα ημιτελικά του κυπέλλου, η ΑΕΚ θα επιδιώξει να πετύχει την είσοδό της στον τελικό της διοργάνωσης, ώστε να έχει την ευκαιρία να διεκδικήσει το τρόπαιο που έχει κατακτήσει μία φορά στην ιστορία της. Πριν από την ενοποίηση της ομάδας το 1994, η ΕΠΑ και ο Πεζοπορικός κατέκτησαν έξι φορές το τρόπαιο, πέντε η Πρωία και μία η δεύτερη. Πιθανή κατάκτηση του κυπέλλου θα βάλει άλλο ένα λιθαράκι στην ανοδική πορεία που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια η ΑΕΚ. Αυτή η πορεία έχει να κάνει με άνοδο από τη β' κατηγορία, έξοδο σε ευρωπαϊκή διοργάνωση, με αποκορύφωμα τη συμμετοχή στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ και τέλος τη συμπερίληψη στην πρώτη τετράδα του πρωταθλήματος. Ακόμη και αν η ΑΕΚ δεν μπόρεσει να πάρει το τρόπαιο του δεύτερου της τάξης θεσμού, πάλι η παρουσία της κρίνεται επιτυχημένη, αν αναλογιστεί κανείς ότι κατάφερε να φθάσει στην ημιτελική φάση για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά.

Με Απόλλωνα στα ημιτελικά

Δεν είναι η πρώτη φορά που η ΑΕΚ συνάντησε ως αντίπαλό της στην ημιτελική φάση του κυπέλλου τον Απόλλωνα. Οι δύο ομάδες βρέθηκαν αντιμέτωπες, στη συγκεκριμένη φάση, στην πρώτ... σοβαρή παρουσία των

κιτρινοπράσινων στον θεσμό. Στον δεύτερο χρόνο της ζωής της (1996), η ΑΕΚ άφησε εκτός την ομάδα της Λεμεσού, φθάνοντας μέχρι τον τελικό της διοργάνωσης. Ο πρώτος αγώνας έγινε στη Λεμεσό, με το σκορ να μένει στο ισόπαλο 2-2, ενώ η ρεβάνς δεν ανέδειξε και πάλι νικήτη, με το αποτέλεσμα να είναι 1-1. Έτσι, η ΑΕΚ πήρε το εισιτήριο της πρόκρισης, λόγω των εκτός έδρας γκολ. Στον πρώτο τελικό της ιστορίας της (1996), η ΑΕΚ έχασε (2-0) από τον ΑΠΟΕΛ, που τη σεζόν αυτή έχανε το νταμπλ, αφού είχε κατακτήσει και το πρωτάθλημα.

Κόντρα στους πρωτεγουστίνους

Το 1996-1997, ξεπερνώντας πανεύκολα τα εμπόδια των Ολυμπιακού (2-0, 3-1) και ΑΠΟΠ Πάφου (3-0, 1-1), η ΑΕΚ αντιμετώπισε στα ημιτελικά του κυπέλλου την Ομόνοια. Οι πράσινοι με δύο νίκες με το ίδιο σκορ (1-0) ήταν αυτοί που πήραν την πρόκριση για τον τελικό, όπου έχασαν από τον ΑΠΟΕΛ (2-0). Τρία χρόνια μετά (1999-2000), η κληρωτίδα την έθεσε κόντρα στην άλλη ομάδα της Λευκωσίας, τον ΑΠΟΕΛ. Προηγουμένως, απέκλεισε τη Νέα Σαλαμίνα (2-0, 0-1) και τον Εθνικό Άσσιας (2-0, 2-1). Από τους γαλαζοκίτρινους, η ΑΕΚ έμεινε εκτός τελικού με μία ισοπαλία (0-0) και μία ήττα (2-0).

Πήρε το τρόπαιο

Τέσσερα χρόνια μετά, η ΑΕΚ κατάφερε να προκριθεί στον τελικό του κυπέλλου, με αντίπαλο την ΑΕΛ. Η χρονιά τελείωσε με την κατάκτηση του τίτλου. Πρωταγωνιστής του τελικού ήταν ο Μάκκας Παπαϊωάννου, ο οποίος με δύο τέρματα, το ένα στο 24' και το άλλο στο 90', καθόρισε το τελικό σκορ 2-1, δίνοντας το πρώτο κύπελλο στην ιστορία της ΑΕΚ. Στην πορεία της μέχρι τον τελικό της διοργάνωσης, η ομάδα της Λάρνακας βγήκε δεύτερη στη φάση των ομίλων -συμμετείχε στον 4ο όμιλο-, πίσω από τον Ολυμπιακό (Ονήσιλος και Ερμής έμειναν εκτός), ενώ απέκλεισε στα προημιτελικά την Ο-

Η παρουσία της ομάδας της Λάρνακας κρίνεται επιτυχημένη, αν αναλογιστεί κανείς ότι κατάφερε να φθάσει στην ημιτελική φάση για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά.

Η ΑΕΚ έχει ένα κύπελλο στην ιστορία της -μετά την ενοποίηση το 1994- και το πήρε το 2004 κερδίζοντας 2-1 στον τελικό την ΑΕΛ

μόνια (3-3, 2-1) και στα ημιτελικά του Ολυμπιακού (1-0, 1-2).

του ματς απλώς σφράγισε την πρόκριση στον τελικό, όπου έπαιξε κόντρα στον ΑΠΟΕΛ. Η ΑΕΚ βρέθηκε δύο φορές πίσω στο σκορ, ισάριθμες φορές έφερε το παιχνίδι στα ίσα, το παιχνίδι πήγε στην παράταση και το τέρμα του Σάσα Γιόβανόβιτς στο 107' έδωσε τον τίτλο στους γαλαζοκίτρινους.

Τα ημιτελικά του 2006

Συμμετέχοντας στον 4ο όμιλο στη φάση των ομίλων μαζί με Ομόνοια, Παράλιμνι και Άρν, οι κιτρινοπράσινοι κατετάγησαν δεύτερη, παίρνοντας εισιτήριο για την επόμενη φάση. Αντίπαλος η Ανόρθωση, με την ΑΕΚ να παίρνει σημαντικό προβάδισμα από τον πρώτο αγώνα, με σκορ 2-0. Στη ρεβάνς, που έγινε σε δύο δόσεις -διεκόπη την πρώτη φορά στο 56' λόγω βλάβης στους προβολείς-, η ομάδα της Αμμοκώστου κέρδισε 3-1, όμως οι Λάρνακεις πήραν την πρόκριση χάρις στη δύναμη των εκτός έδρας τερμάτων. Ένα βήμα πριν από τον τελικό, η ΑΕΚ κληρώθηκε με την Πάφο και πάλι πήρε την πρόκριση με ασπίδα το εκτός έδρας ματς. Το 1-1 του πρώτου αγώνα ήταν αρκετό να δώσει το εισιτήριο για τον τελικό στην ΑΕΚ, έτσι το 0-0 του δευ-

τερου αγώνα έκρινε την περσινή χρονιά (2011-12) τις «διαφορές» ανάμεσα στην ΑΕΚ και την ΑΕΛ, που τέθηκαν αντιμέτωπες στα ημιτελικά. Η πρόκριση για την ομάδα της Λάρνακας χάθηκε στην έδρα της, με την ομάδα της Λεμεσού να φεύγει από το ΓΣΖ με το 1-0 και να αποκτά τον πρώτο λόγο για πρόκριση στον τελικό. Εκμεταλλεύτηκε το αποτέλεσμα αυτό και με το 0-0 στη ρεβάνς πήρε το ζήτημα. Στην πορεία της για τα ημιτελικά η ΑΕΚ απέκλεισε τον Χαλκάνορα, την Παρεκκλησιά και την Αλκή. Στα προημιτελικά, με τη συμπολίτισσά της προκρίθηκε χάρις στο εκτός έδρας γκολ, αφού πήρε νίκη 1-0 στην έδρα της, ενώ έχασε 2-1 ως φιλοξενούμενη ομάδα.

Εκτός από την Ανόρθωση

Την επόμενη χρονιά (2007), η ΑΕΚ έφτασε ξανά μία ανάσα από δεύτερη σερί συμμετοχή στον τελικό, όμως η πορεία της σταμάτησε στα ημιτελικά, με την Ανόρθωση να την αφήνει εκτός, με ασπίδα το 2-1 του πρώτου ματς, αφού στη ρεβάνς οι δύο ομάδες εξήλθαν ισόπαλες 1-1. Προηγουμένως, η ομάδα της Λάρνακας απέκλεισε στη φάση των «16» τον Διγενή Μόρφου στην παράταση (0-0 έληξαν και τα δύο παιχνίδια), ενώ στα προημιτελικά συμμετείχε στον δεύτερο όμιλο και μαζί με την πρώτη Ομόνοια (στον ίδιο όμιλο ήταν

ο Εθνικός και η ΑΕΛ) εξασφάλισαν τα δύο εισιτήρια για τους «4» της διοργάνωσης.

Έχασε στην έδρα της

Το γκολ του Ντιέον στο 53' του πρώτου αγώνα έκρινε την περσινή χρονιά (2011-12) τις «διαφορές» ανάμεσα στην ΑΕΚ και την ΑΕΛ, που τέθηκαν αντιμέτωπες στα ημιτελικά. Η πρόκριση για την ομάδα της Λάρνακας χάθηκε στην έδρα της, με την ομάδα της Λεμεσού να φεύγει από το ΓΣΖ με το 1-0 και να αποκτά τον πρώτο λόγο για πρόκριση στον τελικό. Εκμεταλλεύτηκε το αποτέλεσμα αυτό και με το 0-0 στη ρεβάνς πήρε το ζήτημα. Στην πορεία της για τα ημιτελικά η ΑΕΚ απέκλεισε τον Χαλκάνορα, την Παρεκκλησιά και την Αλκή. Στα προημιτελικά, με τη συμπολίτισσά της προκρίθηκε χάρις στο εκτός έδρας γκολ, αφού πήρε νίκη 1-0 στην έδρα της, ενώ έχασε 2-1 ως φιλοξενούμενη ομάδα.

«Δεν θα σημαίνει τίποτα αν δεν πάρουμε τον τίτλο»

Ο Μιχάλης Κακιούζης μίλησε στην «Κ» και τόνισε ότι «η ιστορία πρέπει να γράψει ότι η ΑΕΚ πήρε το πρωτάθλημα»

Συνέντευξη στον **ΗΡΩΔΟΤΟ ΜΙΑΤΙΔΑΟΥΣ**

Με την ΑΕΚ να πανηγυρίζει την πρόκριση σε τελικούς του πρωταθλήματος μπάσκετ μετά από 18 ολόκληρα χρόνια, η πόλη της Λάρνακας ζει μεγάλες στιγμές. Ο Μιχάλης Κακιούζης, ο οποίος ενσωματώθηκε στην ομάδα με την έναρξη των πλέι-οφ και ήδη κέρδισε τις εντυπώσεις για την επαγγελματικότητα και την προσφορά του, μίλησε στην «Καθημερινή» για τις πιθανότητες κατάκτησης του τίτλου, το μυστικό της ΑΕΚ, τη ζωή στην παραλιακή πόλη, αλλά και την οικονομική κρίση που μαστίζει την Κύπρο.

— Μιχάλη, η Λάρνακα έχει να κατακτήσει πρωτάθλημα στο μπάσκετ από το 1994. Πώς ζείτε τις στιγμές εκεί;

— Είναι η πρώτη φορά που παίζει σαν ΑΕΚ στους τελικούς, αλλά έχει πάρει τίτλους ως Πεζοπορικός. Εγώ είμαι λίγο πιο χαλαρός, πάντα έτσι ήμουν από πιστοί. Είναι πολύ μεγάλη επιτυχία, για πρώτη φορά στους τελικούς

«Είμαστε ομάδα, δουλεύουμε πολύ καλά στο γήπεδο, ο προπονητής είναι σοβαρός, σωστός και πολύ καλός»

και είναι πρωτόγνωρη εμπειρία για τα παιδιά στην ομάδα και τους ανθρώπους της. Όλα αυτά τα χρόνια προσπαθούν και μοχθούν, ξοδεύουν γι' αυτή τη στιγμή. Όλη αυτή η χαρά όμως δεν θα σημαίνει τίποτα αν δεν πάρουμε το πρωτάθλημα.

— Στη Λάρνακα θυμούνται τον Ντάρελ Άρμστρονγκ ως τη μεγάλη μορφή της δεκαετίας του '90. Το ενδεχόμενο να σε θυμούνται και σένα, πώς σου φαίνεται;

— Δεν παίζω τένις, ούτε είναι ατομικό άθλημα το μπάσκετ. Η ομάδα έχει δώδεκα πολύ καλούς παίκτες, που όλοι βοηθάνε, κάποιιο λιγότερο, κάποιιο περισσότερο, για να κερδίσει η ομάδα. Δεν έχω κάποια λόξα να γραφτεί το όνομά μου στην ιστορία, αλλά η ιστορία να γράψει ότι η ΑΕΚ πήρε το πρωτάθλημα.

— Πού ξεχωρίζει η ΑΕΚ από τις άλλες ομάδες και μπορεί να πάρει τον τίτλο;

— Πρώτα απ' όλα δεν έχω ιδέα από

«Είναι πολύ μεγάλη επιτυχία, για πρώτη φορά στους τελικούς, και είναι πρωτόγνωρη εμπειρία για τα παιδιά στην ομάδα και τους ανθρώπους της. Όλα αυτά τα χρόνια προσπαθούν και μοχθούν, ξοδεύουν γι' αυτή τη στιγμή», λέει στην «Κ» ο Μιχάλης Κακιούζης.

Κεραυνό και ΑΠΟΕΛ (σ.σ. η συνέντευξη πάρθηκε πριν από τον 5ο ημιτελικό), ξέρω μόνο ότι είναι ο Σκουρτόπουλος στον Κεραυνό. Ξέρω ότι θα είναι τετριμμένα αυτά που θα πα, αλλά κοιτάω τη δικιά μου ομάδα. Είμαστε ομάδα, δουλεύουμε πολύ καλά στο γήπεδο, ο προπονητής είναι σοβαρός, σωστός και πολύ καλός. Μας βγαίνει η συνταγή, ακολουθούμε τις οδηγίες του. Η ομάδα είναι δεμένη και το λέω με όλη την επήνωση, αφού είμαι εδώ μόνο λίγες εβδομάδες και έτσι εύκολο να καταλάβεις αν είναι δεμένη. Και όταν δουλεύεις, στο τέλος αμείβεσαι.

— Πόσο κόσμο περιμένετε να σας στριξίει στους τελικούς;

— Στο παιχνίδι με την ΕΘΑ είχαμε ρεκόρ προσέλευσης, αλλά ήταν 17:45 το τζάμπολ και ήταν δύσκολη ώρα. Ελπίζω οι τελικοί να γίνουν σε ώρες που θα μπορεί ο κόσμος να έρθει, παρά τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτές τις μέρες και έτσι δεν σκέφτεται το μπάσκετ. Τους περιμένουμε, όλοι μαζί να πάρουμε το πρωτάθλημα.

— Ο πρόεδρος σου μίλησε καθόλου για παραμονή στην ΑΕΚ; Εσύ θέλεις να μείνεις;

— (Γέλια) Είναι νωρίς, αυτό που με νοιάζει είναι το πρωτάθλημα. Είναι δευτερεύον θέμα αν θα μείνω. Πρώτα

Ο Μιχάλης Κακιούζης παρακολουθεί;

- Ο 36χρονος φόργουορντ (29/11/1976), ύψους 2,06 μ., θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες καλαθοσφαιριστές της τελευταίας 15ετίας.
- Έκανε την πρώτη του παρουσία στο διεθνές σκηνικό ως μέλος της Εθνικής Ελλάδας Νέων το 1995, όπου κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα.
- Διετέλεσε αρχηγός της Εθνικής Ελλάδας ανδρών και κατέκτησε το χρυσό στο Ευρωπαϊκό του 2005 και το αργυρό στο Μουντομπάσκετ του 2006.
- Στην καριέρα του έπαιξε μεταξύ άλλων σε Ιωνικό, ΑΕΚ Αθηνών, Σίενα, Μπαρτσελόνα, Εφές και Άρν.

να είμαστε καλά μέχρι να τελειώσει η σεζόν.

Πώς περνάς στη Λάρνακα;

— Ό,τι κάνω στην Ελλάδα και αλλού, κάνω και εδώ. Για μένα Κύπρος και Ελλάδα είναι το ίδιο. Ήταν πιο εύκολο για μένα απ' τις άλλες χώρες, αφού έχω την ίδια κουλτούρα και θρησκεία και είναι εύκολο να αφομοιωθείς.

— Την ποδοσφαιρική ΑΕΚ την έχεις

παρακολουθεί;

— Μία φορά, με τον ΑΠΟΕΛ στην ήττα με 1-0. Δεν μου άρεσε το παιχνίδι, αλλά απ' ό,τι βλέπω και ακούω η ομάδα κάνει την καλύτερή της σεζόν. Είναι και τρία παιχνίδια μακριά από το κύπελλο. Φαίνεται πως για όλα τα τμήματα της ΑΕΚ είναι η χρονιά τους φέτος.

— Πάμε τώρα στην οικονομική κατάσταση. Έχεις ζήσει παρόμοιο σκηνικό στην Ελλάδα. Ποια η άποψή σου για όλα αυτά που συμβαίνουν στην Κύπρο αυτές τις μέρες;

— Η άποψή μου συμβαδίζει με την κοινή λογική. Δεν μπορεί να λείει κάποιος «έρχομαι να σου πάρω τα πάντα». Δεν νομίζω να γίνεται αυτό. Όταν προτείνουν αυτό το τραγικό μέτρο, όταν σου λένε «θα σου πάρουμε 6 δισ. για να σου δανείσουμε 10», η Ευρώπη είναι σαν να κάνει εισβολή σε μια χώρα. Λένε ότι θα γίνει μια φορά, αλλά δεν το τρωούν ποτέ αυτό. Ίσως να μην είμαι μορφωμένος, αλλά τα 10 δισ. πώς θα τα δώσει πίσω ο κόσμος; Είναι μεγάλη η επιπτώση σε όλους τους λαούς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργήθηκε για να είναι όλοι ισότιμοι, αλλά είναι Ένωση δύο ταχυτήτων. Είναι τρομερό και αμαρτία τον ορμητικό πλούτο να μην τον εκμεταλλευτούν οι ντόπιοι, αλλά όσοι δεν έχουν στον ήλιο μοίρα.

Στη βράση της πιο καυτής μάχης

Οι πιλότοι της Formula 1 είναι, χωρίς ίχνος υπερβολής, οι πιο ντούροι αθλητές στον κόσμο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ

Τη σκληρότερη δοκιμασία της χρονιάς για τα μονοθέσια, αλλά ιδιαίτερα για τους πιλότους αποτελεί ο αγώνας στη Μαλαισία, όπου η ζέση και η υγρασία σκαρφάζονται σε τέτοια ύψη που υποκρεμώνουν όσους κατοικούν στο paddock της πίστας Sepang να καταναλώσουν, μέσα σε διάστημα τεσσάρων μόλις ημερών, γύρω στα 4.000 μπουκάλια νερό. Διπλάσιο δηλαδή αριθμό απ' όσα συνήθως καταναλώνονται σε οποιαδήποτε άλλη πίστα. Κι όλα αυτά υπό τη σκιά των εξοτικών κτηριακών εγκαταστάσεων της ασιατικής πίστας, που κάνει κάποιον να αναρωτηθεί: πόσο πιο δύσκολο είναι άραγε η ζωή στο πιλοτήριο ενός μονοθέσιου;

Με τον υδράγγυρο να ανεβαίνει στους 40 περίπου βαθμούς Κελσίου αυτή την εποχή στην Κουάλα Λουμπούρ, η θερμοκρασία στο κλειστοφοβικό πιλοτήριο σκαρφάζεται ως επακόλουθο γύρω στους 60 (το ρεκόρ που είχαμε μέχρι στιγμής είναι 70 βαθμοί!) την ίδια ώρα που το ποσοστό υγρασίας ακουμπά στο 95%, μεταμορφώνοντας έτσι τον χώρο εργασίας των πιλότων σε καυτό καζάνι.

Εάν αναλογιστεί κανείς ότι οι άσοι της F1 φοράνε κοντή πυριμαχία στολή –προστασία μέχρι τρία στρώματα– κοντρά γάντια, βαλακλάνα και κράνος στο κεφάλι, τότε αρχίζει να ιδρώνει και μόνο που το σκέφτεται. Μιλώντας για ιδρώτα, οι πιλότοι κάνουν συνήθως γύρω στα τρία με τέσσερα λίτρα υγρών κατά τον εν λόγω αγώνα, ενώ οι σωματικές πιέσεις των 2 με 4G που δέχονται συστηματικά πίσω από το τιμόνι (τρομακτική πίεση στο σβέρκο που ισοδυναμεί με 37,5 κιλά βάρους καθώς στρίβουν στις πολύ γρήγορες και παρατεταμένες στροφές) πάει να

πει ότι κάνουν άλλα τρία με τριάντι κιλά από το σωματικό τους βάρος. Και πριν βιαστεί μία γυναίκα να φωνάξει στο αφτί μου «μα αυτή είναι η τέλεια συνταγή αδυνατίσματος!», να προσθέσω ότι είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι ο κοινός θνητός δεν μπορεί να επιβιώσει σε τέτοιες θερμοκρασίες, ούτε καν να κρατήσει ίσιο το κεφάλι του στο πιλοτήριο για περισσότερο από δύο γύρους, πόσο μάλλον να πιλοτάρει ένα μονοθέσιο των 300 κλμ./ώρα, να δώσει σκληρή μάχη με τους αντιπάλους του και να κερδίσει τελικά τον αγώνα. Και μετά υπάρχουν οι «υπεράνθρωποι» όπως ο Alonso, που το 2005 κέρδισε την κούρσα χωρίς τη βοήθεια της μοπιτίας τροφοδοσίας υγρών στο πιλοτήριό του, αφού το σύστημα της Renault παρουσίασε βλάβη.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ένας πιλότος σε τέτοια περίπτωση δεν είναι τόσο η αφυδάτωση, όσο ο κίνδυνος θερμολήπιας. Τα υγρά από την εφίδρωση παραμένουν στο δέρμα, κρατώντας σχετικα υγρό το σώμα, αλλά εφόσον δεν εξατμίζονται η θερμοκρασία του σώματος ανεβαίνει ραγδαία. Αυτό μπορεί να ριζίξει κατακόρυφα το επίπεδο αυτοσυγκέντρωσης του πιλότου και η εικόνα της φρικας πίσω από το τιμόνι ολοκληρώνεται.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα εν λόγω προβλήματα, οι φυσιοθεραπευτές των ομάδων προτείνουν διάφορες λύσεις στους πιλότους τους. Ένα κρύο ντους πριν από την κούρσα (προσοχή μην κλειδωθεί κανείς μέσα!), ξηρός πάγος στη στολή, στις μπότες, στα γάντια κ.λπ. (ο πρώτος που το δοκίμασε ήταν ο Keke Rosberg στην αφόρητη ζέση του Grand Prix του Dallas το 1984, προτού κερδίσει τελικά την κούρσα!) όλα αποτελούν προσω-

Ο χώρος εργασίας του πιλότου είναι ένας από τους πιο φιλόξενους στη γη.

Ο αλύγιστος Alonso κέρδισε τρεις φορές στη Μαλαισία, οδηγώντας για τρεις διαφορετικές ομάδες.

Καθώς επιταχύνει σαν αστραπή προς την πρώτη στροφή, ο σφυγμός ενός πιλότου φτάνει στους 180 περίπου παλμούς το λεπτό, ενώ στη βράση της μάχης ο αριθμός αυτός σκαρφάζει γύρω στους 210

ρίνες λύσεις που βοηθούν μέχρι ενός σημείου. Από εκεί και πέρα οι ομάδες καταφεύγουν σε ορισμένες πιο εξειδικευμένες λύσεις για τους πιλότους τους. Σκληρή αεροβική προπόνηση, που ξεκινά ένα περίπου μήνα πριν από τον αγώνα, σε συνδυασμό με άλλα σπορ, όπως κολύμβηση και τρέξιμο για ενδυνάμωση του καρδιαγγειακού συστήματος, αποτελούν πλέον μέρος της προετοιμασίας «ρουτίνας» των πιλότων. Ανοίγματα στο κράνος για βελτίωση της ψύξης (υπάρχουν χιλιάδες τέτοια στο μονοθέσιο για να μπορεί να αναπνέει και να λειτουργεί κανονικά στη Μαλαισία), ειδική διαίτα πριν από την κούρσα (ελαφρά γεύματα που χωνεύονται εύκολα, που δεν παρατείνουν τη διαδικασία της πέψης και που δεν ανεβάζουν ως αποτέλεσμα τη θερμοκρασία του σώματος), καθώς και η κατανάωση συγκεκριμένων υγρών πριν και κατά τη διάρκεια του αγώνα (μεταλλικά άλατα, κάλιο, μαγνήσιο, υδατάνθρακες κ.λπ.) ανήκουν όλα στο μεγάλο σχέδιο της επιτυχίας. Την επόμενη φορά που θα δείτε τον περιβόητο «Ice Man» Kimi, που κέρδισε το πρώτο Grand Prix της καριέρας του πριν από ακριβώς δέκα χρόνια στη Μαλαισία, να τρώει παγωτό στο γκαράζ της ομάδας του (όπως τον είδαμε να κάνει στον αγώνα του 2009) μην το παρεξηγήσετε. Ακόμη και οι ψυχρότεροι από τους επαγγελματίες έχουν ανάγκη από ένα δροσιστικό έδεσμα, προτού βυθιστούν για δουλειά στο καυτό τους γραφείο.

Ο «Ice Man» ξαναχτυπά

Ferrari και Red Bull Racing δεν είχαν στη Μεμβούρνη απάντηση για τον «αθόρυβο δυναμίτη» Kimi που, ορκισμένος μετά την περσινή του νίκη στο Άμπου Ντάμπι ότι φέτος θα δοκίμαζε κάτι παραπάνω από το... ανθρακικό ανθόνηρο που ψεκάζει ο νικητής στην ασπληρή με τους περί αλκοόλ νόμους αραβική χώρα, κατάφερε με το καλήμέρα της σεζόν να καταπολεμήσει τη δίψα του, βρέχοντας επιτέλους τα χείλη του με το γνήσιο ποτό των πρωταθλητών, την παλιά καλή σαμπάνια.

Με τον ίδιο τρόπο, το παλιό καλό εργοστάσιο του Enstone (διαχρονικό outsider για τη νίκη από τις εποχές που η ομάδα ήταν γνωστή ως Toleman, ως Benetton και αργότερα ως Renault) μπορεί να μην έχει την παραμικρή σχέση με τη γνήσια Team Lotus, το γεγονός ωστόσο ότι οι φοβερή τεχνίτες του καταφέρνουν πάντα και καινοτομούν στις «στεριές» αυτές μέρες, είναι κάτι που υπογραμμίζει, κατά τη δική μου τουλάχιστον άποψη, ότι η σημερινή Lotus είναι ο άξιος κληρονόμος των παλιών στατιστικών και των ητλητών ρεκόρ της θρυλικής ομάδας του πολυμήχανου Colin Chapman.

Μια ανάρτηση που μεταχειρίζεται με βελούδινο τρόπο τα ελαστικά του μονοθέσιού της, καθώς και το περιβόητο της «παθητικό» DRS, τεχνολογία που οι μεγάλες ομάδες εξέτασαν επίσης πέρυσι αλλά δεν τόλμησαν να χρησιμοποιήσουν στους αγώνες (λόγω της περιπλοκότητας στη λειτουργία του συστήματος), καθώς και η βρετανική ομάδα θα χρησιμοποιήσει φέτος για να τα βάλει στα ίσα μαζί τους. Στη Μεμβούρνη ο Raikkonen κατάφερε να εξοντώσει τόσο τη Ferrari του διπλού παγκόσμιου πρωταθλητή Fernando Alonso, όσο και τη Red Bull του τριπλού παγκόσμιου πρωταθλητή Sebastian Vettel, με την εκπληκτική Lotus E21 να σταματά μόνο δύο φορές για ελαστικά, έναντι των τριών στάσεων που έκαναν τα αντίπαλα μονοθέσια. Η δε ταχύτητα που φανέρωσε ότι διαθέτει το μονοθέσιο της Lotus στις ευθείες υπογράμμισε επιπλέον ότι ακόμη και χωρίς το «παθητικό» DRS, που θα επιστρατεύσει αργότερα φέτος η βρετανική ομάδα (σύστημα που «στολάρει» το πίσω πτερύγιο σε συγκεκριμένες ταχύτητες για να δώσει έξτρα ώθηση στο όχημα) έχει προβληματίσει σοβαρά τους αντιπάλους της. Το γεγονός ότι ο Raikkonen έγραψε στο τέλος –έναν μόλις γύρο πριν πέσει η καρό σημαία– τον ταχύτερο γύρο του αγώνα, δηλώνοντας με το που κατέβηκε από τη βο-

Εάν η Lotus κερδίσει και στη Μαλαισία τότε αυτή θα είναι η πρώτη φορά μετά από 40 χρόνια που ξεκινά τη σεζόν με δύο νίκες.

Η ομάδα της Lotus κέρδισε με τον Raikkonen το πρώτο Grand Prix του 2013, κλέβοντας τον κερανό της επιτυχίας κάτω από τη μύτη των τρανών της F1

λίδα του πως αυτή ήταν μία απ' τις ευκολότερες νίκες της καριέρας του, δεν έκανε και πολύ καλό στη ψυχολογία των αντιπάλων του οι οποίοι (as μπν παρασυρόμαστε) θα επανέλθουν σίγουρα δριμύτεροι, αρχής γενομένης με τον σημερινό αγώνα στη Μαλαισία.

Η Red Bull απέδειξε στα προκριματικά της Αυστραλίας –αλλά και στους πρώτους γύρους του αγώνα– ότι διαθέτει εκπληκτική ταχύτητα, ενώ η Ferrari, που φαίνεται ότι εξασφάλισε με την F138 μία σταθερή και αξιόπιστη τεχνολογική βάση, αισθάνεται ότι ο τερστίος Alonso μπορεί επιτέλους φέτος να τη δικαιώσει. Στη Mercedes έχουν ακόμη αρκετό δρόμο να καλύψουν (γρήγοροι στο βρεγμένο, κλαίροι στο στεγνό), ενώ στη McLaren (δύο δευτερόλεπτα ανά γύρο πίσω από τους κορυφαίους χρόνους στη Μεμβούρνη) βρσκονται όλοι σε κατάσταση συναγερμού, αφού η ομάδα του Woking φαίνεται να έχει βάλει –για πολλοστή φορά– τρικλοποδιά στον εαυτό της. Η ψύχωση που είναι τεχνολογική ανωτερότητα από την οποία πάσχουν οι άνθρωποι της, σύδρομο που κληρονόμησαν από τον Ron Dennis, καλά κρατεί με την MP4-28 που είναι άλλη μία κοκλίνα που δεν μιλά σε κανέναν για τον εσωτερικό της κόσμο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΟΚΚΑΣ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

«Κυπριακά καραβάνια» στο τουρ

Ούτε ένας, ούτε δύο, αλλά συνολικά δέκα (!) αντισφαιριστές μας θα συμμετάσχουν την εβδομάδα που έρχεται σε διεθνή πρωταθλήματα του ITF τουρ U18. Αρχή θα κάνουμε με τον Σέργη Κυρατζή. Τον 17χρονο ταλαντούχο αθλητή μας από τη Λάρνακα που δίνει το παρών του για δεύτερη φορά φέτος σε πρωτάθλημα της ITF, ύστερα από τη συμμετοχή του στα προκριματικά του Αυστραλιανού Όπεν τζούνιορ αρχές του χρόνου. Ο Κυρατζής (φώτο), Νο120 στον κόσμο, θα ταξιδέψει για την Ιταλία και το –αναίτητο– δυναμικό της 238th City της Φλωρεντίας το οποίο διεξάγεται σε χωματινή επιφάνεια. Εκεί θα επιδιώξει να πάρει πίσω το χαμένο έδαφος στην προσπάθειά του για αναρρίκηση στα ψηλά δώματα, που δεν είναι άλλα από τις πρώτες θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη.

Σειρά παίρνει το δυναμικό της 4 στο Κατάρ. Εκεί όπου συμμετέχει για 2η συνεχόμενη εβδομάδα η Μαρία Σιοπακά (No875) και στο ταμπλό των προκριματικών οι Χρήστος Γρηγορίου και Μαρία Στυλιανού. Την κυπριακή ομάδα αναμένεται να ενισχύσουν, με τη συμμετοχή τους στο κυρίως ταμπλό, οι Μάρα Αργυρίου (No328) και Λεάνδρος Παπαγιάννης (No521). Αφήνουμε το Κατάρ και ταξιδεύουμε στο Ισραήλ. Εκεί, όπου οι Μιχάλης Περιοβλαράκης και Κωνσταντίνος Ιωαννίδης αποτελούν δύο από τα τρία «βαριά χαρτιά» του πρωταθλήματος, όντας το Νο2 και το Νο3 του ταμπλό αντίστοιχα, στο δυναμικό της 4 Adam Bergman στην πόλη της Χάιφας (ακλήρη επιφάνεια). Τέλος, στη Μάλτα και το δυναμικό της 4 Malta ITF U18, το παρών τους συμμετέχοντας στο κυρίως ταμπλό θα δώσουν οι Κατερίνα Ιβανουτσένκο και Άντρια Τσαγγαρίδου, Νο861 και Νο1713 αντίστοιχα.

ΓΡΑΦΕΙ: CyprusTennisSociety.com

Οι 50 Κροίσοι του ποδοσφαίρου

Στα δύο διο. ευρώ ανέρχεται συνολικά η περιουσία τους – Πρώτος στη λίστα ο Ντέιβιντ Μπέκαμ

Στο αστρονομικό ποσό των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ ανέρχεται η συνολική περιουσία των 50 πιο ακριβοπληρωμένων παικτών μέχρι σήμερα, όπως δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα goal.com. Όπως ήταν αναμενόμενο, πρώτος στη λίστα έρχεται ο Ντέιβιντ Μπέκαμ με 200 εκατομμύρια, ενώ στην πρώτη δεκάδα βρίσκεται και ο γνώριμος μας από τα ελληνικά γήπεδα Ριβάλντο, ο οποίος αυτήν τη στιγμή αγωνίζεται στη Σάο Καετάνο συνεχίζοντας να κερδίζει χρήματα. Στην πρώτη πεντάδα βρίσκεται και ο πρώην ποδοσφαιριστής του Ολυμπιακού Τζάγια Τουρέ.

Βάσει των πρωταθλημάτων στα οποία έχουν αγωνιστεί οι πιο πλούσιοι παίκτες, συμπεραίνεται πως το αγγλικό προσφέρει τα περισσότερα, καθώς το

Στα 200 εκατ. ευρώ το... κομπόδεμα του Αγγλου star – Περίπου 135 εκατ. των Μέσι και Ρονάλντο

50% των ποδοσφαιριστών έχει αγωνιστεί εκεί, ενώ ακολουθεί το ισπανικό με 46%. Στην Ιταλία έχει παίξει το 42%, στη Γαλλία το 24%, ενώ στη Γερμανία μόλις το 12%. Όσον αφορά στις ομάδες, η Ρεάλ Μαδρίτης είναι στην πρώτη θέση με το 26% να έχει παίξει σε αυτήν. Δεύτερη είναι η Τσέλσι με 22%, τρίτη η Μίλαν με 18%, στην τέταρτη θέση με 16% βρίσκονται Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ και Μπαρτσελόνα, ενώ την πρώτη πεντάδα συμπληρώνει η Γιουβέντους με 14%.

Όλοι όσοι βρίσκονται στη «χρυσή» λίστα των πλούσιων παικτών επενδύουν τα χρήματά τους σε τομείς που μπορεί να είναι εντελώς άσχετοι με τον αθλητισμό. Υπάρχουν ποδοσφαιριστές που ασχολούνται με ακίνητα, ρούχα, πωλήσεις, έχοντας δημιουργήσει ιδιαίτερες κερδοφόρες επιχειρήσεις. Πέραν των συμβολαίων με τις ομάδες, που αποτελούν το σταθερό εισόδημα των παικτών, τα πολλά χρήματα έρχονται από τις εκδόσεις κορυφαίων αθλητικών ή άλλων εταιρειών. Μέσα στις συμφωνίες, προβλέπονται μπόνους στόχων σε σχέση με τα αγωνιστικά επιτεύγματα των ποδοσφαιριστών με τις ομάδες τους, που εκτινάζουν τα ετήσια κέρδη τους.

Ντέιβιντ Μπέκαμ

Λιονέλ Μέσι

Κριστιάνο Ρονάλντο

Κακά

Ροναλντίνιο

Σάμιουελ Ετό

Γουέιν Ρούνι

Ζλάταν Ιμπραϊμόβιτς

Κυριότερος εκπρόσωπος της Ασίας στη λίστα είναι ο Σουνσούκε Νακαμούρα, που τον Ιαπωνία είναι κάτι παραπάνω από δημοφιλής. Παρά το γεγονός πως ως ικανότητα ποδοσφαιριστή δεν συγκρίνεται με τους υπόλοιπους, έχει καταφέρει να χτίσει μια περιουσία 21 εκατομμυρίων ευρώ, βασισμένη στην διαχείριση του ονόματός του στην Ιαπωνία. Πέραν της Adidas, έχει υπογράψει εξαιρετικά συμφέρουσες συμφωνίες με τη NAMCO, την Konami, την Jamada, αλλά και τη Nissan, ενώ αυτή τη στιγμή αγωνίζεται στη Γιοκοκάμα.

Ο άνθρωπος που έχει επί της ουσίας εισαγάγει την έννοια του ποδοσφαιρικού μάρκετινγκ είναι ο Ντέιβιντ Μπέκαμ. Πέραν του αδιαμφισβήτητου ταλέντου του, που τον έχει φέρει σε Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, Ρεάλ Μαδρίτης, Μίλαν και εοχάτως Παρί Σεν Ζερμέν, η συμφωνία του με τους Los Angeles Γκάλαξι του άνοιξε και την αγορά της Αμερικής, καθώς γύρω από τον Βρετανό star έχουν στηθεί ολόκληρες εταιρείες διαχείρισης του ονόματός και της εικόνας του ποδοσφαιριστή. Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος της δυναμικής, αξίζει να α-

ναφέρουμε πως κατά την πεντάμηνη παραμονή του Μπέκαμ στο Παρίσι αδειάζονταν να πουληθούν 150 χιλιάδες εμφανίσεις με το όνομά του. Τα 3,4 εκατομμύρια ευρώ που θα πάρει από την ΠΕΣ ως συμβόλαιο, θα δοθούν σε φιλανθρωπικό ίδρυμα.

Οι δύο κορυφαίοι ποδοσφαιριστές αυτή τη στιγμή στον κόσμο βρίσκονται στη δεύτερη και τρίτη θέση της λίστας. Ο κάτοχος της Χρυσής Μπάλας, Λιονέλ Μέσι, έχει περιουσία που αγγίζει τα 135 εκατομμύρια ευρώ, με μακροχρόνιες συμφωνίες με την Adidas, τις Τουρκικές Αερογραμμές, αλλά και πολ-

λές άλλες εταιρείες. Αντίστοιχα χρήματα έχει και ο Κριστιάνο Ρονάλντο με παρόμοιες συμφωνίες που του αποφέρουν πολλά χρήματα ετησίως. Την πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν οι εξής ποδοσφαιριστές: Κακά (76, Ρεάλ Μαδρίτης), Ροναλντίνιο (72, Ατλέτικο Μινέιρο), Σάμουελ Ετό (59, Ανζ), Γουέιν Ρούνι (57, Μάντσεστερ Γ.), Ζλάταν Ιμπραϊμόβιτς (54, Παρί), Ριβάλντο (52, Σάο Καετάνο) και Ρίο Φέρντιναντ (48, Μάντσεστερ Γ.). Τελευταίος στη λίστα ο Αλεσάντρο Νέστα, που παίζει στη Μόντρεαλ του Καναδά με περιουσία 20 εκατομμυρίων ευρώ.

Οι άλλοι «φθινοί»

Με την επιτυχία που γνώρισε το Raspberry Pi Foundation, ήταν αυτονόητο ότι πολύ σύντομα αρκετές ακόμη εταιρείες θα κυκλοφορούσαν φθινογ υπολογιστές σε μέγεθος τσέπης. Έτσι, για παράδειγμα, η ταϊβανέζικη εταιρεία VIA Technologies διαθέτει ήδη από τον περασμένο μήνα το APC 8750, που έχει επίσης μικρές διαστάσεις και τιμή (49 δολάρια), ενσωματώνοντας μονοπύρνο επεξεργαστή 800MHz και μνήμη RAM 512 MB. Η μόνη διαφορά από το Raspberry Pi είναι ότι το APC 8750 έρχεται με προεγκατεστημένη μία έκδοση του λειτουργικού Android της Google, αντί για Linux, κάτι που ισχύει στην περίπτωση και των ληπούτειων HI-802 της Hiapad και του MK 802 της Rikomagic, τα οποία έχουν μάλιστα τη μορφή USB stick. Η λογική του μικροσκοπικού υπολογιστή υιοθετήθηκε όμως και από την Intel στη σχεδίαση του Next Unit of Computing (NUC), η βάση του οποίου έχει διαστάσεις 11x11 εκατοστά, ενώ το ύψος του δεν ξεπερνά τα 4 cm. Το NUC μπορεί να παίζει τον ρόλο media center αλλά και ενός κανονικού PC, αν συνδεθεί με θόνη, πληκτρολόγιο, ποπτικί και κάποιο αποθηκευτικό μέσο. Με τη διαφορά ότι το προϊόν της Intel δεν προορίζεται για να καλύψει απλώς στοιχειώδεις ανάγκες, αφού ενσωματώνει πιο προηγμένα εξαρτήματα (όπως διπύρνο επεξεργαστή Core i3 και κάρτα γραφικών HD4000), που τον καθιστούν εφάμιλλο ενός μέσου notebook. Αυτό βέβαια έχει σαν συνέπεια να κοστίζει και αρκετά ακριβότερα, φτάνοντας τα 290 ευρώ στην Ελλάδα.

Θαύμα σε μέγεθος παλάμης

Ο υπολογιστής των 35 δολαρίων ψηφίστηκε ως η καινοτομία της χρονιάς

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Λίγες ημέρες πέρασαν από τα πρώτα «γενέθλια» του Raspberry Pi, του υπολογιστή με μέγεθος πιστωτικής κάρτας και τιμή 35 δολάρια που βασίζεται στο Linux και λανσάρισε στις 29 Φεβρουαρίου 2012 το αγγλικό κοινοφελές ίδρυμα Raspberry Pi Foundation. Στόχος του ιδρύματος ήταν να δώσει σε όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά από όλο τον κόσμο την ευκαιρία να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που δίνει η πληροφορική και να τα ενθαρρύνει να ασχοληθούν με τον προγραμματισμό. Κάτι που αποδεικνύεται πως κατάφερε και με το παραπάνω, καθώς μέχρι σήμερα έχει διαθέσει περισσότερες από ένα εκατομμύριο συ-

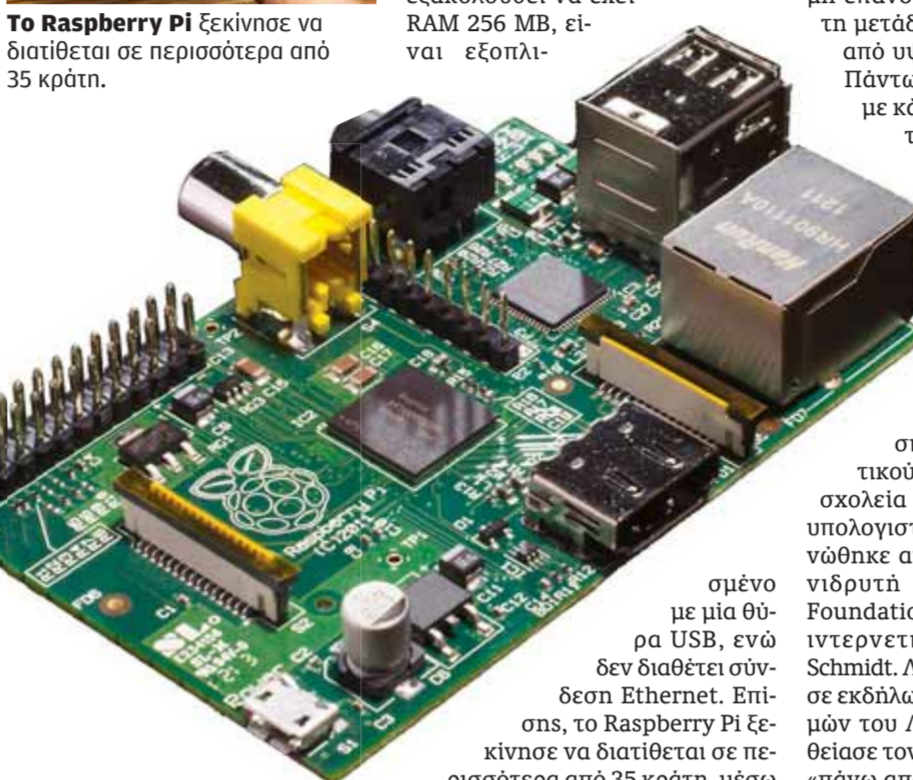

Το Raspberry Pi ξεκίνησε να διατίθεται σε περισσότερα από 35 κράτη.

Το Raspberry Pi συνδέεται στην τηλεόραση, διαθέτει θύρες Ethernet, USB και ικανοποιητικές προδιαγραφές.

σκευές, κερδίζοντας διθυραμβικές κριτικές για το προϊόν, από ειδικούς και μη. Με αποκορύφωμα τη βράβευση του ως «σημαντικότερης καινοτομίας της χρονιάς» από το βρετανικό περιοδικό T3, το οποίο ειδικεύεται στα γκάτζετ.

Τι έκανε το T3 να περιγράφει το Raspberry Pi ως ένα «τεχνολογικό θαύμα που χωράει στην παλάμη»; Κατά πρώτον, η ευελιξία στη χρήση του, αφού συνδέεται ακόμη και στην τηλεόραση, ενώ διαθέτει θύρα Ethernet για ενσύρματη πρόσβαση στο Ιντερνετ και δύο θύρες USB για την προσθήκη πληκτρολογίου και ποπτικίου. Κυρίως όμως οι τεχνικές προδιαγραφές του σε σχέση με την τιμή του, επειδή ήδη το πρώτο μοντέλο (Model B) ήταν εξοπλισμένο με επεξεργαστή 700 MHz και μνήμη RAM 256 MB. Δύο εξαρτήματα που

Το ίδρυμα Raspberry Pi Foundation προσπαθεί να προωθήσει τη χρήση του υπολογιστή για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

ήταν αρκετά για να επιτελεί τις βασικές λειτουργίες ενός υπολογιστή – επιτρέποντας έτσι στον χρήστη του να πλοηγηθεί στο Ιντερνετ, να αναπαράγει βίντεο HD, να γράφει κείμενα ή να παίζει βιντεοκείμε. Μάλιστα, στους 12 μήνες που μεσολάβησαν, το Model B αναβαθμίστηκε, διαθέτοντας πλέον μνήμη RAM 512 MB, ενώ κυκλοφόρησε και το Model A, η ακόμη φθηνότερη έκδοσή του Raspberry Pi που εξακολουθεί να έχει RAM 256 MB, είναι εξοπλι-

σμένο με μία θύρα USB, ενώ δεν διαθέτει σύνδεση Ethernet. Επίσης, το Raspberry Pi ξεκίνησε να διατίθεται σε περισσότερα από 35 κράτη, μέσω πιστοποιημένων εμπορικών αντιπροσώπων των εταιρειών RS Components και Premier Farnell που το πωλούν στη Βρετανία – στην Ελλάδα είναι οι TCC Hellas και Nettop, αντίστοιχα.

Η TCC εισάγει το Model B, με τελική τιμή 69 ευρώ, ενώ η Nettop φέρνει τόσο το Model B, στα 44,90 ευρώ μαζί με το ΦΠΑ, όσο και το Model A στα 36,90 ευρώ. Η Nettop υποστηρίζει πως το ενδιαφέρον στη χώρα μας για το Raspberry Pi ολοένα και αυξάνεται, έχοντας πουλήσει από τον περασμένο Οκτώβριο 500

υπολογιστές. Από τις ένα εκατομμύριο συσκευές που έχουν πουληθεί παγκοσμίως, ορισμένες από αυτές παραγγέθηκαν από έμπειρους προγραμματιστές, για να αντικαταστήσουν με αυτές πολύ πιο ακριβές ηλεκτρονικές πλακέτες ή για να πειραματιστούν με τη συσκευή, δημιουργώντας πρωτότυπες εφαρμογές. Έτσι, το Raspberry Pi έχει χρησιμοποιηθεί σε αυτοματισμούς, σε αυτοσχέδια ρομπότ, ακόμη και σε μη επανδρωμένα αερόστατα, για τη μετάδοση εικόνων και βίντεο από υψόμετρο 35.000 μέτρων. Πάντως, το ίδρυμα προσπαθεί με κάθε τρόπο να προωθήσει τη χρήση του για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Σημαντική ώθηση προς αυτή την κατεύθυνση έδωσε η απόφαση της Google πριν από δύο μήνες να δωρίσει 15.000 Raspberry Pi σε Βρετανούς μαθητές, εξουσιοδοτώντας έξι εκπαιδευτικούς φορείς να επιλέξουν τα σχολεία στα οποία θα δοθούν οι υπολογιστές. Η συμφωνία ανακοινώθηκε από τον Eben Upton, συνιδρυτή του Raspberry Pi Foundation, και τον πρόεδρο του ιντερνετικού κολοσσού Eric Schmidt. Λίγες εβδομάδες νωρίτερα, σε εκδήλωση στο Μουσείο Επιστημής του Λονδίνου, ο Schmidt εκθείασε τον υπολογιστή, τονίζοντας «πάνω από όλα, το ξέπυνο ντιζάιν του».

Για να γίνει πιο εύκολη η χρήση του υπολογιστή, τον περασμένο Δεκέμβριο εγκαινιάστηκε επιπλέον το «Pi Store», ένα online κατάστημα με δωρεάν και εμπορικά προγράμματα και παιχνίδια. Επίσης, ήδη έχουν κυκλοφορήσει τα πρώτα αξεσουάρ, όπως ένα USB stick για σύνδεση σε δίκτυο Wi-Fi και ένας αντάπτορας για τη σύνδεση σε μονιτορ που έχουν θύρα VGA. Πριν από λίγες εβδομάδες, το ίδρυμα ανακοίνωσε πως έχει στα σκαριά και μία κάμερα ανάλυσης 14 megapixel.

ΣΗΜΕΡΑ

GADGETS

MICROSOFT

Ποπτικί... Windows 8

Προσαρμοσμένο στα χαρακτηριστικά των Windows 8 είναι το νέο ποπτικί Wedge Touch Mouse της Microsoft, το οποίο διαθέτει μικρό μέγεθος για να μεταφέρεται εύκολα και ειδική λωρίδα αφής ώστε να ανταποκρίνεται στις οριζόντιες και κατακόρυφες κινήσεις των δακτύλων, για εύκολο χειρισμό των παρθύρων.

LG

Ο μικρότερος φορτιστής

Τον μικρότερο ασύρματο φορτιστή στον κόσμο ανακοίνωσε η LG, αφού ο WCP-300 έχει διάμετρο μόλις 6,9 εκατοστά, για εύκολη μεταφορά. Ο φορτιστής χρησιμοποιεί την ηλεκτρομαγνητική επαγωγή και ειδικότερα την πιστοποιημένη τεχνολογία Qi από το Wireless Power Consortium, ώστε να μπορεί να αναπληρώσει την ηλεκτρική ενέργεια της μπαταρίας όλων των smartphone που υποστηρίζουν αυτή την τεχνολογία.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑΣ

Πωλείται μονοκατοικία 200μ.τ. σε μέσο ακριβείο. Γυναικεί τύπου, πάνω – κάτω, 3 υπν., 2 πάρκοι, τζακι. Ανεξάρτητη, ανακαταμένη έτ. του 1997. Εξαιρετική κατάσταση, εξαιρετική ευκαιρία. Τηλ: 99662395.

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κλιματ. πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράνδα κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλίων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάρο. Τιμή: 130.000 Τηλ: 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑΣ

Πωλείται μονοκατοικία 200μ.τ. σε μέσο ακριβείο. Γυναικεί τύπου, πάνω – κάτω, 3 υπν., 2 πάρκοι, τζακι. Ανεξάρτητη, ανακαταμένη έτ. του 1997. Εξαιρετική κατάσταση, εξαιρετική ευκαιρία. Τηλ: 99662395.

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κλιματ. πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράνδα κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλίων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάρο. Τιμή: 130.000 Τηλ: 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑΣ

Πωλείται μονοκατοικία 200μ.τ. σε μέσο ακριβείο. Γυναικεί τύπου, πάνω – κάτω, 3 υπν., 2 πάρκοι, τζακι. Ανεξάρτητη, ανακαταμένη έτ. του 1997. Εξαιρετική κατάσταση, εξαιρετική ευκαιρία. Τηλ: 99662395.

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κλιματ. πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράνδα κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλίων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάρο. Τιμή: 130.000 Τηλ: 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑΣ

Πωλείται μονοκατοικία 200μ.τ. σε μέσο ακριβείο. Γυναικεί τύπου, πάνω – κάτω, 3 υπν., 2 πάρκοι, τζακι. Ανεξάρτητη, ανακαταμένη έτ. του 1997. Εξαιρετική κατάσταση, εξαιρετική ευκαιρία. Τηλ: 99662395.

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κλιματ. πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράνδα κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλίων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάρο. Τιμή: 130.000 Τηλ: 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 99009501.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολούσι 90 μ.τ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο κλιματισμένες βεράντες, αποθήκη και κλιματιζόμενο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζήτησης. Πληροφορίες: 9900950

Με γεια το σας & σας!
Και τώρα;

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
 ΣΤΟ APPLE APPSTORE ΕΙΝΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ!

Περιοδικό Livingetc στο iPad
 CYPRUS iGuide στο iPhone
 Οι συνταγές της Αθηνάς Λοιζίδου στο iPad
 Περιοδικό MAN στο iPad
 Deloitte
 Η Καθημερινή στο iPad
 Περιοδικό must στο iPad
 24Sports στο iPhone
 Η Καθημερινή στο iPhone
 must ONLINE στο iPhone

100,000 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΑΣ ΤΟ 2012 ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ